

ATHENS voice

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Δώρα στην εποχή του COVID19

Επιμέλεια: Σταυρούλα Παναγιωτάκη

20
σελ.

Μιλούν

**Μανώλης
Δερμιτζάκης**

Στη Ρούλα Παϊπά -Σουλούνια

**Γιάννης
Μπουτάρης**

Στην Αγγελική Μπιρμπίλη

**Χάρης
Θεοχάρης**

Στην Τόνια Ζαραβέλα

Λένα Διβάνη

Στον Γιάννη Νένε

Μισέλ Φάις

Στη Δήμητρα Γκρους

Ανρα 20

Η δημιουργία του
πρώτου ελληνικού
αναπνευστήρα
της Δήμητρας Γκρους

ONASSIS
NEW
CHOREOGRAPHERS
FESTIVAL 8

→ onassis.org

ONASSIS
STEGI

**OPEN
CALL**

NOW IT'S YOUR MOVE

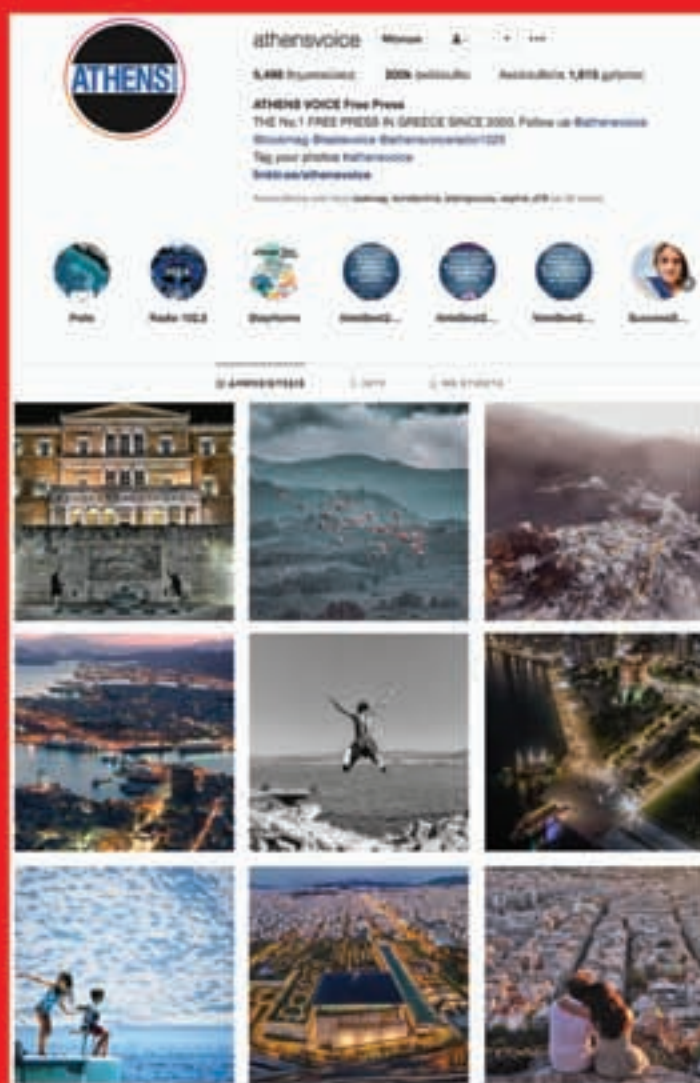
ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ
ΕΩΣ: 14.12.20 →

200 χιλιάδες FOLLOWERS

Ευχαριστούμε που είστε μαζί μας σ' αυτό το ταξίδι

Όλοι μαζί, ταξιδιώτες και εξερευνητές, ανακαλύπτουμε τις πιο δυνατές εικόνες, μοιραζόμαστε αξέχαστες στιγμές της ζωής μας, δημιουργούμε το φωτογραφικό άλμπουμ της πιο όμορφης χώρας του κόσμου.

Η μεγαλύτερη κοινότητα Instagram στα media, που συνεχώς μεγαλώνει.

Συνάντησέ μας κι εσύ @athensvoice • #athensvoice

FREE VOICE
YOUR VOICE

«Τα καζίνα μπορείς να μου πεις γιατί έπρεπε να τα κλείσει;»

(50άρης, αλανιάρης, μαύρο γυαλί κ.λπ., μιλάει με φίλο του περπατώντας στην Ακαδημίας. Τρίτη πρωί. Χωρίς μάσκα)

«Είδα μία φωτογραφία με τα Χαυτεία, νύχτα, Χριστούγεννα στα 8ος. Τι ωραία που ήταν τότε η Αθήνα με τα Lada να γυαλίζουν μέσα στα φώτα...»

(Ταξιτζής ανεργοπολεί, Πέμπτη μεσημέρι, διαδρομή Κολωνάκι - Αμπελόκηποι)

Φίλες με μάσκες και σκυλάκια σε βόλτα, χαζεύουν βιτρίνα.
-Πολύ στενάχωρα φέτος, βρε παιδί μου, δεν μπορούσαν τουλάχιστον να στολίσουν;
-Τι λες, καλέ; Να έρθουν να τα ανοίξουν για να στολίσουν και να τα ξανακλείσουν;

(Χαλάνδρι, Σάββατο απόγευμα)

Σε ζαχαροπλαστέιο:

Υπάλληλος: **Να κεράσω τρουφάκι;**

Πελάτισσα (δοκιμάζει): **Έφτιαξα τις προάλλες κι εγώ, για πρώτη φορά, με συνταγή του Άκη, και ήταν καλύτερο.**

(Χαλάνδρι, Παρασκευή βράδυ)

Παππούς, 80+, σέρνοντας ένα καρτοσάκι λαϊκής πολύ αργά, προσπαθεί να διασχίσει τη λεωφόρο Κηφισίας, πολύ νευραιομένος, μονολογώντας:

«Άι στο διάολο πια, γέρασα, έχω μείνει κούτσουρο...»

(Αμπελόκηποι, Σάββατο πρωί)

Πελάτης σε βενζιναδικο:

«Γεια σας. Έχω πάρει μια μπάλα για κοιλιακούς και θα ήθελα να μου τη φουσκώσετε».

(Αμπελόκηποι, Σάββατο πρωί)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ

→ panikoval500@gmail.com

ΦΤΙΑΞΕ ΜΟΥ ΤΗ ΜΕΡΑ

Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Απλά μαθήματα διακριτικού μάρκετινγκ. Στην οδό Βείκου στο Κουκάκι.

ΤΟ ΕΞΗΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο **Αλέξανδρος Σκουταριώτης (Sonke)**. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1984. Σπούδασε εφαρμοσμένες τέχνες και εργάστηκε ως δάσκαλος σκίτσου στο Πνευματικό Κέντρο Αμαρουσίου. Ασχολείται με την εικαστική παρέμβαση στον δημόσιο χώρο από το 1998. Έχει κάνει ατομικές εκθέσεις και έχει λάβει μέρος σε ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Γαλλία, Βέλγιο, Ιταλία, Γερμανία, Αυστρία, Τουρκία και Αμερική). Αντιπροσωπεύεται από την Karopoulos Fine Arts.

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΣΙΤΣΙΠΑΣ

Και γιατί, δηλαδή, θα μας χάλαγε ένα Harrods στην Αθήνα; Μακάρι να του μοιάζαμε στο μικρό του δαχτυλάκι, όλοι αυτοί που του την έπεσαν. Βάζω στοιχήμα ότι θα είναι οι ίδιοι που θα πανηγυρίζουν υστερικά σε κάθε επόμενο θρίαμβο αυτού του φανταστικού αθλητή.

EVENING REPORT

Η καλύτερη βραδινή ενημερωτική εκπομπή αυτή τη στιγμή στην ελληνική τηλεόραση. Μπράβο στον Γιώργο Κουβαρά που διαλέγει πάντα άξιους και ψυχραιμούς συνομιλητές. (στο Action24)

ΓΙΩΡΓΗΣ ΤΣΟΥΡΗΣ

Το φετινό βραβείο Χορν σε έναν καλλιτέχνη-πολυμηχάνημα, εξαίρετο ηθοποιό, μουσικό, τραγουδιστή και entertainer με χιούμορ που συμπαθεί όλη η Αθήνα.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ COVID19

-Πηγές πουθενά σήμερα;
-Πήγα να πηνιγώ με φρυγανιά.

ΕΣΥ ΠΟΥ ΚΥΝΗΓΑΣ ΤΙΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ, ΝΑ ΘΥΜΑΣΑΙ

«Ευκαιρία είναι κάτι που δεν σου είναι χρήσιμο, σε τιμή που δεν μπορείς να αντισταθείς»

ΜΕΛΟΜΑΚΑΡΟΝΑ-ΚΟΥΡΑΜΠΙΕΔΕΣ

Φέτος το γράφουμε και κυριολεκτούμε: Θα τα φάμε μόνοι μας!

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Οι χειρότεροι στολισμοί που μπορεί να δει άνθρωπος σε μια ευρωπαϊκή πόλη. Λαμπιόνα πεταμένα από την κορυφή του δέντρου κι όπου κάσουν. (το γράφω κάθε χρόνο, τα τελευταία 15 χρόνια)

ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΑ ΣΕ ΜΟΝΙΜΗ ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ

Το κακό είναι ότι έχουμε εξαντλήσει όλα τα αστεία.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ

Μην κάνετε χειρότερη την κατάσταση.

ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

Εντάξει, τα έχετε φτύσει αλλά πάρτε και κανένα άνθρωπο ακόμα.

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ INTERNET

«Να πάρετε ένα γκρίν καλώδιο» ήταν η απάντηση του τεχνικού εξυπηρέτησης σε συνδρομητή που παραπονέθηκε ότι η σύνδεσή του σέρνεται. Οι έξυπνες διαφημίσεις για απίστευτες ταχύτητες μας μάραναν.

ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

Τα τελευταία λόγια του Μαραντόνα πριν πεθάνει: «Δεν αισθάνομαι καλά». (σε αθλητικό site)

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελάς

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης
Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεκλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συστηριμάς

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια Ύλης Δήμητρα Γκρουός

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης
Αρχισυντάκτες Γιάννης Τσάκαλος, Έρρικα Ρούσου

Συντακτική ομάδα: Ν. Αμανιτής, Μ. Βελέντζας, Ντ. Βλαχοπούλου, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελάς, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Α. Γκόρου, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Θ. Ευθυμίου, Τ. Ζαβαρέλα, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Β. Κορωναίος, Τζ. Μελιτά, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Ελ. Μπεζιριάνογλου, Γ. Νένης, Δ. Παπαδόπουλος, Γ. Πουλιόπουλος, Μ. Νομικός, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Ν. Παπαλιού, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρουσάκη, Α. Σκαράκη, Ζ. Σφυρή, Σ. Τριανταφύλλου, Ευ. Τσαβδάρη, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Γ. Ψύχας

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos
Εικονογραφήσεις art@athensvoice.gr
Φωτό: Θανάσης Καρατζάς,
Γιώργος Ζαρζώνης, Τάσος Βρεττός,
Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης,
Βαγγέλης Τάσης, Χρήστος Κισατζεκιάν,
Δημήτρης Κλεάνθης, Πέτρος Νικόλτσος

Digital Advertising Director Εύα Βαγγέλη

Advertising Manager Πέπη Κράλιοβιτς,

Digital advertising Manager Βασίλης Ζαφειρούλης

Διεύθυνση Direct Market Δημήτρης Καλαμάρης

Direct Market Χρήστος Τριανταφυλλίδης

Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα

marketing@athensvoice.gr

Digital Advertorial Coordinator Έφη Ορφανάκου

efiorfanakou@athensvoice.gr

Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη

Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Βασίλης Νάκος,

Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση

«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Διανομή: Free Sunday

Athens Voice S.A.

Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα

Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369

fax: 210 3632.317

Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310

Athens Voice Radio 102.5: 210 3648. 213

Αγγελίες: 210 3617. 369

Λογιστήριο: 210 3617. 170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Β. στα σημεία διανομής,

μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα:

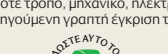
210 3617.360, 210 3617.369

Κωδικός εντύπου: 7021

ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

Θέλετε να ζήσετε και να σπουδάσετε στο Ηνωμένο Βασίλειο μετά την 1η Ιανουαρίου 2021;

Οι κανόνες για πολίτες της ΕΕ αλλάζουν

Θα πρέπει να πληροίτε ορισμένες προϋποθέσεις στα πλαίσια του νέου μεταναστευτικού συστήματος πόντων του Ηνωμένου Βασιλείου.

Δείτε τα κριτήρια και υποβάλετε ηλεκτρονικά αίτηση για φοιτητική θεώρηση εισόδου πριν εισέλθετε στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Οι πολίτες της ΕΕ που υπάγονται στο EU Settlement Scheme δεν επηρεάζονται.

Μάθετε περισσότερα στον διαδικτυακό τόπο:
[GOV.UK/EgkatastasiStolnomenoVasileio](https://gov.uk/EgkatastasiStolnomenoVasileio)

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

90 ετών ήταν ο πρώτος άνθρωπος στον κόσμο που έκανε το **εμβόλιο των Pfizer/BioNTech** κατά του κορωνοϊού. Ήταν η Βρετανίδα Μάργκαρετ Κινάν. Υπήρξαν βεβαίως και εκείνοι οι οποίοι έκαναν προηγουμένως το ρωσικό εμβόλιο, οι κλινικές δοκιμές του οποίου δεν έχουν ολοκληρωθεί, ενώ ένας εθελοντής είπε ότι ενημερώθηκε να μην κάνει παιδί τους επόμενους μήνες.

06:31 π.μ. (τοπική ώρα) έδειχνε το ρολόι στο νοσοκομείο του Κόβεντρι, στην Κεντρική Αγγλία όπου πραγματοποιήθηκε ο πρώτος εμβολιασμός.

61.434 άνθρωποι είχαν χάσει τη ζωή τους στη Μ. Βρετανία μέχρι την ημέρα που έγινε ο πρώτος εμβολιασμός.

94 ετών είναι Βασίλισσα Ελισάβετ και 99 ο σύζυγός της πρίγκιπας Φίλιππος, οι οποίοι αναμένεται να εμβολιαστούν προσεχώς και μάλιστα σκέπτονται να το κάνουν δημοσίως, προκειμένου να ενθαρρύνουν τους πολίτες να εμβολιαστούν και να αντικρούσουν τους «αντιεμβολιαστές».

500 ευρώ είναι το μίσθωμα του ακινήτου το οποίο ενοίκιασε ο πρώην πρωθυπουργός στην **περιοχή Τρατολίμανο**, του κάτω Σουνίου. Μίας από τις ακριβότερες περιοχές της Ελλάδας σε ό,τι αφορά στο real estate.

1.200.000 ευρώ ήταν –σύμφωνα με πρόσφατη αγγελία– η τιμή πώλησης του ακινήτου.

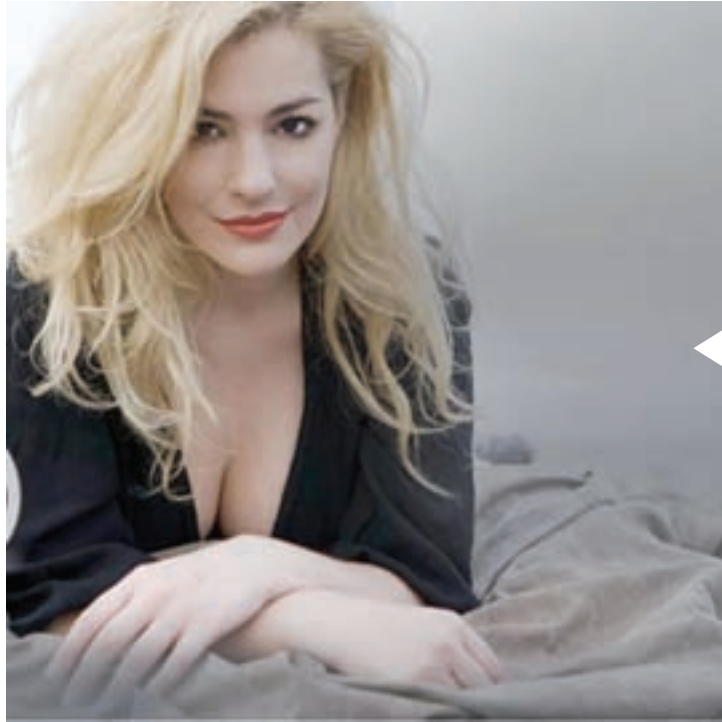
20.000 ευρώ χρειάστηκαν για την ανακαίνιση, σύμφωνα με πληροφορίες που διέρρευσε στον Τύπο, πριν η οικογένεια Τσίπρα εγκατασταθεί στο ακίνητο.

142 τετραγωνικά μέτρα είναι το εμβαδόν της κατοικίας – σύμφωνα με το μισθωτήριο του κυρίου Τσίπρα. Δεν το λες και βίλα, αλλά ο ιδιοκτήτης ζητούσε σχεδόν 10.000 ευρώ το τετραγωνικό λόγω της προνομιακής θέσης του.

550 ευρώ ενοίκιασε ο «σπιτόγατος» Δημήτρης Παπαδημούλης την αρχοντική κατοικία του εμβαδού 99 τετραγωνικών στο δεύτερο όροφο πολυκατοικίας στην αριστοκρατική οδό Φυλής.

24 εκατ. ευρώ ήταν η τιμή εκκίνησης του πλειστηριασμού για την περιβόητη **βίλα Ψυχάρη**, στο Παλαιό Ψυχικό. Φθηνότερη ανά τετραγωνικό από τη βίλα στο Τρατολίμανο.

544 τ.μ. είναι το εμβαδόν της βίλας. Διαθέτει εξώστες 208 τ.μ., playground περίπου 100 τ.μ., υπόγειο 158 τ.μ., ισόγειο 141 τ.μ. και πρώτο όροφο 140 τ.μ.

12 θέσεις στάθμευσης διαθέτει το ακίνητο που βαρύνεται με υποθήκες άνω των 20 εκατ. ευρώ.

500.000 ευρώ ήταν το ποσό για το οποίο η Alpha Bank προχώρησε σε αναγκαστική κατάσχεση τον Δεκέμβριο του 2018.

900 τόνους ζύγιζε το **ηπλεσκόπιο Arcibio** το οποίο κατέρρευσε, στο Πόρτο Ρίκο, με το οποίο η ανθρωπότητα έψαχνε για δεκαετίες ίχνη εξωγήινης ζωής. Το ηπλεσκόπιο έγινε ευρύτερα γνωστό από την ταινία *Goldeneye*, με τον James Bond.

1963 ήταν το έτος κατασκευής του. Τη δεκαετία δηλαδή που η ανθρωπότητα υλοποιούσε τα οράματά της για την κατάκτηση των μυστηρίων του σύμπαντος.

305 μέτρα ήταν η διάμετρος του Arcibio.

576 μέτρα διάμετρο έχει το ραδιοηπλεσκόπιο Rattan-600, το οποίο κατασκευάστηκε το 1975 στη Ρωσία.

9 άτομα είναι ο μέγιστος αριθμός ατόμων που μπορούν να βρισκονται σε κάθε σπίτι για τον **εορτασμό των Χριστουγέννων** σύμφωνα με τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο Στέλιο Πέτσα. Εύλογα οι συνδικαλιστές της ΕΛ.ΑΣ. αντέδρασαν λέγοντας ότι δεν μπορούν να μπαίνουν στα σπίτια και να ελέγχουν την ώρα που οι πολίτες τρώνε γαλοπούλα. Πρόκειται απλώς για άλλο ένα μέτρο που θα τηρηθεί μόνο εθελοντικά καθώς η κυβέρνηση δεν μπορεί να το επιβάλει.

20% πιο αυξημένη είναι η κίνηση σε σχέση με το προηγούμενο lockdown, πάντα σύμφωνα με τον κυβερνητικό εκπρόσωπο.

30 Έλληνες τραγουδιστές θα συμμετάσχουν στη **διαδικτυακή συναυλία** που διοργανώνει ο Πανελλήνιος Μουσικός Σύλλογος με στόχο την ενίσχυση του ταμείου Αλληλοβοήθειας του συλλόγου. Μεταξύ αυτών, ο Νίκος Πορτοκάλογλου, ο Μανώλης Μητσιάς, ο Πάνος Μουζουράκης, η Μαρίνα Σάττι και φυσικά ο Πύργος Νταλάρας.

32 Έλληνες μουσικοί συμμετέχουν στην ίδια εκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί στο Μέγαρο Μουσικής και θα μεταδοθεί μέσω διαδικτύου και αργότερα θα αναμεταδοθεί από την ΕΡΤ σε ραδιόφωνο και τηλεόραση.

3,5 ή 10 ευρώ είναι το «εισιτήριο» που καλούνται να πληρώσουν όσοι θέλουν να την παρακολουθήσουν. Εννοείται ότι όποιος θέλει μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση και με μεγαλύτερο ποσό.

7,7% εκτιμά η Citigroup ότι θα είναι φέτος η **ύφεση** στην Ελλάδα, παρά την παράταση του lockdown.

9% ήταν η προηγούμενη πρόβλεψη της Citi και ενώ η κυβέρνηση εκτιμά ότι η ύφεση θα φθάσει το 10,5%.

9% έως 10,5% ύφεση προβλέπει για το 2020 η Alpha Bank. Μεγαλύτερη από τη Citi αλλά οριακά μικρότερη από την κυβέρνηση...

450 χιλιόμετρα **περπάτησε** ένας Ιταλός για να ξεθυμάνει, μετά από καβγά με τη γυναίκα του, επιβιώνοντας όσους κρούουν καμπανάκι για τις συνεπείς της καραντίνας.

7 συνεχόμενες ημέρες περπατούσε ο «μπαϊλντισμένος» σύζυγος και ενώ ο σύζυγός του είχε δηλώσει την εξαφάνισή του. Στην πορεία

του, γνώρισε διάφορους ανθρώπους που του προσέφεραν φαγητό και ποτό.

400 ευρώ πρόστιμο πλήρωσε τελικά για παράβαση των περιορισμών του κορωνοϊού.

19% αυξάνει τον κίνδυνο **υπερκατανάλωσης αλκοόλ** κάθε εβδομάδα παράτασης ενός lockdown σύμφωνα με έρευνα της Σχολής Δημόσιας Υγείας του Πανεπιστημίου του Τέξας. Υπερκατανάλωση θεωρείται να πιει ένας άνδρας περισσότερα από πέντε ποτά και μία γυναίκα πάνω από τέσσερα, εντός δύο ωρών. Ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος για όσους έχουν κατάθλιψη ή ιστορικό αλκοολισμού.

10 Έλληνες καλλιτέχνες διασκεύασαν τραγούδια του «σκαθαριού» αποκλειστικά για τον ραδιοφωνικό σταθμό Cosmos. Μεταξύ αυτών η Katerina Duska, η SugahSpank!, ο Στάθης Δρογώσης αλλά και η Νατάσα Μποφίλιου. Η τελευταία, αν είχε χιούμορ, θα διασκεύαζε το *The Fool on the Hill*, παρότι ο Lennon το έχει συγγράψει με τον McCartney.

1.100 δρομολόγια **αστικών συγκοινωνιών** έχουν προστεθεί ημερησίως κατά το τελευταίο τρίμηνο, σύμφωνα με τον υπουργό Υποδομών και Μεταφορών Κώστα Καραμανλή.

200 λεωφορεία έχουν προστεθεί στο στόλο, κατά το ίδιο διάστημα.

11 χρόνια είχε να αγοράσει το ελληνικό κράτος λεωφορείο, πάντα σύμφωνα με τον Υπουργό.

40 χρόνια συμπληρώθηκαν χθες από τη δολοφονία του **John Lennon** από τον Mark David Chapman, έναν φανατικό θαυμαστή των Beatles, στη Νέα Υόρκη.

Νούμερα με πολλά μηδενικά

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΔΑΣ

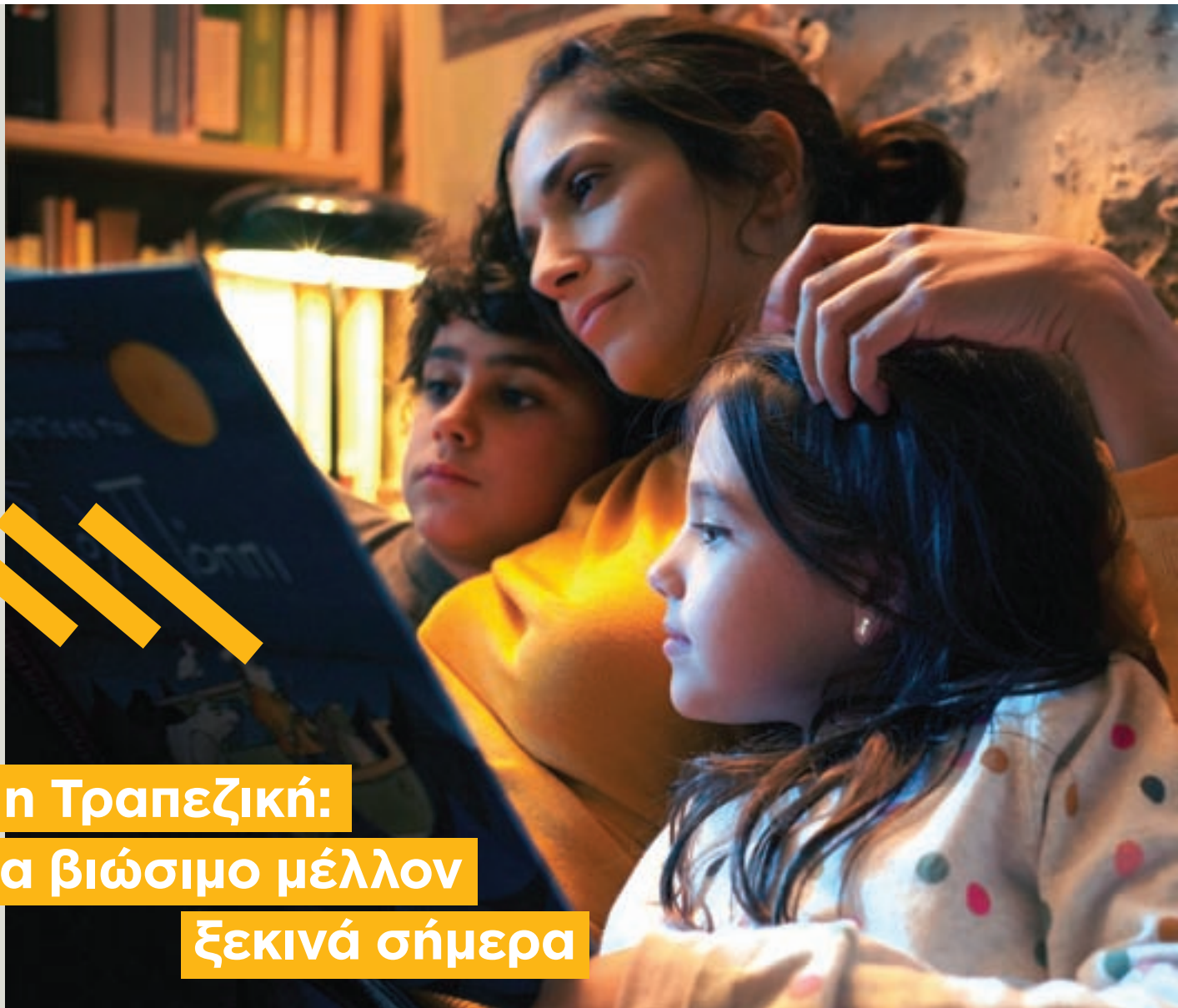
«Όταν ο Ερντογάν συνάντησε τον Μπιστόακ»... Αυτός είναι ο τίτλος ανάρτησης του πρώην υπουργού στο Facebook. Μια ανάρτηση crash-test μεταξύ του Έλληνα πρωθυπουργού και του Τούρκου προέδρου. Ο διαπρεπής συριζαίος πανεπιστημιακός βρίσκει ομοιότητες των δύο ανδρών στον έλεγχο του Τύπου, στα οικονομικά σκάνδαλα, στους διορισμούς ημετέρων αλλά και στις κοινές σπουδές τους στη διοίκηση των επιχειρήσεων. Κορωνίδα των συγκρίσεων είναι η «Αποστασία» του 1965 και το «Πραξικόπημα» στην Τουρκία. Αμφότερα τα γεγονότα συνέβησαν στις 15 Ιουλίου, συμβολισμός που, σύμφωνα με τον Robert Langdon της ελληνικής πολιτικής σκηνής, δεν μπορεί να είναι τυχαίος...

ΖΑΝΕΤ ΤΣΙΠΡΑ

«Σας λέω λοιπόν ότι στο πόθεν έσχετε δεν δηλώνεις μισθώσεις... τις μισθώσεις τις δηλώνεις... προφανώς στην φορολογική σου δήλωση... άρα... προς τι το σχόλιο του κυβερνητικού εκπροσώπου... αλλά μη μου απαντήσετε... σας ξέρουμε εδώ και χρόνια... λάσπη, λάσπη, λάσπη...» Αυτή ήταν η βιτριολική απάντηση με ύφος δασκάλας της Ζανέτ Τσίπρα, αδελφής του τέως πρωθυπουργού στα σχόλια της ΝΔ για το περιβόητο σπίτι. Το μόνο πρόβλημα είναι ότι η οργισμένη κυρία Τσίπρα δεν είχε δει την ανακοίνωση του ΣΥΡΙΖΑ, σύμφωνα με την οποία: «**Αν η Ν.Δ., μετά από έξι χρόνια, αποφάσισε να ασχοληθεί σήμερα, επειδή ο κ. Μητσοτάκης δεν φοράει μάσκα όταν κάνει ποδηλατάδα και φωτογραφίζεται με κόσμο, έχει στη διάθεσή της κάθε στοιχείο του ενοικιαστήριου αφού δηλώνεται στο πόθεν έσχετε**». Ουπς! Λάθος «χέρι» βάλαμε, συντρόφισσα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

«**Θα πάω στο μνημείο, φοβάστε γιατί ούτε ευ πάσχετε, ούτε ευ πράττετε**». Αυτή είναι η κατακλείδα της ανάρτησης του γυμνασιάρχη του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, που απευθύνεται στον Μιχάλη Χρυσοχοϊδη. Στο –με ύφος μανιφέστου– μήνυμά του ο γυμνασιάρχης είναι εμφανές πως θεωρεί την τήρηση των κανόνων προστασίας από τον κορωνοϊό πρόσχημα για την απαγόρευση των συγκεντρώσεων. Βοήθειά μας... **Α**

Βιώσιμη Τραπεζική:

Ένα βιώσιμο μέλλον

Ξεκινά σήμερα

ΟΛΟΙ ΟΝΕΙΡΕΥΟΜΑΣΤΕ ΕΝΑ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΑΥΡΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ. Αλλά ο κίνδυνος να τους στερήσουμε περισσότερα από όσα θα τους κληροδοτήσουμε είναι σήμερα πιο ορατός από ποτέ. Για αυτό, σήμερα, για πρώτη φορά στην ιστορία, η παγκόσμια κοινότητα αντιλαμβάνεται με τον ίδιο τρόπο ότι το μέλλον της εξαρτάται με απόλυτο τρόπο από το πώς θα διαχειριστεί το παρόν. Και ίσως για πρώτη φορά εμφανίζεται τόσο αποφασισμένη να συνεργαστεί πάνω σε κοινούς στόχους, ώστε το παρόν να μην υπονομεύσει το μέλλον.

Η συνειδητοποίηση αυτή οδηγεί στην ανάγκη να αναθεωρήσουμε την έννοια και το περιεχόμενο της Ανάπτυξης και της Ευημερίας που ανέκαθεν κινητοποιούσε τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Σήμερα όλοι συμφωνούν ότι ο κοινός στόχος δεν είναι απλώς η Ανάπτυξη αλλά η Βιώσιμη Ανάπτυξη, μια ανάπτυξη που προστατεύει το περιβάλλον και συμβάλλει στην ευημερία της κοινωνίας. Και κάτι έχει ήδη αρχίσει να αλλάζει.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δίνει το στίγμα του νέου προσανατολισμού που πλέον είναι μονόδρομος: «Στόχος της βιώσιμης ανάπτυξης είναι να καλύπτονται οι ανάγκες των σημερινών γενεών χωρίς όμως να τίθεται σε κίνδυνο η δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να καλύπτουν τις δικές τους ανάγκες». Σύμφωνα με τον ΟΗΕ, τρεις διαστάσεις συνθέτουν τη βιώσιμη ανάπτυξη: η οικονομική, η κοινωνική και η περιβαλλοντική διάσταση. Και είναι η πρώτη φορά ιστορικά που οι στόχοι αυτοί αντιμετωπίζονται ενιαία.

Όλα τα θέματα που συνδέονται με το περιβάλλον, την κλιματική αλλαγή, τη βιοποικιλότητα, βρίσκονται στην καρδιά του στόχου για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Το μοντέλο που λειτουργεί μέχρι σήμερα η οικονομία πρέπει να αλλάξει ριζικά. Ο μετασχηματισμός των οικονομιών έχει ήδη αρχίσει. Η βιώσιμη ανάπτυξη προϋποθέτει μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, κλιματική ουδετερότητα, προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής, αλλά και βιωσιμότητα της γεωργίας και του επισιτισμού, ασφαλή και βιώσιμη ενέργεια χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και πολλούς άλλους συναφείς μετασχηματισμούς.

Σε όλη αυτή τη διαδικασία, ο ρόλος του τραπεζικού συστήματος τόσο σε διεθνές όσο και σε ευρωπαϊκό και βέβαια σε εθνικό επίπεδο είναι κομβικός. Έτσι δημιουργήθηκε η ιδέα για μια διαφορετική τραπεζική, μια **Βιώσιμη Τραπεζική** ή Υπεύθυνη Τραπεζική, αναπόσπαστο τμήμα της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Η Βιώσιμη Τραπεζική έχει σαφείς δεσμευτικές Αρχές και Στόχους, και μπορεί να υποστηρίξει όλη αυτή την προσπάθεια. Και μέσω της Βιώσιμης Τραπεζικής, ένα βιώσιμο μέλλον ξεκινά σήμερα.

Η **Τράπεζα Πειραιώς** συμμετείχε από την αρχή στη διαμόρφωση των Αρχών Υπεύθυνης Τραπεζικής (Principles for Responsible Banking), μαζί με άλλες 29 τράπεζες από όλο τον κόσμο, μέλη της Χρηματοοικονομικής Πρωτοβουλίας των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEP FI). Σήμερα στις Αρχές αυτές έχουν δεσμευτεί οι μεγαλύτεροι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί του πλανήτη.

Η Βιώσιμη Ανάπτυξη, ειδικά για την Ελλάδα, μια χώρα με μεγάλα πλεονεκτήματα αλλά ευάλωτη οικονομικά και περιβαλλοντικά, είναι μια τεράστια πρόκληση και ευκαιρία.

Η **Τράπεζα Πειραιώς** έχει δεσμευτεί υπεύθυνα να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στην υλοποίηση των Αρχών Υπεύθυνης Τραπεζικής και να είναι στην αιχμή της προσπάθειας για τις αναγκαίες προσαρμογές στην ελληνική οικονομία προκειμένου να δρομολογηθεί η μετάβασή της σε μια εποχή Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Με βάση αυτή τη στρατηγική, κάνει πράξη τις αρχές της Βιώσιμης Τραπεζικής, με διαφάνεια, σύγχρονες αξίες, σεβασμό στο περιβάλλον, και όραμα την ευημερία της κοινωνίας σε μια χώρα που θα αναπτύσσεται βιώσιμα σε όλα τα επίπεδα.

Σε αυτό το πλαίσιο η Τράπεζα έχει προσαρμόσει ανάλογα τον τρόπο που λειτουργεί, τις δραστηριότητες, τα προϊόντα προς τους πελάτες της, την κοινωνική της παρουσία, και τον ρόλο της στην οικονομική και επιχειρηματική δραστηριότητα, πιστεύοντας ότι τελικά η βιώσιμη οικονομία μπορεί να στηριχθεί μόνο εάν παράλληλα συνυπάρχουν ισχυρός κοινωνικός ιστός και χρηματοοικονομικά υγιές περιβάλλον.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΠΟΣΟ ΑΛΛΑΞΕ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΑΣ, ΡΕ ΠΑΤΡΙΩΤΗ

Η COVID-19 επιταχύνει την ψηφιακή ενσωμάτωση. Ανέτοιμες οι κοινωνίες, απορημένοι οι πολίτες.
Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

«Δεν θα γλιτώσουμε εύκολα απ' αυτόν», ήταν η τελευταία κουβέντα πολύ γνωστού και μάχιμου διευθυντή κλινικής σε μεγάλο κρατικό νοσοκομείο, με μεγάλη πείρα στη διαχείριση λοιμωδών επεισοδίων. Η απαισιοδοξία του ως προς μία προσεχή έστω αναχαίτιση, μέσω του εμβολίου, της πανδημίας, ομολογουμένως ξάφνιασε. Τι άραγε γνωρίζουν οι ειδικοί που εμείς οι κοινοί θνητοί αγνοούμε;

Το διψασμένο για νεότερα στοιχεία βλέμμα έπεσε βέβαια στην πιο πρόσφατη εφ' όλης της ύλης δημοσιοποίηση των προβληματισμών που τον απασχολούν από τον διακεκριμένο ιταλό γιατρό, ακαδημαϊκό και διευθυντή του Ινστιτούτου Φαρμακολογικών Ερευνών «Mario Negri», του Τζουζέπε Ρεμούτσι. Είναι προφανές πως οι ενημερωμένοι επιστήμονες ξέρουν πως ο εμβολιασμός αποτελεί ένα από τα κρίσιμα αναχώματα που μπορεί να στήσει ο άνθρωπος κατά της πανδημίας, αλλά δεν είναι και το καθοριστικά κρίσιμο. Διότι καθοριστικά κρίσιμο μέγεθος είναι ο χρόνος, ο πανδαμάτωρ.

Τα εμβόλια κατά του κορωνοϊού δεν είναι και δεν πρόκειται να είναι σαν εκείνο κατά της πολιομυελίτιδας, το οποίο σκοτώνει τον ιό που προκαλεί την ασθένεια. Τα εμβόλια κατά της COVID-19 είναι και θα είναι σαν εκείνα κατά της γρίπης. Θα διαρκούν περίπου 6 με 8 μήνες και θα πρέπει να λαμβάνονται από τον γενικό πληθυσμό κάθε χρόνο. Τα εμβόλια αυτά δεν θα «σκοτώνουν» τον κορωνοϊό. Θα προστατεύουν τον άνθρωπο από το να νοσήσει και κατά την ενεργό περίοδο προστασίας από το σκεύασμα δεν θα μεταδίδεται η COVID-19 από τον έναν άνθρωπο στον άλλο. Με λίγα λόγια, έως ότου η εξέλιξη της συλλογικής ανοσίας, σε συνδυασμό με τις μεταλλάξεις του κορωνοϊού, συντελέσουν στη διαμόρφωση μιας νέας κατάστασης όπου η COVID-19 θα προκαλεί και θα αντιμετωπίζεται ως ένα ακόμη απλό κρουολόγημα, τα βασικά όπλα της ανθρωπότητας, πέρα από τα εμβόλια, θα είναι η μάσκα, οι αποστάσεις και τα καθαρά χέρια. Κατά τον ιταλό ακαδημαϊκό, η συλλογική ανοσία και όλα όσα θα την ακολουθήσουν αναμένεται να επιτευχθεί το 2024. Σε τρία με τέσσερα χρόνια, δηλαδή. Έως τότε, κοινωνία, οικονομία, πολιτική, η τριπλέτα που σκοτώνει, θα ισορροπεί πάνω σε ένα λεπτό τεντωμένο και παλλόμενο σχοινί. Εμείς θα είμαστε οι αναβάτες. Κάθε τόσο, από τις αναπνήσεις, κάποιος θα πέφτει στο κενό. Μπορεί να είναι πολίτης, συλλογικότητα, θεσμός, οικονομική δομή ή ακόμη και πολιτιστική και καλλιτεχνική δημιουργία. Στο μεταξύ, οι κοινωνίες θα πειραματίζονται σε νέες σχέσεις και διασπορά δραστηριοτήτων. Κάποιες από αυτές τις δραστηριότητες, όπως η εξ αποστάσεως εργασία, θα παγιωθούν. Οι πολίτες που δεν εντάσσονται στον ψηφιακό κόσμο παραγωγής θα αμείβονται λιγότερο. Πολύ σύντομα οι πολίτες που δεν βρίσκουν κάποιο ρόλο σε ψηφιακό περιβάλλον θα αναγκαστούν να αποχωρήσουν, βίαια, από την παραγωγή. Το σύστημα θα αποβάλλει εκείνους που δεν συμβιβάζονται με τα νέα δεδομένα που απαιτεί ο ψηφιακός κόσμος της εργασίας. Παράλληλα, ο ανταγωνισμός μεταξύ των πολιτών θα εξελιχθεί σε μία ακόμη περισσότερο

απρόσωπη διαδικασία, όπου οι «ψηφιακοί σφυγμοί αξιολόγησης» θα υποκαταστήσουν τις υφιστάμενες μορφές αξιολόγησης των ανθρωπίνων πόρων τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Η ζωή μας δεν θα είναι η ίδια στο μέλλον. Η COVID-19 επιτάχυνε διαδικασίες και προοπτικές. Η ψηφιακή πραγματικότητα και η ανθρώπινη δραστηριότητα σε αποκλειστικά ψηφιακό περιβάλλον, από την παραγωγή πατάτας έως τη διεξαγωγή του πολέμου και από την απόκτηση γνωστικού δυναμικού έως την κατανάλωση πολιτιστικού προϊόντος και μαζικής ή ειδικής ψυχαγωγίας, πάσης φύσεως και υφής, όλες οι παραπάνω διαστάσεις συναποτελούν ήδη σε μεγάλο βαθμό αλλά πρόκειται να συνδιαμορφώσουν σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό τις νέες παραμέτρους της καθημερινότητάς μας. Με λίγα λόγια εδώ στην Ελλάδα ήδη έχουμε αρχίσει να αναμετριάμαστε με την επιθετική νέα πραγματικότητα χωρίς ούτε να το αντιλαμβανόμαστε ούτε και να προετοιμαζόμαστε για μία τέτοια βίαια αλλαγή. Βιώνουμε την πρώτη πανδημία σε ψηφιακό περιβάλλον ανάλυσης δεδομένων με αλγόριθμους που καθορίζουν την κοινωνική, επιστημονική, νοσηλευτική και ιδιωτική δραστηριότητά μας και την πολιτική διαχείριση αυτής της δυναμικά άγνωστης καθημερινότητας. Τη βιώνουμε χωρίς να υφίσταται η ενσυναίσθηση της ανατροπής των μέχρι σήμερα γνωστών και αυτονόητων μοντέλων συμπεριφοράς.

Η ελληνική κοινωνία μετά από μία δεκαετία αφαιμάξης των κοινωνικών και οικονομικών αντιστάσεων, αποθεμάτων και εφεδρειών, λόγω ενδημικής παθολογίας που καταλήγει περιοδικά σε πτώχευση από τότε που ιδρύθηκε το ελληνικό κράτος, πέρασε βίαια στην πανδημία μέσω της οποίας μετρήθηκαν τα ανακλαστικά κοινωνικής αλληλεγγύης και συλλογικής πειθαρχίας, καθώς και τα δεδομένα επιστημονικής αυτάρκειας και ιδεολογικής ωριμότητας. Τα αποτελέσματα αυτού του crash test δεν είναι ενθαρρυντικά αλλά το φαινόμενο της υστέρησης των κοινωνιών έναντι των νέων δεδομένων και απαιτήσεων του ψηφιακού σύμπαντος δεν περιορίζεται μόνο στην Ελλάδα. Πρόκειται για φαινόμενο που επεκτείνεται σε όλα τα πλάτη και τα μήκη του πλανήτη, αλλά οι επιπτώσεις αυτής της υστέρησης παρατηρούνται και εντός των ίδιων των εθνικών ή κρατικών συλλογικότητων. Για την ακρίβεια, τα λιγότερο απροετοίμαστα τμήματα για να ενταχθούν στον ψηφιακό κόσμο είναι τα φτωχότερα στρώματα, οι ανειδίκευτοι πολίτες. Οι κοινωνικές ομάδες με τον χαμηλότερο δείκτη μόρφωσης ή επιμόρφωσης, τα έθνη κράτη με οικονομική υστέρηση, οι ομάδες εθνών ή κρατών με αδυναμία ευθυγράμμισης με αναπτυξιακά μοντέλα ή ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών ή ανάπτυξης εξειδικευμένων τεχνολογικών δυνατοτήτων. Εν ολίγοις, Η ενσωμάτωση κοινωνιών στο ψηφιακό μοντέλο εξαρτάται από τον

δείκτη ανισοτήτων που παρατηρούνται στο εσωτερικό κάθε χώρας, σε ομάδες χωρών, σε γεωγραφικούς και γεωοικονομικούς χώρους.

Ξεκινώντας από την πανδημία φθάνουμε στην πρόκληση του ψηφιακού μοντέλου και από εκεί στον νέο κόσμο που ανοίγεται μπροστά μας και που υπαγορεύει μία νέα και διαμετρικά διαφορετική προσέγγιση του πολιτικού περιεχομένου της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Ελλάδα, νέος μεσαίωνας ή περίοδος σκοτεινών χρόνων;

Προς το τέλος της εβδομάδας που μας πέρασε και στην αρχή του τρέχοντος επταήμερου η πολιτική ζωή της χώρας αφιερώθηκε σχεδόν εξ ολοκλήρου στην αντιπαράθεση μιας πρωθυπουργικής ποδηλατάδας με την παραθεριστική κατοικία του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Θα ήταν ευτυχής η Γαλλία ή η Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο αν η πολιτική τους πραγματικότητα αφιερωνόταν σε μία τέτοιου επιπέδου αντιπαράθεση. Θα σήμαινε προφανώς πως όλα τα άλλα μείζονα ζητήματα έχουν επιλυθεί.

Προφανώς το μίνιμουμ της σοβαρότητας που απαιτείται ως προς την πολιτική διαχείριση των θεμάτων μιας χώρας αποκλείει την καταφυγή σε τέτοιας διάστασης αντιπαράθεση στην κορυφή της πολιτικής πυραμίδας. Σε άλλες χώρες. Όχι στην Ελλάδα, όπου οι δημοσιογράφοι του ενός πολιτικού μπλοκ αφιερώνουν τον χρόνο τους για να αποκαλύψουν πώς η κατά παράδοση «χλεμπονιάρα και πτωχή, πεινασμένη και μίζερη Αριστερά» δεν μπορεί να απολαμβάνει τις χαρές μιας εξοχικής κατοικίας στο Σούνιο. Στην απέναντι όχθη οι άλλοι δημοσιογράφοι εξαντλούνται στο να κατακεραυνώνουν έναν πρωθυπουργό ο οποίος υπέπεσε στο σφάλμα της φωτογράφισης του με πολίτες χωρίς μάσκα. Μιλάμε για πολιτική επιχειρηματολογία επιπέδου.

Η υπερβολική αυτή δόση πολιτικής ανοησίας είναι δυστυχώς ευθέως ανάλογη της συνεχιζόμενης εδώ και τουλάχιστον μιας δεκαετίας ανεπάρκειας πολιτικού λόγου, ο οποίος θα εισήγαγε την κοινωνία στον δύσκολο και τραχύ δρόμο προετοιμασίας για την ενσωμάτωσή της στα νέα δεδομένα που επιβάλλουν οι κώδικες και οι κανόνες του κόσμου που καταφθάνει καλπάζοντας. Αντ' αυτού, όπως συμβαίνει και σε πολλές άλλες γωνιές του κόσμου, η πολιτική σκέψη όλο και περισσότερο γοντεύεται από την απλού-

στευση και άρα τη σιγουριά που προσφέρει ο τραχύς λαϊκισμός. Η υπεραπλούστευση της πολιτικής επιχειρηματολογίας. Η αφαίρεση κάθε σύνθετης προσέγγισης. Η υιοθέτηση μόνον της αντιπαράθεσης όπου τα πάντα είναι είτε μαύρα είτε άσπρα. Η ισοπέδωση κάθε σχετικότητας και η απόρριψη κάθε πολυπλοκότητας. Όπως φαίνεται δεν θα ξεμπερδέσουμε εύκολα από την COVID-19, ούτε και τα εμβόλια θα διαγράψουν αυτόματα την απειλή. Δεν ξεμπερδεύουμε όμως εύκολα και με τον δυνάστη της πολιτικής υπεραπλούστευσης που καταλήγει στον συνθηματικό λαϊκισμό και στον πολιτικό αταβισμό. Θα περίμενε κανείς η πανδημία να επιταχύνει τις διαδικασίες ωρίμανσης των κοινωνιών. Μάλλον το αντίθετο συμβαίνει και η απειλή ενέτεινε τον ανακλαστικό λαϊκισμό σχεδόν παντού. Αναζητείται ειδική θεραπεία αλλά όπως όλες οι αντίστοιχες θεραπείες έρχονται κατά κανόνα κατόπιν εορτής. **Α**

ΔΕΝ ΘΑ ΞΕΜΠΕΡΔΕΥΟΥΜΕ ΕΥΚΟΛΑ ΑΠΟ ΤΗΝ COVID-19, ΟΥΤΕ ΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ ΘΑ ΔΙΑΓΡΑΦΟΥΝ ΑΥΤΟΜΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΕΙΛΗ. ΔΕΝ ΞΕΜΠΕΡΔΕΥΟΥΜΕ ΟΜΩΣ ΕΥΚΟΛΑ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΔΥΝΑΣΤΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΥΠΕΡΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΛΗΓΕΙ ΣΤΟΝ ΣΥΝΘΗΜΑΤΙΚΟ ΛΑΪΚΙΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΑΤΑΒΙΣΜΟ.

MOVEMENT.RADIO

ΑΠΟ 02.11.20

ONASSIS
STEGI

DEMAND
THE UNEXPECTED

→ onassis.org
→ movement.radio

Σε συνεργασία με

MOVEMENT RADIO

ΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Υπόδειγμα η Ελλάδα στο άνοιγμα του Τουρισμού

Ο υπουργός Τουρισμού, **Χάρης Θεοχάρης**, μιλά στην ATHENSVOICE για την πρόσφατη βράβευση του υπουργείου και την επαναφορά του Τουρισμού το καλοκαίρι του 2021
Της ΤΟΝΙΑΣ ΖΑΡΑΒΕΛΑ

«**Τ**ο 2021 θα είναι χρονιά ουσιαστικής επαναφοράς του ελληνικού Τουρισμού» εκφράζει την αισιοδοξία του ο υπουργός Τουρισμού, **Χάρης Θεοχάρης**, και τονίζει ότι «η Ελλάδα αποτέλεσε υπόδειγμα για το πώς άνοιξε τον Τουρισμό» το φετινό καλοκαίρι. Άλλωστε θεωρεί ότι αυτό συνετέλεσε και στην πρόσφατη βράβευση υπουργείου και ΕΟΤ από την κορυφαία διοργάνωση World Travel Awards, ως «Κορυφαίους Φορέα Τουρισμού Παγκοσμίως» μια τόσο δύσκολη χρονιά. Ο κ. Θεοχάρης μας μίλησε, ανάμεσα σε άλλα, για τα σχέδια περι ψηφιακού μετασχηματισμού και ανάπτυξης των εναλλακτικών μορφών Τουρισμού στα οποία η χώρα θα επενδύσει.

Το Υπουργείο Τουρισμού και ο ΕΟΤ βραβεύτηκαν από την κορυφαία διοργάνωση World Travel Awards ως «Κορυφαίους Φορέα Τουρισμού Παγκοσμίως» λίγο πριν το τέλος του 2020, μιας ομολογουμένως δύσκολης χρονιάς για τον τουρισμό. Μέσα στην απαγορευτική συνθήκη της πανδημίας του κορωνοϊού, ποια θεωρείτε ότι ήταν τα χαρακτηριστικά που έκαναν το Υπουργείο Τουρισμού, τον ΕΟΤ και κατ' επέκταση την Ελλάδα να ξεχωρίσουν, παρά το πλήγμα που δέχθηκε η τουριστική βιομηχανία; Η χώρα μας αποτέλεσε υπόδειγμα για το πώς άνοιξε τον τουρισμό, για την ασφάλεια που ένωσαν τα εκατομμύρια των ξένων επισκεπτών, οι εργαζόμενοι και οι επιχειρηματίες αλλά και κάθε Έλληνας πολίτης. Εάν δει κανείς αντικειμενικά αυτό που πέτυχε η Ελλάδα το προηγούμενο διάστημα θα αισθανθεί περήφανος για τον Ελληνικό Τουρισμό. Και όταν μιλάμε για ελληνικό τουρισμό εννοούμε τους εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους που εργάζονται σε αυτόν. Το βραβείο, μια διάκριση που για πρώτη φορά αποσπάσαμε ως Υπουργείο Τουρισμού και ΕΟΤ, ανήκει σε όλους. Αποτελεί το επιστέγασμα μιας συλλογικής προσπάθειας με χαρακτηριστικά την πολλή δουλειά, την εξαιρετική συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, διαφημιστικές καμπάνιες νέας φιλοσοφίας – καλαίσθητες, βαθιά ανθρώπινες, προσαρμοσμένες στον κώδικα των influencers και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Αλήθεια, ως υπουργός Τουρισμού πώς νιώσατε αυτό το καλοκαίρι;

Ευθύνη. Αυτό ήταν το κυρίαρχο συναίσθημα. Ευθύνη για τις επιχειρήσεις, ευθύνη για τους εργαζόμενους, για τους επισκέπτες, για το user της χώρας. Κάθε μέρα ήταν μια μικρή μάχη που έπρεπε να κερδηθεί για το καλό όλων. Με αποφάσεις δύσκολες κάποιες φορές, που όμως μας δικάωσαν. Ήταν ένα διαφορετικό καλοκαίρι, που τελικά πετύχαμε να ενισχύσουμε το brand της χώρας και να θέσουμε τις βάσεις για την ανάκτηση του χαμένου εδάφους. Το φετινό καλοκαίρι ήταν για εμένα πρόκληση, μιας και εξελίχθηκε διαφορετικά από τα προηγούμενα. Πρόκληση, όμως, είναι και το επόμενο καλοκαίρι, γιατί οφείλουμε να είμαστε έτοιμοι για σκληρό ανταγωνισμό. Μπορούμε πλέον να σχεδιάζουμε την επόμενη χρονιά με περισσότερη ασφάλεια, με μεγαλύτερη αισιοδοξία.

Η χώρα μας αναδεικνύεται ήδη από πολλά τουριστικά πρακτορεία και διεθνή περιοδικά ως ο κορυφαίος προορισμός των τουριστών για το 2021. Τι σηματοδοτεί το βραβείο που λάβατε, αλλά και τα θετικά μηνύματα που μας έρχονται από όλο τον κόσμο, για τον στρατηγικό σχεδιασμό της νέας τουριστικής σεζόν και ποιοι οι βασικοί πυλώνες του;

Δεν είναι μόνο το βραβείο WTA που παρέχει ψήφο εμπιστοσύνης εκ μέρους της διεθνούς κοινότητας προς τον Ελληνικό Τουρισμό. Κολοσσοί της παγκόσμιας τουριστικής αγοράς (tour operators, μεγάλα πρακτορεία, αεροπορικές εταιρείες κ.λπ.) έχουν θέσει την Ελλάδα στην κορυφή των προτάσεων που απευθύνουν στην πελατεία τους. Θα προσέθετα, επίσης, το έντονο ενδιαφέρον ξένων κρατικών φορέων, ομολόγων του Υπουργείου Τουρισμού και του ΕΟΤ, να

Δεν είναι μόνο το βραβείο WTA που παρέχει ψήφο εμπιστοσύνης εκ μέρους της διεθνούς κοινότητας προς τον Ελληνικό Τουρισμό. Κολοσσοί της παγκόσμιας αγοράς έχουν θέσει την Ελλάδα στην κορυφή των προτάσεών τους.

μοιραστούν την τεχνογνωσία μας στον συγκερασμό των μέτρων προφύλαξης από την πανδημία, με την ελευθερία κινήσεων η οποία προϋποτίθεται για μια ολοκληρωμένη και ευχάριστη ταξιδιωτική εμπειρία. Σε ό,τι αφορά στο στρατηγικό σχεδιασμό, για εμάς προέχουν ζητήματα όπως η ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος με την ανάπτυξη του θεματικού τουρισμού, η αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων για τη δημιουργία νέων ή τη ριζική αναβάθμιση ήδη υπάρχουσών υποδομών, η άρση γραφειοκρατικών και άλλων εμποδίων για τη δημιουργία εγκαταστάσεων, όπως τα γήπεδα γκολφ, η οικονομική στήριξη εργαζομένων και επιχειρήσεων οι οποίοι επλήγησαν από την πανδημία και το ολοκληρωμένο και ουσιαστικό πέρασμα του Ελληνικού Τουρισμού στην ψηφιακή εποχή.

Ποιος ο ρεαλιστικός στόχος που έχετε θέσει προσωπικά για το 2021;

Περιμένω σαφώς καλύτερες επιδόσεις. Ελπίζω ότι το 2021, έτος με ιδιαίτερο συμβολισμό καθώς συμπίπτει με τους εορτασμούς για τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, θα είναι χρονιά ουσιαστικής επαναφοράς για τον Ελληνικό Τουρισμό. Αυτό που μπορώ ως υπουργός να δεσμευτώ είναι ότι θα είμαστε έτοιμοι από κάθε άποψη για να πρωταγωνιστήσουμε η χώρα μας στην τουριστική αγορά, θέση που της αξίζει άλλωστε.

Πότε εκτιμάτε ότι θα μπορούσαμε να κάνουμε λόγο για επάνοδο του Τουρισμού; Είναι η έγκριση του εμβολίου κατά του κορωνοϊού και η έναρξη των εμβολιασμών χρονικό σημείο αναφοράς;

Αναμφίβολα ο εμβολιασμός και η θωράκιση της δημόσιας υγείας θα είναι καθοριστικοί παράγοντες. Όχι μόνο για τον Τουρισμό, αλλά για κάθε κοινωνική και οικονομική δραστηριότητα. Το ιδανικό σενάριο είναι η περίοδος αβεβαιότητας να διαρκέσει λίγους μόνο μήνες ακόμα. Και, όσο το δυνατόν συντομότερο, να αρχίσει η ενίσχυση των ταξιδιωτικών ροών, από όλη την υφήλιο, προς τη χώρα μας.

ΣΕ ΠΟΙΟΝ ΑΝΗΚΕΙ ΤΟ ΣΩΜΑ ΣΟΥ;

Του ΡΩΜΑΝΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

Θα μπορούσε ο εμβολιασμός των ταξιδιωτών να αποτελέσει προαπαιτούμενο για την άφιξη τουριστών στη χώρα μας; Υπάρχουν σχετικές εισηγήσεις στις αρμόδιες επιτροπές;

Η συζήτηση είναι ακόμα ανοικτή, δεν έχει καταλήξει και ενδεχομένως να κινηθεί προς πολλαπλές κατευθύνσεις. Αυτό που μπορεί ενδεχομένως να συμβεί, είναι κάποιος που έχει κάνει το εμβόλιο να καταγράφεται και να είναι πιο εύκολη η μετακίνησή του. Υπάρχουν κινήσεις που έχουν γίνει προς αυτή την κατεύθυνση και, μάλιστα, μία από αυτές την υιοθέτησε και η ΙΑΤΑ, η Διεθνής Ομοσπονδία των Αεροπορικών Εταιρειών, το λεγόμενο «travel pass».

Ποια τα χρηματοδοτικά εργαλεία που θα επιδιώξει να αξιοποιήσει ο τουρισμός από το Ταμείο Ανάκαμψης;

Η αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος απαιτεί ενίσχυση των υποδομών, κυρίως στις μεταφορές, στην ενέργεια, την ύδρευση ή στη διαχείριση των απορριμμάτων. Παράλληλα μια σειρά θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο ορεινός, ο θαλάσσιος και ο γαστρονομικός τουρισμός μπορούν να ενισχύσουν την κατά κεφαλή δαπάνη, να επεκτείνουν την τουριστική περίοδο και να προσελκύσουν νέα κεφάλαια στον κλάδο. Τέλος, ιδιαίτερα σημαντική είναι η ψηφιακή και πράσινη μετάδοση των ξενοδοχειακών μονάδων και ο επακόλουθος σχεδιασμός προγραμμάτων χρηματοδότησης για αυτές τις επενδύσεις.

Η πανδημία επίσπευσε τον ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας. Ποιες κινήσεις έχουν γίνει για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Τουρισμού;

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός αποτελεί προτεραιότητα στον Τουρισμό. Καλούμαστε να προχωρήσουμε άμεσα προς τη μετάβαση στον ηλεκτρονικό τουρισμό (e-tourism) και γενικότερα την ψηφιοποίηση σε όλους τους κλάδους. Το Υπουργείο Τουρισμού έχει προτείνει συγκεκριμένες δράσεις στην Ψηφιακή Βίβλο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, αλλά και συγκεκριμένα έργα. Ενδεικτικά αναφέρω τη δημιουργία ψηφιακού αποθετηρίου για τον ελληνικό τουρισμό, την αναβάθμιση της διαδικτυακής παρουσίας του Ελληνικού Τουριστικού Προϊόντος, τη δημιουργία εφαρμογής COVID-19 travel safe app, τη δημιουργία πλατφόρμας ευφυούς τουρισμού, την ανάπτυξη ευφυούς συστήματος live monitoring της τουριστικής εμπειρίας, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και αναβάθμιση των τουριστικών καταλυμάτων, τη δημιουργία πλατφόρμας γαστρονομικού χάρτη.

Δεν είναι λίγες οι περιοχές της χώρας μας που στρέφονται προς την ανάπτυξη του εναλλακτικού Τουρισμού, με σαφή στροφή προς τον εγχώριο τουρισμό. Ποιες οι μορφές στις οποίες επενδύει η Ελλάδα και ποια τα οικονομικά πλεονεκτήματα;

Πρώτον, ο τουρισμός ευεξίας, μία ειδική μορφή με σημαντικά οικονομικά πλεονεκτήματα. Ενδεικτικά η αξία του κλάδου υπολογίστηκε στα 639 δις το 2017 και εκτιμάται πως θα αγγίξει τα 919 δις έως το 2022. Την περίοδο 2015-2017, η οικονομία της ευεξίας αυξήθηκε δύο φορές ταχύτερα από τη συνολική παγκόσμια οικονομία. Η Ελλάδα, εκμεταλλευόμενη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της και τους φυσικούς ιαματικούς πόρους (76 αναγνωρισμένοι), έχει την ικανότητα να αναπτύξει αυτή τη μορφή τουρισμού. Δεύτερον, ο ορεινός τουρισμός, μια αναδυόμενη και ιδιαίτερα ελκυστική αγορά που στοχεύει σε ήπιες μορφές τουριστική ανάπτυξη με αιχμόρο κατεύθυνση αξιοποιώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Ελλάδας. Τρίτον, η διασύνδεση του τουριστικού προϊόντος με την αγροτική παραγωγή και τη γαστρονομία. Η ελληνική γαστρονομία και ο γαστρονομικός τουρισμός ειδικότερα μπορούν να αποτελέσουν έναν από τους πλέον βασικούς κινητήριους αναπτυξιακούς μοχλούς για την τουριστική ανάπτυξη της χώρας μας. Αρκεί να αποκτήσει μια ενιαία ταυτότητα που θα βασίζεται στις γεύσεις της πατρίδας μας συνδυασμένες με τα εξαιρετικά ελληνικά προϊόντα και την ελληνική φιλοξενία, και προς αυτή την κατεύθυνση δουλεύουμε. **A**

Όταν κάνω την ερώτηση αυτή στους φοιτητές μου, συνήθως αντιμετωπίζω συνοφρυωμένα βλέμματα και αμήχανα χαμόγελα: «Τι εννοείς “σε ποιον ανήκει το σώμα μου”; Προφανώς σ’ εμένα».

Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία 200 χρόνια έχουμε δώσει μεγάλες μάχες στη Δύση για να αποκτήσουμε τον έλεγχο του σώματός μας, είτε πρόκειται για την κατάρνηση της δουλείας, είτε για το δικαίωμα στην άμβλωση, είτε για την αποποινικοποίηση και απελευθέρωση της σεξουαλικότητας, είτε για την αναγνώριση της ταυτότητας φύλου και τη δυνατότητα αλλαγής αυτού.

Θεωρητικά και νομικά, το σώμα σου ανήκει σε εσένα. Περίπου. Όχι ακριβώς.

Εάν είσαι σε μάχιμη ηλικία, ο πρωθυπουργός της χώρας έχει το δικαίωμα –ενδεχομένως και τη συνταγματική και ηθική υποχρέωση– να σε στείλει στον πόλεμο, ακόμη κι αν αυτό πρόκειται να οδηγήσει στον βέβαιο θάνατό σου.

Εάν παραβείς κάποιους νόμους, οι αστυνομικές και δικαστικές αρχές έχουν το δικαίωμα –και την υποχρέωση– να πάρουν το σώμα σου και να το κλείσουν σ’ ένα μικρό κελί για πολλά χρόνια.

Εάν αρρωστήσεις, οι γιατροί και οι νοσοκόμοι έχουν νομική υποχρέωση να κάνουν ό,τι μπορούν για να κρατήσουν το σώμα σου ζωντανό, ακόμη κι αν εσύ δεν το θέλεις· ακόμη κι αν εσύ δεν το καταλαβαίνεις καν.

Νομικά μιλώντας, ένα μέρος του σώματός σου, της βιολογικής σου ύπαρξης, δεν ανήκει σ’ εσένα· ανήκει στο κοινωνικό σύνολο, το οποίο υπηρετεί και στο οποίο το σώμα σου υποτάσσεται, ώστε να μπορεί και αυτό (το σώμα σου) με τη σειρά του να λειτουργεί και να επιβιώνει.

Ωστόσο, οι περιορισμοί στον έλεγχο και την «ιδιοκτησία» του σώματός σου δεν τελειώνουν εδώ· για την ακρίβεια, μόλις άρχισαν.

Αν ο Τραμπ ή ο Πούτιν ή ο Κιμ Γιονγκ Ουν ή, τέλος πάντων κάποιος άλλος στις εννιά χώρες που έχουν πυρηνικά όπλα, πατήσει το κουμπί και σε κάνει σκόνη, σε ποιον ανήκει τότε το σώμα σου;

Αν ένας ακροδεξιός ή ακροαριστερός ή τζιχαντιστής τρομοκράτης σε πάρει μαζί του σε μια επίθεση αυτοκτονίας, σε ποιον ανήκει τότε το σώμα σου;

Αν η εγκληματικότητα αυξηθεί τόσο ώστε με το που βγαίνεις απ’ το σπίτι σου να σε μαχαιρώνουν· αν ο άλλος δεν σταματήσει στο κόκκινο φανάρι, ή πει και βγει να οδηγήσει, είσαι σίγουρος ότι σου ανήκει το σώμα σου;

Όταν περνάς 12 ώρες τη μέρα καταπονώντας το σώμα σου στη δουλειά για να επιβιώσεις –σκοτώνοντας το λίγο-λίγο κάθε μέρα στο εργοστάσιο, στην οικοδομή, στην κουζίνα, στον δρόμο ή σε μια καρέκλα– πόσο ουσιαστικό έλεγχο έχεις πάνω στο σώμα σου;

Όταν το φαγητό που τρως είναι δηλητηριασμένο από τοξίνες ή αντιβιοτικά, όταν εισπνέεις τον καπνό απ’ το τσιγάρο του διπλανού ή τους ρύπους του

αυτοκινήτου του και παθαίνεις καρκίνο, πόσο σίγουρος είσαι ότι το σώμα σου σου ανήκει;

Όταν οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μιας χώρας στην άλλη άκρη του κόσμου καταστρέφουν το οικοσύστημα του οποίου είσαι κι εσύ οργανικό και αναπόσπαστο μέρος, σε ποιον αλήθεια ανήκει το σώμα σου;

Όταν το σώμα σου εξαρτάται από ουσίες –αλκοόλ, ναρκωτικά, ζάχαρη, καφέ– για να λειτουργήσει κάθε μέρα, πόσο ελεύθερο είναι; Όταν είσαι διαβητικός ή καρδιοπαθής ή χρειάζεσαι στεροειδή κάθε λίγες ώρες για να παραμείνεις ζωντανός –φάρμακα τα οποία τα παρασκευάζουν κάποιος άλλος, κάπου αλλού, με κάποιες πρώτες ύλες, και τα πακετάρουν, και τα μεταφέρουν, και τα πουλάνε κάποιος άλλος, μέχρι να φτάσουν σ’ εσένα, αν φτάσουν – τότε είσαι σίγουρος ότι σου ανήκει το σώμα σου; Θα σου ανήκει κι όταν διακοπεί αυτή η γραμμή τροφοδοσίας; Κι αν πάλι το σώμα σου αρχίσει και συμπεριφέρεται με τρόπο που δεν βγάζει νόημα, με τρόπο που δεν τον ελέγχεις, και δεν υπάρχει κανείς να σου εξηγήσει τι συμβαίνει και να σε βοηθήσει, τότε σε ποιον ανήκει το σώμα σου;

Κι αν το δικό σου σώμα αφήνει πίσω του ένα σύννεφο από θάνατο, αν όπως προχωράς στην καθημερινότητά σου αφήνεις πίσω σου ίχνη απ’ το αίμα των διπλανών σου, αν το σώμα σου παράγει δηλητήριο που σκοτώνει τους άλλους, τότε σε ποιον ανήκει πραγματικά;

Η μεγαλύτερη απάτη της ύστερης νεωτερικότητας –του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα– είναι η αφελής βεβαιότητα, η αξιωματική απολυτότητα, ότι το σώμα μας ανήκει μόνο σ’ εμάς. Το κόστος αυτής της απάτης το πληρώνουμε σήμερα.

Το μεγάλο παράδοξο της ελευθερίας σε ένα πεπερασμένο σύστημα –σε ένα περιβάλλον περιορισμένων πόρων, αντιξοων συνθηκών κι αλληλεπίδρασης όπως είναι ο κόσμος μας, το περιβάλλον μας, οι κοινωνίες μας– είναι ότι η ελευθερία φτάνει στον μέγιστο βαθμό της μόνο όταν είναι σχετική, όταν ρυθμίζεται. Για να ανήκει όσο το δυνατόν περισσότερο σ’ εσένα το σώμα σου, χρειάζεσαι τη συνεργασία και την υποστήριξη των άλλων. Πρέπει, δηλαδή, να παραδώσεις ένα μέρος του ελέγχου –δηλαδή της εξουσίας– που έχεις πάνω στον εαυτό σου, σε αυτούς, τους άλλους.

Η λέξη κλειδί είναι η εμπιστοσύνη. Για να μπορέσεις, με άλλα λόγια, να αποκτήσεις έστω κάποια μορφή ελευθερίας, πρέπει να εμπιστευτείς τους άλλους, αλλιώς δεν βγαίνει η εξίσωση.

Ακριβώς γι’ αυτό δημιουργούμε οργανωμένες κοινότητες και κοινωνίες, με δομή, με ιεραρχία, με νόμους και κανόνες, και φόρους, και γραφειοκρατία, και θεσμούς, κράτος και αστυνομία, και επιστήμονες και ειδικούς που τρώνε τη ζωή τους σε ένα εργαστήριο. Για να μπορούμε να περιορίζουμε τους τρόπους με τους οποίους άλλοι μπορούν να βλάψουν το σώμα σου. Για να μπορεί το σώμα σου τελικά να ανήκει σ’ εσένα. **A**

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΠΑΤΗ ΤΗΣ ΎΣΤΕΡΗΣ ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑΣ –ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΜΙΣΟΥ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ– ΕΙΝΑΙ Η ΑΦΕΛΗΣ ΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ, Η ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΛΥΤΟΤΗΤΑ, ΟΤΙ ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΑΣ ΑΝΗΚΕΙ ΜΟΝΟ Σ’ ΕΜΑΣ. ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ ΤΟ ΠΛΗΡΩΝΟΥΜΕ ΣΗΜΕΡΑ.

Στα ίχνη του κορωνοϊού

Η διαδικασία της ιχνηλάτησης από κρούσμα σε κρούσμα, από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

Στενή επαφή θεωρείται κάθε άνθρωπος με τον οποίο ο θετικός βρέθηκε στον ίδιο χώρο για πάνω από 15 λεπτά, χωρίς μάσκα και χωρίς εξαερισμό.

Κ

άθε μέρα το απόγευμα, την ώρα που ο ΕΟΔΥ ενημερώνει για τα νέα κρούσματα και τους θανάτους από κορωνοϊό στη χώρα μας, κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας μία λίστα με τα στοιχεία επικοινωνίας των ανθρώπων που διαγνώστηκαν θετικοί. Είναι η ώρα που η ομάδα ιχνηλάτησης θα αναλάβει να ενημερώσει τους θετικούς ότι θα πρέπει να μείνουν σε καραντίνα, να αναζητήσει τις στενές τους επαφές και να βρει από πού ξεκίνησε η διασπορά. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέσα σε 24 ώρες, μέχρι το επόμενο απόγευμα και την επόμενη λίστα.

«Η ιχνηλάτηση, μαζί με τα μέτρα προστασίας, τη χρήση μάσκας, την τήρηση των αποστάσεων και την υγιεινή, είναι τα μοναδικά μας όπλα για να σπάσει η αλυσίδα μετάδοσης της πανδημίας. Τουλάχιστον μέχρι να έρθει το εμβόλιο», λέει ο αντιπύραρχος, **Σπύρος Γεωργίου**, εκπρόσωπος Τύπου της ΓΓΠΠ.

Τον Μάρτιο οι ιχνηλάτες ήταν 16, σήμερα, που τα κρούσματα είναι πολύ περισσότερα, ανέρχονται σε 203. Προέρχονται από πέντε υπηρεσίες, το υπουργείο Υγείας, τον ΕΟΔΥ, την Αστυνομία, την Πυροσβεστική και το Λιμενικό και στην πλειονότητά τους είναι ανακριτικοί υπάλληλοι. «Είναι απαραίτητη η εμπειρία των ιχνηλατών στον συγκεκριμένο τομέα, τόσο για να έχουν την ικανότητα να εκμαιεύσουν τις απαραίτητες πληροφορίες, όσο και για να εξηγήσουν αποτελεσματικά στους πολίτες ότι η καραντίνα δεν είναι τιμωρία, αλλά μια απαραίτητη διαδικασία για την υγεία όλων αυτών που αγαπάμε. Εάν δεν υπήρχε η ιχνηλάτηση, η διασπορά του ιού θα ήταν πολύ μεγαλύτερη», σημειώνει ο κ. Γεωργίου.

Πολλά από τα θετικά κρούσματα της ημέρας έχουν ήδη ειδοποιηθεί από τον ΕΟΔΥ, ωστόσο μπορεί να υπάρχουν και κάποιοι που, για παράδειγμα, δεν απάντησαν στο τηλεφώνημα. Έτσι, η πρώτη δουλειά των ιχνηλατών είναι να ειδοποιηθούν όλοι οι θετικοί ότι θα πρέπει να μείνουν σε κατ' οίκον περιορισμό για δέκα ημέρες. Το διάστημα αυτής της καραντίνας ξεκινά από την ημέρα λήψης του δείγματός τους και παραβίασή της έχει πρόστιμο 5.000 ευρώ. Μετά το δεκάημερο περιορισμού δεν υπάρχει υποχρέωση επανεξέτασης (νέου τεστ), καθώς σύμφωνα με το πρωτόκολλο του ΕΟΔΥ, μετά το χρονικό διάστημα των δέκα ημερών, ακόμη κι αν κάποιος παραμένει θετικός, δεν είναι πια μεταδοτικός.

Εάν κάποιος που τίθεται σε κατ' οίκον περιορισμό ζει μόνος του και δεν έχει συγγενείς ή φίλους, προκειμένου να τον προμηθεύουν με τα απαραίτητα, ψώνια κ.λπ., μπορεί να απευθύνεται στον δήμο του, ζητώντας

να ωφεληθεί από την υπηρεσία «Βοήθεια στο Σπίτι».

Το δεύτερο κομμάτι της ιχνηλάτησης αφορά την προσπάθεια να κοπεί η αλυσίδα της μετάδοσης, μέσω της εύρεσης και της απομόνωσης και των «στενών επαφών» των ανθρώπων που διαγνώστηκαν θετικοί. «Πριν το λοκντάουν και καθώς οι μετακινήσεις των πολιτών ήταν περισσότερες, οι στενές επαφές συνήθως ήταν 4-5, αλλά μπορούσαν να φτάσουν ή και να ξεπεράσουν τις 20, σε εστίες υπερμετάδοσης, όπως σε κάποιες περιπτώσεις διασποράς σε βιοτεχνίες και εργοστάσια. Τώρα με το λοκντάουν οι στενές επαφές έχουν μειωθεί και είναι περίπου ένα προς δύο», λέει ο κ. Γεωργίου. Ο ΕΟΔΥ έχει συγκεκριμένο αλγόριθμο με τον οποίο προσδιορίζει ποιοι αποτελούν «στενές επαφές». Έτσι, στενή επαφή θεωρείται κάθε άνθρωπος με τον οποίο ο θετικός βρέθηκε στον ίδιο χώρο για πάνω από 15 λεπτά, χωρίς μάσκα και χωρίς εξαερισμό. Αν, όμως, σε έναν εργασιακό χώρο δύο εργαζόμενοι με μάσκες, με το χώρο να αερίζεται και κρατώντας αποστάσεις βρεθούν για 6, 8 ή 10 ώρες μαζί, ανταλλάσσοντας, π.χ., διάφορα έγγραφα, θεωρούνται και αυτοί στενές επαφές. Να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, δύο ή περισσότερα άτομα που βρίσκονται στον ίδιο χώρο από 4 ώρες και πάνω, ακόμη κι αν τηρούν τα μέτρα προστασίας, θεωρούνται στενές επαφές.

«Το πιο δύσκολο είναι ο άνθρωπος που διαγνώστηκε θετικός να θυμηθεί τι ακριβώς έκανε και με ποιους ήρθε σε επαφή, σε ένα χρονικό διάστημα 48 ωρών πριν από την εμφάνιση του πρώτου συμπτώματός του», λέει ο κ. Γεωργίου. Προσθέτει ότι η μεγάλη πλειονότητα των ανθρώπων συνεργάζονται, υπάρχουν όμως «και οι πιο "δύσκολοι", οι οποίοι μπορεί να είναι από αρνητές του ιού, έως και κάποιος που μπορεί να φοβάται ότι αν κατονομάσει μια στενή επαφή του, εκείνη μπορεί ακόμη και να χάσει τη δουλειά της. Για παράδειγμα, ένας πατέρας μπορεί να μη λέει ότι συναντήθηκε με το γιο του, φοβούμενος ότι αν κι εκείνος υποχρεωθεί να μπει σε καραντίνα, μπορεί να απολυθεί. Εμείς τους διαβεβαιώνουμε ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει βάσει νόμου και τους χορηγούμε τις σχετικές βεβαιώσεις».

Σύμφωνα με το υπ. Εργασίας, στον εργαζόμενο που έχει επιβληθεί το μέτρο της κατ' οίκον απομόνωσης καταβάλλεται το σύνολο των αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών από τον εργοδότη του. Εάν στο διάστημα της καραντίνας δεν είναι εφικτή η εξ αποστάσεως εργασία, μετά τη λήξη της προβλέπεται μία ώρα υπερωρία την ημέρα, η οποία δεν καταβάλλεται, μέχρι τη συμπλήρωση του μισού χρόνου της εργασίας που αντιστοιχεί στο χρόνο του κατ' οίκον περιορισμού (άρθρο 15 του Ν.4722/2020).

Αναρωτιέται τι γίνεται με έναν θετικό που τις τελευταίες 48 ώρες από το πρώτο σύμπτωμά του έχει μπει σε σούπερ μάρκετ ή σε λεω-

φορείο, πώς μπορούν να ελεγχθούν εκείνες οι στενές επαφές. «Στο σούπερ μάρκετ τηρούνται οι κανόνες, όπως οι αποστάσεις, ενώ η χρήση της μάσκας είναι υποχρεωτική. Τώρα, αν κάποιος έβγαλε τη μάσκα και συνομίλησε με κάποιον γνωστό του στο διάδρομο για αρκετή ώρα, τότε ναι, είναι στενή επαφή. Όσο για τα λεωφορεία και εκεί, όπως και παντού, ισχύει η υποχρέωση της χρήσης μάσκας, ενώ τα πράγματα έχουν βελτιωθεί και σε ό,τι αφορά τις αποστάσεις», υποστηρίζει ο εκπρόσωπος της ΓΓΠΠ. Για τις στενές επαφές ισχύει κατ' οίκον περιορισμός 14 ημερών από την τελευταία επαφή με το επιβεβαιωμένο κρούσμα, όπως και το πρόστιμο των 5.000 ευρώ, ενώ υπάρχει τακτική επικοινωνία με τον ιχνηλάτη μήπως και εκδηλωθούν συμπτώματα της νόσου. Όσο για τις στενές επαφές των «στενών επαφών», δεν προβλέπεται κάτι, ενώ την αρμοδιότητα για την τήρηση του περιορισμού έχει η αστυνομία.

Τέσσερα τμήματα διαθέτει η ιχνηλάτηση της ΓΓΠΠ. 1) του εσωτερικού, των ιχνηλατών, δηλαδή, που ασχολούνται με όλα τα κρούσματα της επικράτειας, 2) των τουριστών και των ξένων επισκεπτών για επαγγελματικούς λόγους, 3) της παρακολούθησης και καταγραφής στα νοσοκομεία, ποιοι εισήχθησαν, ποιοι πήραν εξιτήριο, ποιοι παραμένουν, ποιοι έχασαν τη ζωή τους και 4) της διοικητικής υποστήριξης, που εκδίδει και τις βεβαιώσεις περί καραντίνας.

Σε ό,τι αφορά τα λεγόμενα «ορφανά» κρούσματα, πρόκειται για ανθρώπους για τους οποίους δεν εξακριβώθηκε από πού και ποιος τους μετέδωσε τον ιό. «Κι εδώ βοηθάει το λοκντάουν, καθώς οι επαφές είναι περιορισμένες. Είναι δύσκολο να σκεφτεί, να φανταστεί κανείς από πού έχει κολλήσει, αλλά με τη συνέντευξη πολλές φορές αυτό γίνεται εφικτό, καθώς θυμάται με ποιους συναντήθηκε, αν υπήρχαν συμπτώματα, μπορεί να γίνει μια επικοινωνία και να μάθουμε. Το πιο δύσκολο στη διερεύνηση της αρχικής εστίας μετάδοσης είναι αν αυτή ήταν ασυμπτωματική. Να σας πω, πάντως, ότι το ποσοστό επιτυχίας στην εξακρίβωση της αλυσίδας μετάδοσης, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία βρίσκεται πολύ ψηλά, στο 92,3%», λέει ο κ. Γεωργίου.

Η Α΄ Ψυχιατρική Κλινική του ΕΚΠΑ υπογραμμίζει ότι για όσους βρίσκονται σε καραντίνα, είναι σημαντική η διατήρηση των κοινωνικών επαφών, ιδανικά με μέσα που μας μεταφέρουν εικόνα του άλλου. Αν δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα, το τηλεφώνημα, τα μηνύματα και οι ομάδες αλληλοστήριξης στα κοινωνικά δίκτυα μπορούν να προσφέρουν επίσης σημαντική βοήθεια. Αναλυτικά οι «Καλές πρακτικές για την ψυχολογία ατόμων σε περιορισμό λόγω Covid-19» εδώ: eody.gov.gr/wp-content/uploads/2020/03/odigos_apomonosi.pdf

ΜΕ ΤΟ WINBANK PAY, ΟΙ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΕΥΚΟΛΑ, ΓΡΗΓΟΡΑ & ΑΠΛΑ

Γιατί τις κάνεις από το κινητό* σου ανέπαφα και με απόλυτη ασφάλεια.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

*Η υπηρεσία είναι διαθέσιμη για συσκευές Android 5+ με NFC. Πληροφορίες στο www.piraeusbank.gr

winbank
ΠΩΣ ΑΛΛΙΩΣ;

► winbank.gr

ΜΑΝΩΛΗΣ ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗΣ

Η ΙΔΕΑ ΝΑ ΠΑΡΩ ΜΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ από τον Μανώλη Δερμιτζάκη, τον καθηγητή Γενετικής στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης, μου ήρθε στο μυαλό στη διάρκεια του ταξιδιού μου από Αθήνα προς Γενεύη. Σε όλη την πτήση έπαιζα με τη σκέψη μου, αναρωτιόμουν εάν θα δεχόταν να συναντηθούμε από κοντά. Η διστακτικότητά μου προερχόταν από τους περιορισμούς της πανδημίας. Δεν αποζητούσα μια τυποποιημένη ηλεκτρονική συνέντευξη, ήθελα να γνωρίσω τον άνθρωπο, άλλωστε ο καθηγητής είχε ξυπνήσει το ενδιαφέρον μου από τότε που ο covid έφερε τα πάνω κάτω στην ανθρωπότητα! Αναρωτιόμουν εάν είχε κερδίσει την εμπιστοσύνη μου δικαίως, μου άρεσε ο ήρεμος τρόπος που μιλούσε, μετέφερε την επιστημονική του γνώση, απλά, κατανοητά, στοχευμένα. Προσγειώθηκα στη Γενεύη και βρέθηκα αντιμέτωπη με την ωμή πραγματικότητα. Το lockdown μόλις είχε αρχίσει, τα πάντα ήταν κλειστά και παρά τον ήλιο μια διάχυτη μελαγχολία είχε καλύψει την πόλη. «Κρυμμένος» και ο φίλος μου ο jet d' eau, το σιντριβάνι που χαρακτηρίζει τη λίμνη Léman σε ένδειξη συμπαράστασης στην πόλη που δοκιμάζεται τραγικά. Η συνάντησή μας επιτεύχθηκε εύκολα, ανταποκριθήκαμε άμεσα στο τηλεφώνημά μου και την επομένη το πρωί συναντηθήκαμε. Καθώς ο ήλιος χαμογελούσε και κανείς μας δεν προτιμούσε τα λεωφορεία, αποφασίσαμε να αρχίσουμε από τη λίμνη, να ανέβουμε στην παλιά πόλη της Γενεύης, και να καταλήξουμε να απολαύσουμε τον καφέ μας στο «μεγαλύτερο» παγκάκι της Ευρώπης. Για να σας εντυπωσιάσω, σας αποκαλύπτω ότι ξεπεράσαμε περπατώντας τα εννέα χιλιόμετρα!

Η κουβέντα μας άρχισε περιγράφοντάς μου τον τρόπο ζωής του, την οικογένειά του, πώς διαχειρίζεται τα lockdown. «Η κατάσταση ήταν ιδιαίτερα δύσκολη τον Μάρτιο, όλα ήταν δύσκολα, δεν λείψανε οι συγκρούσεις, ο εκνευρισμός, δυσκολίες στη συνεχή παρουσία, ειδικά με τα παιδιά στο σπίτι με τηλε-εκπαίδευση. Αντίθετα τώρα έχουμε καταλάβει τι συμβαίνει, οπότε συνηνοοούμαστε καλύτερα. Η γυναίκα μου η Ρία είναι δικηγόρος, εργάζεται ως ερευνήτρια στο Πολυτεχνείο της Λωζάνης σε θέματα Προστασίας Δεδομένων και εργάζεται κι αυτή από το σπίτι. Αγαπάμε πολύ τα παιδιά έτσι έχουμε αποκτήσει τρία, τη 10χρονη Νίκη, τον οκτάχρονο Θεόφιλο και την πεντάχρονη Άννα. Και τότε και τώρα δεν πηγαίνουμε επισκέψεις και δεν δεχόμαστε, κάποιες συναντήσεις γίνονται στο πάρκο με αποστάσεις, τα παιδιά παίζουν και η ζωή συνεχίζεται αισιόδοξα. Τα βράδια το σκηνικό αλλάζει, αρχίζει η ανταλλαγή κρεβατιών, τα λεγόμενα όπως τα αποκαλούμε “μουσικά κρεβάτια”, εκεί στην κυριολεξία το άγχος της ημέρας πνίγεται μέσα σε γέλια και ιστορίες».

Στη Γενεύη τα παιδιά μέχρι 12 χρονών δεν φορούν μάσκα και ο κίνδυνος της μετάδοσης αυξάνετε σημαντικά. Μια ιδιαίτερα δύσκολη στιγμή ήταν όταν η κόρη του η Νίκη αναγκάστηκε να μπει καραντίνα στο σπίτι, λόγω κρούσματος στην τάξη: «Πώς εξηγείς σ' ένα παιδί ότι δεν μπορείς να το φιλήσεις, όπως το φιλούσες, να καθίσεις μαζί του, όπως καθόσουν, να γελάσεις, να παίξεις, να το πλύνεις; Κάποια στιγμή μου είπε: «Μπαμπά, όλα αυτά

που μου λες προσπαθώ να τα καταλάβω, αλλά εγώ είμαι παιδάκι, δεν ξέρω τι πρέπει να κάνω», οδυνηρή κατάσταση βέβαια, αλλά τα παιδιά ακούνε, είναι σφουγγάρια και ευέλικτα, εάν τους τα εξηγήσεις σωστά, εάν τα επιβραβεύσεις σε ακολουθούν».

Τον ρώτησα εάν είναι ευαίσθητος και τι ρόλο παίζει ο φόβος στη ζωή του. «Είμαι ευαίσθητος, με τα χρόνια όμως έχτισα την ευαισθησία με τέτοιο τρόπο ούτως ώστε στα δύσκολα λειτουργώ τεχνοκρατικά, αντιμετωπίζοντας τις συνέπειες με πρακτικό τρόπο. Την συναισθηματική φόρτιση της στιγμής την ελέγγω και τη διαχειρίζομαι. Ο φόβος είναι υπαρκτός και έρχεται σχετικά εύκολα, κατάφερα όμως να οδηγώ το μυαλό μου σε έναν τέτοιο τρόπο σκέψης και να ακολουθώ κανόνες πρωτοκόλλου. Όταν αισθανθώ ότι τα έχω κάνει όλα καλά δεν αναλώνομαι σε υποθετικές σκέψεις, σκέπτομαι θετικά και προχωρώ. Άλλωστε έχω

τετράγωνη φιλοσοφία, έγινα επιστήμονας επειδή ακριβώς είμαι πρακτικός».

Μου αποκάλυψε ότι απολαμβάνει το τένις, είναι πολύ κοινωνικός, αγαπάει τον παλιό ελληνικό κινηματογράφο, και όταν είναι ιδιαίτερα αγχωμένος βλέπει μια ταινία που έχει ξαναδεί για να μην αγωνιά. Είναι εύκολος, έχει πολλούς φίλους από διάφορα επαγγέλματα με διαφορετική παιδεία. Η μουσική παίζει σημαντικό ρόλο στη ζωή του, ακούει τα πάντα, γελώντας μου είπε: «Δεν είμαι από τους επιστήμονες με ελιτίστικες επιλογές, μου αρέσουν όλα, από την κλασική μουσική, την ελληνική, ξένη pop, τα λαϊκά τραγούδια και το heavy metal! Δεν διαβάζω ιδιαίτερα λογοτεχνικά βιβλία, δεν έχω την υπομονή αν και προσπαθώ, προτιμώ μικρές ιστορίες, άρθρα στις εφημερίδες, αναλύσεις. Άλλωστε διαβάζω πολύ επιστημονικά άρθρα και βιβλία για τη δουλειά μου».

Τον ρώτησα αν ξυπνάει πρωί, πώς προλαβαίνει

Της ΡΟΥΛΑΣ ΠΑΠΠΑ
- ΣΟΥΛΟΥΝΙΑ

«Όταν θα έχει εμβολιαστεί το 60-70% μέχρι μέσα Μαΐου, τότε η κοινωνία πρέπει να ανοίξει!»

να ανταποκρίνεται στις πανεπιστημιακές απαιτήσεις συγχρόνως με τις συνεντεύξεις που προκύπτουν από την Ελλάδα. «Ξυπνάω ξημερώματα, στην αρχή δυσκολευόμουν λίγο με την έκθεση και τη διαχείρισή της, αλλά όλα αυτά τα λέω όπως τα πιστεύω και αυτό το κάνει πιο εύκολο. Δουλεύω πολύ και μέχρι αργά χωρίς ωράριο, αλλά πάντα κυνηγάω να προλάβω τις υποχρεώσεις μου, να συναντηθώ διαδικτυακά με τους φοιτητές μου και να καλύψω τα διοικητικά του Ινστιτούτου. Κάποια στιγμή σταμάτησα για λίγο, ωστόσο επανήλθα μετά από παραιnesη δικών μου ανηρώπων. Στην επιστημονική έρευνα στην Ελλάδα υπάρχει πρόβλημα, είναι αρκετά μπλεγμένη με την πολιτική και τα εσωτερικά συμφέροντα της χώρας, κατά ένα μέρος λόγω του μικρού μεγέθους. Δεν υπάρχει μεγάλη ελευθερία λόγου, ένας επιστήμονας, πριν μιλήσει, ζυγίζει καλά τα λόγια του. Γνωρίζω πολλούς επιστήμονες στην Ελλάδα και έχω πολύ καλές σχέσεις. Τον Σωτήρη τον Τσιόδρα τον εκτιμώ ιδιαίτερα, είναι αξιόλογος πολύ, δεν είμαστε φίλοι, αλλά μέσα σε αυτό το επιστημονικό περιβάλλον δημιουργήθηκε μία σχέση ιδιαίτερης εκτίμησης και γνωρίζω επίσης ότι έχει βρεθεί σε πολύ δύσκολη θέση με τον ρόλο που έχει αναλάβει».

Ζήτησα τη γνώμη του για τον τρόπο μετάδοσης των ειδήσεων, που αφορούν τον ιό, κρίνοντας Ελβετία - Ελλάδα. «Οι μεν Έλληνες τα δραματοποιούν περισσότερο από όσο πρέπει, οι δε Ελβετοί μεταδίδουν λιγότερα και πιο αισιόδοξα από όσο πρέπει».

Δεν ήθελα να τον φέρω σε δύσκολη θέση, αλλά ήμουν αρκετά περίεργη να μάθω γιατί παραιτήθηκε τον περασμένο Αύγουστο από το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας Τεχνολογίας και Καινοτομίας, καθώς η κυβέρνηση μας προτίμησε τη σιγή ιχθύος ως απάντηση. «Δεν αγαπώ τους τίτλους, πολλοί μου έστειλαν συγχαρητήρια για το προεδρικό, λίγοι όμως μου ευχήθηκαν καλή επιτυχία. Στόχος μου ήταν να μεταφέρω την εμπειρία της έρευνας και της πολιτικής στην Ελλάδα για να βοηθήσω σε σημαντικές αλλαγές. Στην αρχή ο πρωθυπουργός με εμπιστεύτηκε, ξεκινήσαμε με κοινή βάση. Ήμουν ευχαριστημένος στις συναντήσεις που είχα μαζί του. Στους 10 μήνες, που ασχολήθηκα, κάναμε 17 συνεδριάσεις, πραγματικά πολύ έργο, το οποίο όμως δεν είχε σημαντική απήχηση στην κυβέρνηση. Ο ρόλος μου αποδομήθηκε γρήγορα, η παραίτησή μου ήταν μονόδρομος και λυπάμαι γιατί χάσαμε άλλη μία ευκαιρία για να καινοτομήσουμε».

— Αισθάνεστε πιο ασφαλής στη Γενεύη, ενδεχομένως, από ό,τι στην Αθήνα;

Ζω στη Γενεύη και νιώθω ασφαλής, αλλά εν μέσω πανδημίας, εάν το σπίτι μου ήταν στην Αθήνα, θα αισθανόμουν περισσότερο ασφαλής υγειονομικά. Ο λαός μας είναι πιο ευαίσθητοποιημένος παρ' όλες τις ατασθαλίες, αντιμετωπίζει τα θέματα υγείας ενσυνείδητα, χωρίς τον ελβετικό κυνισμό. Είναι χαρακτηριστική μια ιστορία, όταν τελείωσε τον Μάιο το lockdown, σε μια φιλική συγκέντρωση κάποιοι φίλοι γιατροί ανέφεραν ότι αυτή είναι μία καλή ιδέα διότι εξυπηρετεί δύο πράγματα: ξεκαθαρίζει ηλικιωμένους, άρα πρώτον μειώνεται ο πληθυσμός, και δεύτερον βοηθά να είναι πιο βιώσιμα τα συστήματα συνταξιοδότησης. Αυτό δεν είναι σπάνιο να το ακούσει κανείς στην Ελβετία, είναι μια κυνική προσέγγιση για την ισορροπία των συμφερόντων σε

μία κρίση. Το βλέπουμε άλλωστε τώρα, όπου για να έχουν ελεύθερες ΜΕΘ ζητάνε ηλικιωμένους να υπογράψουν για να προηγηθούν οι νέοι. Αυτή η προσέγγιση, που είναι δύσκολη για τον Έλληνα, εδώ την κρίνουν ως πρακτική λύση.

— Ποια είναι η σχέση σας με την εκκλησία, την πίστη, τον Θεό;

Είμαι ένας άνθρωπος που δεν ψάχνω την ασφάλεια στον Θεό. Ως επιστήμονας εξετάζω τα επιστημονικά δεδομένα. Ο φόβος είναι συνδεδεμένος με τη θρησκεία. Όταν κάποιος δεν ελέγχει τον φόβο αναζητά την ασφάλεια σε μια ανώτερη δύναμη. Επίσης ο φόβος της τιμωρίας από την ίδια τη θρησκεία: «Δεν είσαι καλός χριστιανός θα πας στην κόλαση». Κάποια διαδικαστικά στοιχεία της εκκλησίας έχουν γίνει αντικείμενο λατρείας τα ίδια αντί για αυτό που συμβολίζουν, όπως για παράδειγμα η «Θεία Κοινωνία» είτε με ιδεολογικά επιχειρήματα, ότι είναι θεία διαδικασία και επομένως δεν μεταδίδει, είτε με «επιστημονικά». Ισχυρίζονται ότι το 12% του αλκοόλ του κρασιού απενεργοποιεί τον ιό, όμως για να προκαλέσουμε αντισηψία χρειάζεται 70%. Επίσης μιλάνε για μη μετάδοση από κατάποση ενώ το πρόβλημα είναι η έκθεση των βλεννογόνων του στόματος στον ιό. Όλα τα δεδομένα συνηγορούν ότι μεταδίδεται. Στο κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 4,7 αναφέρεται (με ελεύθερη μετάφραση): «Μην προκαλείς τη θρησκεία για να τη δοκιμάσεις». Νομίζω ότι αυτή τη στιγμή αυτό κάνουμε, έχουμε μια υγειονομική κρίση, που με βάση τη λογική μάς λέει μη μοιραστείτε το ίδιο κουταλάκι, αντίθετα εμείς προκαλούμε το Θεό να μας αποδείξει ότι το κουταλάκι δεν μεταφέρει τον ιό.

— Οι νέοι δεν τιθασιούνται εύκολα, δεν συμβιβάζονται με τα μέτρα;

Εμείς φταίμε, οι νέοι είναι επαναστάτες, αμφισβητικές, αντιδρούν στην επιβολή. Ένα μεγάλο λάθος που κάναμε είναι ότι δεν καταφέραμε να τους κάνουμε μέρος της προσπάθειας. Από πολύ νωρίς παγιώθηκε η κόντρα γενεών, εσύ που είσαι νέος θα μολύνεις εμένα που είμαι γέρος, εσύ θα ζεις ενώ εγώ θα πεθάνω. Τους κατηγορούμε που αποζητούν τη διασκέδαση και χαρακτηρίζουμε τη σεξουαλική τους δραστηριότητα ως υπερμεταδοτική. Όλα αυτά δεν βοηθούν, πρέπει να αποδεχτούμε τη φύση των νέων για να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε μαζί τους. Είδατε να παίρνουν μέρος σε επιτροπές ή συζητήσεις στην τηλεόραση φοιτητές ή έφηβοι; Τους ζητάμε να συμπεριφέρονται σωστά, αλλά εμείς απ' υψηλού αναλύουμε χωρίς αυτοί να είναι παρόντες ή μέρος της διαδικασίας. Οι υπεύθυνοι θα ακούσουν, αλλά οι περισσότεροι όχι. Ίσως είναι αργά, αλλά πρέπει να προσπαθήσουμε όχι με τη λογική ότι έτσι θα σώσουμε ζωές ηλικιωμένων, αντίθετα με τη λογική του κτισίματος ατομικής ευθύνης. Είναι μια τεράστια ευκαιρία να ωριμάσουν οι νέοι ως πολίτες, μιας κοινωνίας που πλήττεται, στην οποία ο καθένας καλείται να παίξει έναν ρόλο σημαντικό. Οι νέοι χρειάζονται επιβράβευση όχι τιμωρία! Είναι από τις λίγες φορές νπου καλούμαστε παγκοσμίως να κάνουμε συγκεκριμένα πράγματα, γνωρίζοντας ότι θα έχουν άμεση επίπτωση στη ζωή μας, ο SARS-CoV2 δεν χαρίζεται, τώρα πρέπει να τον πολεμήσουμε, τώρα χρειάζεται η υπευθυνότητα.

— Πιστεύετε ότι θα επηρεαστούν θετικά οι Έλληνες, εάν εμβολιαστούν πρώτα η Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο πρωθυπουργός;

Όλοι θα εμβολιαστούν, πρέπει να προστατέψουν τη ζωή τους και τη ζωή των άλλων. Αλίμονό μας, εάν για να κάνουμε το εμβόλιο πρέπει να δούμε τον πρωθυπουργό να το κάνει. Ο κόσμος πρέπει να έχει τη γνώση, τη σωστή πληροφόρηση και την ευθύνη

Αλίμονό μας, εάν για να κάνουμε το εμβόλιο πρέπει να δούμε τον πρωθυπουργό να το κάνει. Ο κόσμος πρέπει να έχει τη γνώση, τη σωστή πληροφόρηση και την ευθύνη της ατομικής απόφασης.

↓ Ο Μανώλης Δερμιτζάκης με τη δημοσιογράφο Ρούλα Παππά - Σουλούνια. Η συνέντευξη δόθηκε στη Γενεύη στις 20/11/20

Ο Εμμανουήλ (Μανώλης) Δερμιτζάκης είναι Καθηγητής Γενετικής στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου της Γενεύης Διευθυντής του Κέντρου του Γονιδιώματος Health 2030 και του Ινστιτούτου Γενετικής και Γονιδιωματικής στη Γενεύη (IGE3). Είναι πρώην πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας στην Ελλάδα και αποδέκτης του επιστημονικού βραβείου Μποδοσάκη το 2017.

της ατομικής απόφασης.

— Τι πήγε στραβά και χειρότερησε τόσο πολύ η κατάσταση στην Ελλάδα;

Οι ευρωπαϊκές χώρες έκαναν ένα κοινό σχέδιο και νομίζω ότι εκεί δημιουργήθηκε ένα μέτριο συντονισμού που δεν τους βγήκε. Είναι πρόβλημα που όλα τα κράτη αντιμετωπίζουν τον ίδιο κίνδυνο. Αυτό από μόνο του δημιουργεί μία πολιτική δικαιολογία, αφαιρώντας μας το κίνητρο να δράσουμε μόνοι και να εκτελέσουμε άμεσα τις αποφάσεις μας. Κρίνω ότι χάθηκε χρόνος και επαφή με τα επιστημονικά δεδομένα. Μέλη της επιτροπής μιλούσαν πολύ χαλαρά για τα μέτρα τον Οκτώβριο. Η επιτροπή ήταν πολύ καλή στην πρώτη φάση της πανδημίας γιατί τότε είχαμε λίγες γνώσεις και χρειαζόμασταν γνώμες. Τώρα γνωρίζουμε τι χρειάζεται για να πολεμήσουμε τον ιό, τώρα είναι η ώρα για μια μικρότερη επιτροπή με μεγαλύτερο εύρος επιστημονικότητας, π.χ. οικονομολόγοι. Όσο αυξάνεται η γνώση χρειαζόμαστε λιγότερες γνώμες. Πιστεύω ότι από 15 Δεκεμβρίου τα κρούσματα θα έχουν πέσει σε τριψήφιο αριθμό την ημέρα. Το εύκολο θα ήταν να μην ανοίγαμε καθόλου, αλλά δεν αντέχουμε ψυχολογικά, οικονομικά, οπότε με το άνοιγμα τα μέτρα πρέπει να είναι αυστηρά. Σημαντικό επίσης είναι να ενθαρρύνουμε την τηλεργασία όχι με πρόστιμα, αλλά με οικονομικά κίνητρα.

— Ο ιός και ο άνθρωπος σε αυτή τη συνάντηση έχουν έναν κοινό σκοπό, ποιος από τους δύο θα επιζήσει. Πριν καταλήξουμε με ποιο εμβόλιο θα εμβολιαστούμε θα χρειάζονται ιατρικές εξετάσεις;

Είναι πολύ νωρίς να έχουμε εξειδικευμένες αναλύσεις και αποφάσεις στα μέτρα του κάθε γονιδιώματος, μελλοντικά ίσως να έχουμε, τώρα βρισκόμαστε σε πολεμική σύρραξη.

— Φοβάστε το εμβόλιο; Κι αν όχι, ποιο θα επιλέξετε για να εμβολιάσετε τον εαυτό σας και την οικογένειά σας;

Ο φόβος είναι κακός σύμβουλος, λειτουργώ με στοιχεία. Έχω το χρέος ως επιστήμονας να ακολουθώ τις αρχές της επιστήμης. Βεβαίως θα εμβολιαστώ με το πρώτο εμβόλιο που θα είναι διαθέσιμο και εγκεκριμένο από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων. Η πιθανότητα σοβαρής άμεσης αλλά και μακροχρόνια αντίδρασης είναι ελαχιστότατη, το ρίσκο είναι σίγουρα πολύ μικρότερο από ένα ατύχημα σε ταξίδι με το αυτοκίνητο ή το κάπνισμα.

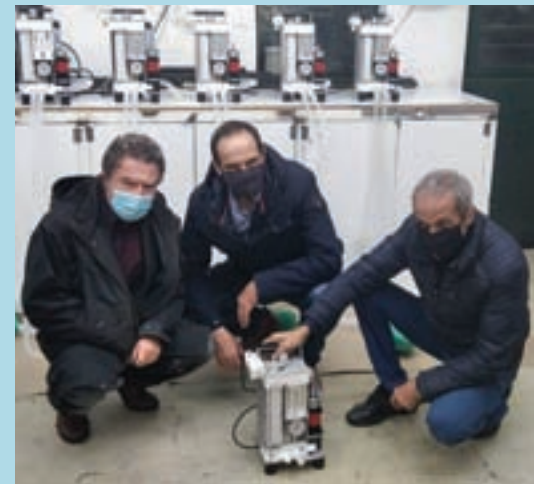
— Πότε πιστεύετε θα αρχίσουν οι εμβολιασμοί στην Ελλάδα και πότε επιτέλους θα είμαστε ελεύθεροι;

Βάσει του μοντέλου που έχω στο μυαλό μου, αρχές Ιανουαρίου πιστεύω ότι θα αρχίσουν να εμβολιάζονται γιατροί, νοσηλευτικό προσωπικό, ευπαθείς ομάδες. Το εμβόλιο από τις κλινικές μελέτες γνωρίζουμε ότι είναι ασφαλές και αποτελεσματικό και αυτό θα αποδειχθεί γρήγορα. Στις ομάδες που θα εμβολιαστούν θα μειωθούν κρούσματα και θάνατοι σχετικά άμεσα και πρέπει να ακολουθήσει ο εμβολιασμός του πληθυσμού. Όταν θα έχει εμβολιαστεί το 60-70% μέχρι μέσα Μαΐου, τότε η κοινωνία πρέπει να ανοίξει! Όταν έχεις στοχευμένα εμβολιάσει τους ευπαθείς το υγειονομικό ρίσκο είναι ελάχιστο. Μέτρα και μάσκες σιγά-σιγά θα είναι λιγότερο απαραίτητα. Ο κόσμος χρειάζεται να αναπνεύσει καθώς τα προβλήματα της οικονομίας και του ψυχισμού θα ελλοχεύουν έντονα από κάτω, χρειάζεται ένα σοκ ανοίγματος της κοινωνίας. Το καλοκαίρι που έρχεται πρέπει να είναι όπως το 2019 και πιστεύω ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε. ●

«AVRA 20» ή Πώς φτιάχτηκε ο πρώτος ελληνικός αναπνευστήρας

Μια ομάδα ελλήνων πολιτών αποφάσισε στην αρχή της πανδημίας να δημιουργήσει τη συσκευή που ίσως αποδειχθεί σωτήρια στο χειρότερο σενάριο. Το έργο ολοκληρώθηκε.

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Ο Στέφανος Χατζηγαγάνης, ο Άκης Πανουσόπουλος και ο Δημήτρης Κορρές, με το πρωτότυπο του Avra 20, στο εργαστήριο του τελευταίου

Κώστας Στάμου

Αυτές τις μέρες θα προσφερθούν στο Δημόσιο οι πρώτοι πρωτότυποι, ελληνικής κατασκευής αναπνευστήρες, ώστε να αξιολογηθούν από τους ειδικούς. Από εκεί και πέρα, είναι δυνατόν να κατασκευαστούν γρήγορα στην Ελλάδα, σε χαμηλότατο κόστος, όσοι κριθεί απαραίτητο.

Το πρότζεκτ της δημιουργίας του πρώτου ελληνικού αναπνευστήρα ξεκίνησε τις δραματικές ημέρες του Μαρτίου, όταν η ονομασία «κορωνοϊός - σοβαρό οξύ αναπνευστικό σύνδρομο τύπου 2», ή απλά «κόβιντ» (covid), άρχισε να μπαίνει με αναπάντεχο τρόπο στη ζωή μας. Τότε που, κλεισμένοι στα σπίτια μας αλλά ασφαλείς, μαθαίναμε με φρίκη ότι συνάνθρωποί μας σε προηγμένες τεχνολογικά χώρες πέθαιναν από ασφυξία, ότι μεγάλα νοσοκομεία κατέρρεαν και ότι γιατροί επέλεγαν έξω από τις Εντατικές που τους θα διασωληνώσουν. Όσα τρομακτικά έφταναν τότε στους δέκτες μας κινητοποιήσαν έναν άνθρωπο με πολλαπλές δυνατότητες και δεξιότητες, τον συγγραφέα **Απόστολο Δοξιάδη**, ο οποίος τις ενεργοποίησε εδώ για να πετύχει έναν στόχο ανθρωπιστικού χαρακτήρα, όπως και στις δύο άλλες μεγάλες πρωτοβουλίες του στο πρόσφατο παρελθόν (τη σωτηρία των 8 Τούρκων αξιωματικών και τη δημιουργία του κρατικού προγράμματος για την προστασία των ασυνδούτων ανήλικων προσφυγούλων).

Αρχίζοντας να ψάχνει τρόπους να βοηθήσει, δημιουργεί σταδιακά γύρω του μια ομάδα ανθρώπων με πολύ ιδιαίτερα προφίλ. Και όλοι μαζί, ο καθένας από το πόστο του και, με μια αίσθηση εθνικής ανάγκης και διάθεση προσφοράς, συντελούν στο να δημιουργηθεί ένα μοναδικό για τα ελληνικά δεδομένα πρότζεκτ – εξαιρετικής σημασίας στο πώς μπορεί να συμβάλει στις τρομακτικές συνέπειες αυτής της πανδημίας.

Με χρονική σειρά: Ο διευθυντής της χειρουργικής κλινικής μεγάλου ιδιωτικού νοσοκομείου, **Κώστας Στάμου**, που έπαιξε κομβικό ρόλο στο πρώτο κομμάτι της ιστορίας με τις γνώσεις και τη συγκρότησή του, όσο κι αν επιμένει να τονίζει ότι οι έπαινοι πρέπει να δοθούν αλλού· ο **Άκης Πανουσόπουλος**, χειρουργός, εντατικολόγος, πολυμήχανος εφευρέτης ιατρικών συσκευών, που είχε την αρχική έμπνευση για τον AVRA 20 και τη βεβαιότητα ότι ήταν εφικτό να υλοποιηθούν στην Ελλάδα μια τόσο φιλόδοξη ιδέα· ο **Στέφανος Χατζηγαγάνης**, μηχανολόγος-μηχανικός με μακρά θητεία ως διευθυντής έρευνας και ανάπτυξης σε μεγάλες τεχνολογικές εταιρίες και ταυτόχρονα ψυχίατρος, που στάθηκε ο απαραίτητος συνδυαστικός κρίκος ανάμεσα στους κόσμους της φαντασίας, της επιστήμης, της τεχνολογίας και της παραγωγής· και τελευταίος αλλά με ρόλο καθοριστικό, ο **Δημήτρης Κορρές**, γνωστός ως «μεταφορέας αρχαίων κτιρίων», κατασκευαστής του πιο συναρπαστικού υπερ-αυτοκινήτου, αλλά και εφευρέτης με ανεξάντλητες δυνατότητες.

Άλλοι έξι-επτά άνθρωποι είχαν μικρότερους ρόλους, και θα πρέπει να αναφερθούν σε μια τυχόν εκτενέστερη καταγραφή της ιστορίας.

Στο δημιούργημά τους, την ιστορία του οποίου θα αφηγηθούμε, δίνουν την ονομασία **AVRA 20**. Μου εξηγεί ο Απόστολος Δοξιάδης: «*Το όνομα το έχουμε για να μη λέμε απλώς "ο αναπνευστήρας μας", αλλά την ωραία αρχαία λέξη που σημαίνει τον ήλιο, γλυκό άνεμο. Και όσο για το "20" είναι αυτονόητο. Είναι τα δύο τελευταία ψηφία της χρονιάς που η πανδημία χτύπησε την ανθρωπότητα*». Και συμπληρώνει: «*Θα φανεί πολύτιμος αν βρεθούμε αντιμέτωποι με τον εφιαλτή του χειρότερου σεναρίου. Ευχόμαστε ολόψυχα να μη χρειαστεί*».

Το ξεκίνημα της αναζήτησης

Τις μέρες του πρώτου «λοκντάουν» (lockdown), ο Απόστολος Δοξιάδης κουβεντιάζει καθημερινά με τον φίλο του, χειρουργό, **Κώστα Στάμου**, για τις εικόνες και τις πληροφορίες που φτάνουν από την Ελλάδα και το εξωτερικό. «*Ο Απόστολος είναι ένας άνθρωπος που δεν σταματάει ποτέ να συμμετέχει σε ό,τι συμβαίνει γύρω του*» μου λέει ο Κώστας Στάμου. «*Θα ήταν αδύνατο να μείνει έξω από κάτι τόσο δραματικό και τόσο μεγάλο. Και καθώς συνδέομαι μαζί του με στενή φιλική σχέση, άρχισε να με ρωτάει συνεχώς πράγματα τα οποία άκουγε και δεν καταλάβαινε, όπως οι περισσότεροι μη-ειδικοί. Ξεκινώντας από πολύ απλά πράγματα, όπως τι είναι ο αναπνευστήρας – είναι πραγματικά πολύ δύσκολο να το καταλάβει κάποιος αν δεν έχει δουλέψει έναν από αυτούς – και μπαίνοντας σε πολύ πιο σύνθετα ερωτήματα, στην ιατρική, τη λοιμωξιολογία, την επιδημιολογία*». Συζητώντας οι δυο τους διεξοδικά, το πρώτο πράγμα που αντιλαμβάνονται είναι ότι δεν υπάρχει πλήρης εικόνα των αναγκών που ίσως προκύψουν. Απλά και συνθησιμένα πράγματα, όπως γάντια και χειρουργικές μάσκες, γίνονται στην αρχή είδη πολυτελείας.

Λέει ο Απόστολος Δοξιάδης: «*Πολύ γρήγορα προέκυψε το τεράστιο πρόβλημα της έλλειψης εθνικής αυτάρκειας σε ιατρικό υλικό, και αυτό ενώ κάποια είδη βρίσκονταν σε έλλειψη διεθνώς, λόγω υπερβολικής ζήτησης*». «*Όλα αυτά έγιναν φυσικά κατανοητά από την κυβέρνηση και όσους τη βοήθησαν στη λήψη των αποφάσεων*», συμπληρώνει ο Κώστας. «*Εξού και το πρώτο οριζόντιο λοκντάουν. Πιστεύω ότι ήταν το μόνο που μπορούσαμε να κάνουμε τότε, ως χώρα, και ευτυχώς που έγινε σε εκείνη τη φάση*».

Ο Απόστολος με τον Κώστα, σε συνέχεις κλήσεις και μικρά on-line συμβούλια με ανθρώπους που γνωρίζουν, εκτός Δημοσίου, προσπαθούν να φανταστούν τις ελλείψεις που θα μπορούσαν να προκύψουν και τις δυσκολίες με τις οποίες μπορεί να έρθει αντιμέτωπο ένα σύστημα υγείας σε ακραίες συνθήκες πανδημίας. Ανάμεσα σε άλλα μικρότερα ή μεγαλύτερα πρότζεκτ για εθελοντές που κοιμούνται βραδιά, ένα σύντομο ξεχωρίζει.

Έχει φανερί ήδη την άνοιξη, σε δυτικές χώρες που αντιμετωπίζουν τότε τραγικές καταστάσεις στα

νοσοκομεία τους. Ακόμα και σε πανίσχυρες χώρες, χιλιάδες άνθρωποι πεθαίνουν απλώς επειδή δεν μπορούν να αναπνεύσουν. Αυτό όμως δεν οφείλεται μόνο σε έλλειψη αναπνευστήρων. Σε κάποιες περιπτώσεις, ενώ υπάρχουν πρόσθετοι αναπνευστήρες, καταρρέει το σύστημα οξυγόνου των νοσοκομείων λόγω της αναγκαίας, ταυτόχρονης χρήσης μεγάλων αριθμών αναπνευστικών συσκευών κάθε τύπου. «*Το πρώτο κύμα φάνηκε ότι το είχαμε γλιτώσει στην Ελλάδα*», λέει ο Κώστας. «*Αλλά ήμασταν βέβαιοι ότι θα έρθει δεύτερο, χειρότερο. Με βάση το τι βλέπαμε να γίνεται έξω, προέκυπε το μεγάλο πρόβλημα. Θα έπρεπε να υπάρξουν αναπνευστήρες, οι οποίοι μάλιστα να είναι αρκετά απλοί ώστε, σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από γιατρούς και νοσηλεύτες με το μίνιμουμ της εκπαίδευσης. Και, επιπλέον, να μην υπερφορτώνουν το σύστημα παροχής των νοσοκομείων. Αυτό ήταν αρχικά το σκεπτικό μας. Ο Απόστολος είχε διαπιστώσει ότι τέτοιοι αναπνευστήρες δεν υπήρχαν*».

Οι λίγες εταιρίες που ειδικεύονται σε αναπνευστήρες αποδεικνύεται την άνοιξη ότι δεν έχουν δυνατότητες να καλύψουν τις συνθήκες παραγωγικών που δημιουργεί η πανδημία, ενώ γίνεται γνωστό ότι το σύνολο της παραγωγής κάποιων έχει δεσμευθεί από τις χώρες που αποτελούν βάση τους. Επιπλέον, ασυνείδητοι προμηθευτές πουλάνε αναπνευστήρες «μαϊμού», και μάλιστα με τιμή κανονικών (κάπου 20.000 ευρώ ο ένας). Ίσως το πιο τρομακτικό σήμα έρχεται όταν η εμβληματική πρωτεύουσα του αναπτυγμένου κόσμου, η Νέα Υόρκη, εκκρίνει SOS. Την ίδια στιγμή, καθημερινά αυξάνεται δραματικά ο αριθμός των ανθρώπων, εκτός ή και εντός νοσοκομείων, που πεθαίνουν από ασφυξία, στην Αμερική, την Αγγλία, την Ιταλία, την Ισπανία, και αλλού. Σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις, και είναι τρομακτικό, η ανάγκη ωθεί τους γιατρούς να αποφασίζουν καθημερινά ποιοι θα ζήσουν και ποιοι θα πεθάνουν.

Η εφιαλτική ιδέα ότι μπορεί και στην Ελλάδα να πεθάνουν άνθρωποι από έλλειψη οξυγόνου, επειδή δεν θα υπάρχουν τα μηχανήματα και τα δίκτυα που θα μπορούσαν να τους σώσουν, γίνεται το πιο ισχυρό κίνητρο για τους ανθρώπους που αποφάσισαν να φτιάξουν τον AVRA 20.

Μπαίνει στην ιστορία ο ένας εφευρέτης

Η ιδέα ότι η κατασκευή του κατάλληλου αναπνευστήρα μπορεί να γίνει πραγματικότητα επιβεβαιώνεται όταν ο Κώστας φέρνει σε επαφή τον Απόστολο με το τρίτο πρόσωπο της ιστορίας. Ο Άκης Πανουσόπουλος είναι χειρουργός, εντατικολόγος και εφευρέτης, ένας ακούραστα δημιουργικός άνθρωπος ο οποίος συνδυάζει και τις δύο ιδιότητες: ασχολείται με κατασκευές, ενώ δουλεύει περίπου δέκα χρόνια σε μονάδες εντατικής θεραπείας (ΜΕΘ). Κυρίως, έχει την επιθυμία και την ορμή να κάνει ό,τι περνάει από τα χέρια του για να βοηθήσει, με όποιο τρόπο ξέρει και

μπορεί. Ως τότε ο Άκης είχε στο ενεργητικό του πατέντες για κατασκευές με τον ερασιτεχνικό του 3D-printer, που χρησιμοποιούσε σε δικά του πρότζεκτ και στην εκπαίδευση χειρουργών στη λαπαροσκοπική χειρουργική με προσομοίωση. Γίνεται το καινούργιο μέλος των συναντήσεων των δύο φίλων, στο Zoom.

Στην αρχή, ακουγόταν εύκολο. «*Εκ των υστέρων, μπορώ να πω ότι είναι πάρα πολλά τα σημεία στα οποία αυτό που σκέφτηκες, αρχικά, δεν θα δουλέψει. Το δύσκολο δεν είναι να σχεδιάσεις ένα μηχανήμα – άλλωστε στην αρχή εφτιάξα αναπνευστήρα ακόμα και με 3D-printer*». Ο Άκης μου εξηγεί ποιες ήταν οι προδιαγραφές που έπρεπε να έχει το μηχανήμα που έπρεπε να σχεδιάσουν και να κατασκευάσουν. «*Ο ενδεδειγμένος κανόνας όταν σχεδιάζεις κάτι, είναι να ρωτάς: Τι θέλω να κάνει αυτό που θα φτιάξω; Εμείς γνωρίζαμε τέσσερις από τις προδιαγραφές που θέλαμε να πληροί ο αναπνευστήρας: να έχει χαμηλό κόστος κατασκευής, να μην απαιτεί πολύ οξυγόνο, να μπορεί να κατασκευαστεί στην Ελλάδα και μάλιστα με υλικά και τεχνικές σχετικά εύκολα προσβάσιμα, και να είναι σχετικά απλός στη χρήση, ώστε να μη χρειάζεται πλήρως εκπαιδευμένο προσωπικό, όπως εντατικολόγοι και νοσηλεύτες εντατικής, στη χρήση του. Υπήρχαν βέβαια και κάποιες άλλες παράμετροι, εντελώς απαραίτητες, που μπορεί να γνωρίζει μόνο κάποιος που έχει εμπειρία Εντατικής*».

Οι αναπνευστήρες και τα προβλήματά τους

«*Το μεγάλο ερώτημα στη νοσοκομειακή αντιμετώπιση του κόβιντ, όπως είδαμε με τραγικό τρόπο πρώτη φορά στην Ιταλία, δεν είναι πόσο αρρωσταίνουν αλλά πόσο διασωληνώνονται*», τονίζει ο Άκης. «*Αν έχεις πολλούς αρρώστους που δεν έχουν ανάγκη ΜΕΘ, όσο βαριά και να είναι, μπορεί το σύστημα κάπως να τους υποστηρίξει, αν έχει τους γιατρούς και τους νοσηλεύτες. Όταν όμως οι ανάγκες είναι σε επίπεδο εντατικής θεραπείας, δηλαδή όταν δεν μπορεί να αναπνεύσει ο ασθενής, τότε δεν μπορείς να τον έχεις σε μια γωνία ή στον διάδρομο. Πρέπει να διασωληνωθεί. Βάζουμε έναν σωλήνα που περνάει από το στόμα και μπαίνει στην τραχεία του ασθενούς. Ο αέρας στο εξής μπαίνει στους πνεύμονες μέσα από αυτό τον σωλήνα, ο οποίος συνδέεται στον αναπνευστήρα. Ο αναπνευστήρας είναι ουσιαστικά ένα μηχανήμα που αναλαμβάνει τη λειτουργία της αναπνοής, αυτήν που δεν μπορεί προσωρινά να εκπαιδευθεί ο οργανισμός τους ασθενούς*».

Λύνεται το πρόβλημα, αν υπάρχει επάρκεια αναπνευστήρων; Η απάντηση είναι όχι, λέει ο Άκης, και εξηγεί το γιατί δεν λύνουν το πρόβλημα οι πολλές θέσεις ΜΕΘ και μόνον.

«*Δεν είναι μόνο θέμα πολιτικής βούλησης ή χρημάτων να φτιάξεις ΜΕΘ. Αν έχουμε για παράδειγμα σε ένα μεγάλο νοσοκομείο 100 κλίνες ΜΕΘ, και πούμε ότι χρειαζόμαστε άλλες 100, αυτό δεν μεταφράζεται απλά στο ότι αγοράζουμε 100 κρεβάτια και 100 αναπνευστήρες και προσλαμβάνουμε τσούκ*

Συσκευές του AVRA 20 υπό τελική συναρμολόγηση στο εργαστήριο του Δ. Κορρέ

Απόστολος Δοξιάδης

γιατρούς και τόσοους νοσηλευτές. Όμως για να ξεπεράσουμε το ζήτημα της ανεπάρκειας αναπνευστήρων, δεν αρκεί να προμηθευθούμε περισσότερους. Γιατί δυστυχώς είδαμε έξω ότι αν βάλεις πολύ περισσότερους αναπνευστήρες να δουλέψουν ταυτόχρονα, θα πάθουν να δουλεύουν και οι υπάρχοντες. Τα συστήματα οξυγόνου των νοσοκομείων είναι σχεδιασμένα με συγκεκριμένες παραμέτρους».

Ήταν μία απρόβλεπτη κατάσταση, που κανένα νοσοκομείο στον κόσμο δεν είχε χρειαστεί να αντιμετωπίσει στην προ-κόβιντ εποχή. Και ίσως αυτό εξηγεί ότι ακόμα και σήμερα δεν έχει ανοίξει στην Ελλάδα η δημόσια συζήτηση για αυτό, το τόσο σημαντικό πρόβλημα.

Σε κάθε μεγάλο νοσοκομείο υπάρχει κάπου μια δεξαμενή υγρού οξυγόνου (κάποια μικρότερα έχουν σύστημα επιτόπου παραγωγής οξυγόνου) που μέσω ενός κυκλοφορικού συστήματος σωλήνων, αφού το μετατρέπει σε αέριο, το στέλνει στις ΜΕΘ και στις παροχές στους θαλάμους. Τα συστήματα αυτά ωστόσο δεν είναι σχεδιασμένα για να δουλεύουν όλες οι παροχές συγχρόνως. Αν το κάνεις, πέφτει η πίεση τόσο ώστε δεν φτάνει το οξυγόνο πουθενά. «Δεν σου έχει συμβεί, Αύγουστο σε κάποιο ελληνικό χωριό, να μην μπορείς να κάνεις ντους, λόγω υπερβολικού φόρτου του δικτύου νερού;» λέει ο Απόστολος, «Ε, κάτι αντίστοιχο». «Το πρόβλημα είναι ότι όλα σχεδόν τα νοσοκομεία σχεδιάστηκαν για τον καιρό της υγειονομικής ειρήνης, όχι του πολέμου», εξηγεί ο Άκκας.

Αυτό συνειδητοποιήσαν εκ των υστέρων με τραγικό τρόπο κάποιες προηγμένες χώρες, όταν προμηθεύτηκαν έξτρα αναπνευστήρες στην αρχή της πανδημίας. Εκεί που εκτοξεύθηκε στα ύψη η θνησιμότητα, ήταν συχνά από προβλήματα στα δίκτυα παροχής. Βέβαια κάπου υπήρχε έλλειψη υλικών, κι αλλού και έλλειψη ανθρώπων. Το αναπάντεχο όμως ήταν ότι συχνά δεν επαρκούσαν οι υποδομές.

Σε αυτό το πρόβλημα δύο λύσεις υπάρχουν. Η πρώτη είναι ότι ανασχεδιάζεις όλο το δίκτυο στα νοσοκομεία, φτιάχνεις έξτρα δεξαμενές οξυγόνου και ενισχύεις το σύστημα παροχής και τις σωληνώσεις. Κάτι τέτοιο όμως είναι ιδιαίτερα σύνθετο – και πάντως δεν έγινε. Η άλλη λύση είναι αυτό που επέλεξαν οι δημιουργοί του AVRA 20, να φτιάξεις αναπνευστήρες που να καταναλώνουν πολύ λιγότερο οξυγόνο. Αυτό ήταν μία πολύ κομβική παράμετρος που λήφθηκε εξ αρχής υπόψη στον σχεδιασμό. Οι βιομηχανικοί αναπνευστήρες που χρησιμοποιούνται και κανονικά στις μονάδες, που είναι απίστευτα εξελιγμένα μηχανήματα, ξοδεύουν πολύ περισσότερο οξυγόνο από αυτό που χρειάζεται ένας ασθενής κόβιντ.

«Για να καταλάβουμε την τάξη των μεγεθών», συνεχίζει ο Άκκας, «οι παροχές στους θαλάμους από τα αποκαλούμενα “γυαλάκια” δηλαδή τους ρινοκικούς καθετήρες, που δίνουν οξυγόνο σε ασθενείς με μικρότερη ανάγκη, ξεκινάνε από τα 1 με 2 λίτρα το λε-

πτό για κάθε ασθενή και φτάνουν μέχρι τα 15 λίτρα. Ένας αναπνευστήρας ΜΕΘ, όμως, ξοδεύει από 45 έως 60 λίτρα το λεπτό. Δηλαδή, με όσο ξοδεύει ένας αναπνευστήρας ΜΕΘ, μπορείς να δώσεις οξυγόνο σε 5 με 10 μη διασωληνωμένους ασθενείς – ή, αλλιώς, σε ασθενείς που μπορεί να βρίσκονται σε απλό θάλαμο νοσηλείας ή Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας (ΜΑΦ)». Μου εξηγεί όλη τη διαδικασία. Και τονίζει μία ακόμα παράμετρο, πολύ σημαντική.

«Ένας απλούστερος αναπνευστήρας (σαν τον AVRA 20) μπορεί να συνδεθεί ακόμα και εκεί που συνδέεις κανονικά τα γυαλάκια οξυγόνου. Ο λόγος είναι ότι ξοδεύει ακριβώς τόσο οξυγόνο όσο χρειάζεται ο ασθενής με κόβιντ, δηλαδή 7,5 λίτρα το λεπτό έως το πολύ 15. Μάλιστα, θα μπορούσε, σε έκτακτη ανάγκη, αν είναι αδύνατον να μεταφερθεί ο ασθενής έγκαιρα στο σωστό σημείο, να λειτουργήσει ακόμα και με μια απλή φιάλη οξυγόνου».

Η δημιουργία του αρχικού πρωτότυπου ελληνικού αναπνευστήρα

Οι πρώτοι, δοκιμαστικοί Ελληνικοί αναπνευστήρες, βάσει της φιλοσοφίας του AVRA 20, κατασκευάζονται τον Απρίλιο στο ερασιτεχνικό 3D-printer του Άκκας, στο εργαστήριό του. Βέβαια, δεν μπορούν να παραχθούν βιομηχανικά, με τα κατάλληλα πιστοποιημένα υλικά. Ο χρόνος περνάει. Τον πρώτο καιρό, λέει ο Απόστολος, η πρώτη ομάδα δούλεψε με τρομερή βιασύνη, με τον φόβο ότι η πανδημία θα εξελιχθεί δραματικά στην Ελλάδα. Όμως με το γκαϊρο λοκντάουν οι διασωληνωμένοι μένουν σε χαμηλούς αριθμούς. Ο Απόστολος, ως άτυπος συντονιστής, ψάχνοντας ανθρώπους που θα μπορούσαν να βοηθήσουν, εντοπίζει κάποιον με πολύ ιδιαίτερο προφίλ. Είναι ένας υψηλότατο επιπέδου μηχανολόγος-μηχανικός, με χρόνια πείρα στην παραγωγή, και μάλιστα στη διεύθυνση της έρευνας και ανάπτυξης μεγάλης εταιρίας τεχνολογίας. «Το απίστευτο, όταν έμαθα για την περίπτωσή του», μου λέει γελώντας, «ήταν ότι ο Στέφανος Χατζηγαάπης ήταν επιπλέον γιατρός, και μάλιστα ψυχίατρος!».

Ο Στέφανος δέχεται με προθυμία να βοηθήσει στο πρότζεκτ της δημιουργίας του AVRA 20. Ερχεται σε επαφή με τον Άκκας, βλέπει τη δουλειά του, και αρχίζει να σκέφτεται πώς θα μπορούσε το υπό κατασκευή μηχανήμα να φτιαχτεί στον κόσμο της πραγματικής παραγωγής.

Είναι ήδη Ιούνιος, όταν αρχίζει να διανύεται η διαδρομή από τον πρώτο σχεδιασμό στη δημιουργία ενός μηχανήματος που να μπορεί να παραχθεί σε μεγάλους αριθμούς. Ο Στέφανος φέρνει στο πρότζεκτ μηχανολόγους, ηλεκτρολόγους και τεχνικούς, οι οποίοι καλούνται να ερευνήσουν και άλλες δυνατότητες, σύμφωνες πάντα με τις προδιαγραφές που ορίζει ο Άκκας, ως γιατρός. Φέρνουν νέες ιδέες και λύσεις, δοκιμάζουν διάφορες εναλλακτικές, εργάζονται με ενθουσιασμό. Φτιάχνονται κάποια πρωτότυπα σχεδιασμένα το καθένα με βάση μια άλλη κεντρική ιδέα. Ο Στέφανος συντονίζει. Όταν σταματάει η πρώτη каранτίνα, κάποιοι από την ομάδα χαλαρώνουν

και αποχωρούν, ενώ κάποιες από τις πρώτες ιδέες αποδεικνύονται ατελέσφορες.

Σε αυτό το στάδιο είναι που μπαίνει στην ομάδα και ο Δημήτρης Κορρές, αρχιτέκτονας, τέως καθηγητής του Μετσόβιου Πολυτεχνείου, αλλά κυρίως υπερεφευρέτης. Όποιος θέλει να μάθει περισσότερα γι' αυτόν μπορεί να ακούσει την ομιλία του στο TEDx, και να αναζητήσει στο Διαδίκτυο το Korres Car, το συγκλονιστικό αυτοκίνητο που σχεδίασε και έφτιαξε. Αυτό έκανε και ο Απόστολος, πριν του μιλήσει. «Σκέφτηκα ότι ο άνθρωπος που έφτιαξε από το μηδέν αυτό το τρομερό μηχανήμα μπορεί να φτιάξει το στιδίοποτε!». Ο εφευρέτης μου λέει γελώντας ότι δεν ήταν η πρώτη φορά που του ζητούν να κατασκευάσει έναν αναπνευστήρα. «Την περίοδο του πρώτου λοκντάουν, μου είπε μια μέρα η Πώτα, η γυναίκα μου, “γιατί δεν σχεδιάζεις έναν αναπνευστήρα;”. Της λέω, λοιπόν, “και πού ξέρω εγώ από αναπνευστήρες;” Όταν λοιπόν με πήρε ο Απόστολος και μου είπε να τους βοηθήσω σε αυτό που φτιάχνουν, λέω “κοίτα να δεις!”».

Το τελικό στάδιο

Ο είσοδος στο πρότζεκτ του Δημήτρη Κορρέ ήταν καθοριστικής σημασίας, αφού αυτός, μαζί με τον Άκκας, είναι οι δύο δημιουργοί του AVRA 20. «Το ξαναλέω, εγώ δεν ήξερα τίποτα από αναπνευστήρες», μου λέει ο Κορρές. «Αλλά με τη βοήθεια και τη συνεχή καθοδήγηση του Άκκας καταφέραμε και τον σχεδιάσαμε, μετά από αρκετές προσπάθειες. Ξέρεις, όταν ένα πράγμα είναι πρωτότυπο υπάρχουν πάντα πάρα πολλές δυσκολίες, πολλά θέματα τα οποία συνήθως είναι λεπτομέρειες. Αλλά οι περισσότερες είναι πάρα πολύ κρίσιμες. Ταλαιπωρηθήκαμε, είναι η αλήθεια, όλοι μαζί, αλλά το καταφέραμε». Ο Άκκας, από την πλευρά του, λέει ότι το όλο πράγμα άρχισε να απογειώνεται όταν ο Δημήτρης μπήκε στο πρότζεκτ. Οι δυο τους περνούν μαζί πάρα πολλές ώρες κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού. «Επρεπε να γνωρίζεις κανείς πολλά ιατρικά θέματα, ώστε να αποφασίσει εκεί να βάλει τόσο σωληνάκι, εκεί την τάδε βαλβίδα», λέει ο Δημήτρης.

Από τον Αύγουστο το όλο σχέδιο απέκτησε βιομηχανικό αέρα. Από εκεί και πέρα χρειάζονταν το φινιρίσμα, που όπως όλα είχε τις δυσκολίες του, που απαιτούσαν λύση. Το τέλος της διαδικασίας που είχε αρχίσει στις αρχές του πρώτου λοκντάουν, ολοκληρώθηκε την πρώτη εβδομάδα του δεύτερου. Η φιλοδοξία, όπως μου λένε όλοι, είναι, εάν και εφόσον μπει ο AVRA 20 σε γραμμή παραγωγής, αυτό να γίνει σε περιβάλλον βιομηχανικό, αφού άλλωστε μόνο έτσι μπορεί να παραχθεί σε αρκετές ποσότητες με την απαιτούμενη ταχύτητα. Για να προετοιμαστεί αυτό, στην παραγωγή του AVRA 20 συμμετείχαν, με πρόσκληση της ομάδας, τέσσερις εταιρίες κατασκευής, μία για τα μηχανουργικά, μία για τα μηχανολογικά, μία για τα ηλεκτρονικά, ενώ η τέταρτη, που ασχολείται με ιατρικά μηχανήματα είναι αυτή που θα συναρμολογεί και θα κάνει τον τελικό έλεγχο.

Θα μπορούσαν να σώζουν ζωές

Κλείνοντας την αφήγηση της ιστορίας, ο Κώστας Στάμου συμπληρώνει μια όψη της, ιδιαίτερα επίκαιρη. «Ίσως αναπνευστήρες σαν αυτόν που φτιάξαμε θα μπορούσαν να σώζουν ζωές, με έναν άλλο τρόπο. Ειδικά στα μικρότερα, περιφερειακά νοσοκομεία, τα οποία πιέζονται, αναπνευστήρες αυτών των προδιαγραφών, που περιλαμβάνουν και χαμηλή κατανάλωση οξυγόνου, μπορούν να συντελέσουν καθοριστικά στο να κρατήσουν στη ζωή ασθενείς κόβιντ που χρειάζονται διασωλήνωση, μέχρι να μπορέσουν να μεταφερθούν σε μια δομή πιο κατάλληλη για να τους νοσηλεύσει, ή ακόμη καλύτερα να μην χρειαστεί ποτέ να διακομισθούν μακριά από τον τόπο τους». Ο Κώστας επικαλείται πρόσφατη έρευνα του Τ. Τέλλογλου στο Inside Story. Όπως μου λέει, «το 70% των θανάτων φαίνεται να συμβαίνουν πριν την εισαγωγή στις ΜΕΘ, ενώ μεγάλος αριθμός αφορά ασθενείς νομαρξιακών νοσοκομείων οι οποίοι καταλήγουν στα νοσοκομεία της επαρχίας είτε καθ' οδόν προς τα κεντρικά νοσοκομεία. Αυτό σημαίνει ότι η αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας στην περιφέρεια είναι άμεσα απαραίτητη. Σε αυτή πιστεύω ότι πρέπει να περιλαμβάνεται η ταχύρρυθμη εκπαίδευση του προσωπικού σε έναν ορεψοsource, εύχρηστο και υψηλής αξιοπιστίας αναπνευστήρα. Για να μη συζητήσουμε τη σπουδαιότητα του AVRA 20 για τις αναπτυσσόμενες χώρες».

Και τώρα;

Ο Απόστολος Δοξιάδης, όπως μου είπαν οι άλλοι τέσσερις, ο καθένας με διαφορετικά λόγια, έπαιξε ρόλο καθοριστικής σημασίας στο πρότζεκτ. «Αχαρο ρόλο», μου λέει ο ίδιος με έναν αναστεναγμό. «Ημουν ο άσχετος που όμως πρέπει να κινητοποιήσει τους ειδικούς. Όμως ο ρόλος αυτός, που ανέθεσα στον εαυτό μου τον Μάρτιο, ολοκληρώθηκε. Από εδώ και εμπρός πρέπει να προχωρήσει ο αναπνευστήρας με τη στήριξη αυτών που τον έφτιαξαν, στους οποίους ανήκουν και όλοι οι έπαινοι».

Αν το Δημόσιο έχει ένα τέτοιο όπλο στα χέρια του, θα εκτιμηθεί, ώστε να παραγγελθούν τα μηχανήματα έγκαιρα;

Ο Απόστολος είναι σκεπτικός. «Δεν το ξέρω, το ελπίζω, δεν είναι δουλειά μου να το πω αυτό, και βέβαια δεν εξαρτάται από εμάς. Τη δουλειά μας την κάναμε, ως προσφορά στους συμπατριώτες μας, χωρίς καμία προσμονή ανταμοιβής. Φτιάξαμε κάτι που μπορεί να σώσει ζωές σε συνθήκες “υγειονομικού πολέμου”, και μάλιστα στο ένα δέκατο του κόστους ενός εμπορικού αναπνευστήρα. Από εκεί και πέρα, το αν θα χρησιμοποιηθεί, στην Ελλάδα ή αλλού, πότε και πώς, δεν είναι στα δικά μας χέρια, υπάρχουν άλλοι αρμόδιοι. Εμείς πάντως τον αναπνευστήρα τον φτιάξαμε, και βέβαια, ελπίζοντας να μην υπάρξουν οι συνθήκες που θα τον κάνουν αναγκαίο. Ίσως αυτό να ήταν και το πιο δύσκολο για να επιμείνουμε ως το τέλος, να φτιάχνεις κάτι που εύχεται διακαώς να είναι άχρηστο».

Την ώρα που συμπληρώνω αυτές τις γραμμές, τα πρώτα κομμάτια του AVRA 20 στέκουν σε ένα ράφι του εργαστηρίου του Δημήτρη Κορρέ. Θα δωρηθούν στο Ελληνικό Δημόσιο. **Α**

ΟΙ ΚΑΙΡΟΙ ΜΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝ, ΑΣ ΠΑΜΕ ΝΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΟΥΜΕ

Οι τεράστιες αλλαγές που συντελούνται σε κάθε επίπεδο,
στο επίκεντρο του **31ου Greek Economic Summit**

Του ΜΑΚΗ ΠΡΟΒΑΤΑ

Βρισκόμαστε σε μια εποχή όπου για κάθε πολίτη η αυτοεκπαίδευση του είναι απαραίτητη και κατά βάση θέμα ατομική ευθύνης. Η ευθύνη αυτή γίνεται ακόμα μεγαλύτερη αφού στον πλανήτη μας η ζωή πλέον θα χωρίζεται σε «π.κ.» και «μ.κ.», δηλαδή σε ό,τι ίσχυε προ κορωνοϊού και μετά κορωνοϊού. Βέβαια, όλα αυτά χρειάζονται ανοιχτά μάτια και αυτιά, και φυσικά ανοιχτό μυαλό και κριτική σκέψη...

Την περασμένη Τετάρτη, 2 Δεκεμβρίου, το Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο, στο πλαίσιο του 31ου Greek Economic Summit, διοργάνωσε ψηφιακή συζήτηση στην οποία συμμετείχαν ο Κυριάκος Μπτσστάκης, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Pfizer, Άλμπερτ Μπουρλά, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Philip Morris International, Ανδρέας Καλαντζόπουλος, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Deloitte Global, Punit Renjen, και ο Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος του Εμπορικού Επιμελητηρίου των Ηνωμένων Πολιτειών, Myron Brilliant.

Από αυτούς τους πέντε ανθρώπους προέκυψε μια συζήτηση υψηλού επιπέδου και για κάθε ακροατήριο. Τον συντονισμό είχε ο πρόεδρος του Ελληνο-Αμερικανικού Επιμελητηρίου, Νίκος Μπακατσέλος.

Το μόνο που χρειαζόσουν ως ακροατής ήταν να έχεις ειλικρινές ενδιαφέρον να ακούσεις τους κορυφαίους στον κόσμο σε συγκεκριμένους τομείς, να μάθεις και να τακτοποιήσεις τις σκέψεις σου για κεντρικά θέματα της εποχής μας και των χρόνων που έρχονται άμεσα.

Ο τομέας της υγείας και ο φαρμακευτικός κλάδος, η νέα οικονομία με τη ραγδαία αύξηση της ψηφιοποίησης, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις. Η επέκταση της παραγωγής προϊόντων υψηλής τεχνολογίας στην Ελλάδα, μέσα από πρωτοποριακή έρευνα και ανάπτυξη και με παράδειγμα την Philip Morris, ώστε η οικονομία να μην είναι προσανατολισμένη μόνο στις υπηρεσίες. Και φυσικά, ο επαναπροσδιορισμός των Ελλήνων που θα οδηγήσει στο σταμάτημα της διαρροής επιστημονικού δυναμικού και στην επιστροφή των περισσότε-

Η Επιστήμη έκανε ένα άλμα που για να συναντήσουμε όμοιό του, ίσως πρέπει να πάμε πίσω, στο 1969, και στον πρώτο άνθρωπο που πάτησε το πόδι του στη Σελήνη. Για πρώτη φορά στην ιστορία εμφανίζεται μία πολύ σοβαρή πανδημία, αντίστοιχη αυτής του 1918, και μέσα στην ίδια χρονιά δημιουργούνται τα εμβόλια για την αντιμετώπισή της. Ασύλληπτο επίτευγμα!

ρων από αυτούς που έχουν φύγει. Όλα αυτά συζητήθηκαν μέσα σε 75 λεπτά, και όμως ουσιαστικά και αρκετά διεξοδικά.

Με αφορμή την παρουσία του αντιπροέδρου του Εμπορικού Επιμελητηρίου των ΗΠΑ, Myron Brilliant, έγινε συζήτηση και για τη νέα κυβέρνηση Μπάιντεν και τι θα σημαίνει για τις σχέσεις ΗΠΑ - Ελλάδας και ΗΠΑ - Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Myron Brilliant είναι υπεύθυνος για ένα πρόγραμμα των ΗΠΑ που είναι το μεγαλύτερο στον κόσμο και αφορά 50 χώρες. Για την ιστορία, το πρώτο του όνομα είναι Μύρωνας που είναι ελληνικό, και αυτό γιατί ο πατέρας του είναι ο διάσημος καθηγητής ελληνικής ιστορίας, Richard Brilliant...

Μέχρι τον Ιανουάριο του 2020, εάν έμπαινε σε οποιονδήποτε άνθρωπο το ερώτημα «τι είναι αυτό το οποίο θα απειλούσε την ανθρωπότητα και θα την έκανε να ενωθεί ολόκληρη ώστε να το αντιμετωπίσει;», όλοι θα στρέφαμε το βλέμμα μας προς το διάστημα, και θα μιλούσαμε για κάποιον κίνδυνο που θα ερχόταν από εκεί. Τελικά, αυτό που την ένωσε ήταν απλά ένας ιός ο οποίος υπάρχει στον πλανήτη, και που με τις απερίσκεπτες πράξεις μας τον κάναμε εχθρό.

Η Επιστήμη έκανε ένα άλμα που, κατά την άποψή μου, για να συναντήσουμε όμοιό του, ίσως πρέπει να πάμε πίσω, στο 1969, και στον πρώτο άνθρωπο που πάτησε το πόδι του στη Σελήνη. Για πρώτη φορά στην ιστορία εμφανίζεται μία πολύ σοβαρή πανδημία, αντίστοιχη αυτής του 1918, και μέσα στην ίδια χρονιά δημιουργούνται τα εμβόλια για την αντιμετώπισή της. Ασύλληπτο επίτευγμα!

Αυτό που στην πραγματικότητα συνέβη μέσα σε τρομερά σύντομο χρονικό διάστημα είναι ο θρίαμβος της Επιστήμης. Ο θρίαμβός της απέναντι στις δοξασίες, απέναντι στην άρνηση, αλλά και επάνω στην λαϊκίστικη πολιτική, όπου είχε επικρατήσει. Οι πολιτικοί αντιλήφθηκαν πλέον, πέρα από κάθε αμφιβολία, ότι οι επιστήμονες πρέπει να είναι διαρκείς συνομιλητές τους, και ότι η

επιστημονική προσέγγιση των πραγμάτων είναι αυτή που θα λύσει τα νέα, πολύπλοκα προβλήματα που αντιμετωπίζει και θα αντιμετωπίσει ο άνθρωπος του 21ου αιώνα. Όμως, για να μην έχουμε εσφαλμένη ιδέα, όλη η πρόοδος που έχει συντελεστεί στην ιστορία της ανθρωπότητας έχει γίνει κατ' αρχήν επειδή και όπου υπήρξε συγκεκριμένο πολιτικό πλαίσιο που ευνοούσε την πρόοδο. Δεν συνέβη εν κενώ, ούτε σε πείσμα του πολιτικού περιβάλλοντος.

Και φυσικά, σε καιρούς έκτακτης ανάγκης, εταιρείες όπως η Pfizer για παράδειγμα, είχαν επιστήμονες με τεράστια γνώση, ταλέντο και αφοσίωση. Ανθρώπους εργατικούς. **Βέβαια,** έχουν υπάρξει και εταιρείες, όπως η Philip Morris, οι οποίες είχαν αντιληφθεί νωρίτερα ότι χρειαζόταν μια τεράστια αλλαγή στο δικό τους πεδίο και ας πήγαινε βραχυπρόθεσμα κόντρα στα συμφέροντά τους. Έβαλαν ως προτεραιότητα τη ζωτική ανάγκη να αλλάξει –σε πάνω ένα δισεκατομμύριο ανθρώπους στον κόσμο– η συνήθεια του καπνίσματος που επιφέρει ασθένειες και πρόωρους θανάτους. Έκαναν αποστολή τους το να αντικαταστήσουν το τσιγάρο προσφέροντας επιστημονικά τεκμηριωμένες, λιγότερο βλαβερές εναλλακτικές, σε όσους αρνούνται να διακόψουν το κάπνισμα.

Η «Παπαστράτος», που υπάρχει στην Ελλάδα εδώ και 90 χρόνια, ήδη από το 2017 έχει μετατρέψει όλο το εργοστάσιο τσιγάρων σε έναν 100% χώρο για free-smoke προϊόντα.

Η συζήτηση αφορούσε τις εξελίξεις παγκόσμια, αλλά είχε ως κεντρικό «νοιάξιμο» την Ελλάδα σε αυτή τη νέα πραγματικότητα, και ποιες πρέπει να είναι οι προτεραιότητες μιας μικρής χώρας όπως η δική μας για να προχωρήσει μπροστά. Άλλωστε, πάντοτε οι πανδημίες, εκτός από τη σοβαρή κρίση που επέφεραν, ευνόησαν πάρα πολύ τους λαούς που έγιναν σοφότεροι, είδαν τις αδυναμίες τους και τα δυνατά τους σημεία.

Η συζήτηση περιστράφηκε προφανώς αρκετά γύρω από το εμβόλιο αφού ήταν

Nikolaos Bakatselos

Myron Brilliant

Albert Bourla

Andre Calantzopoulos

Punit Renjen

Kyriakos Mitsotakis

Με τη συμμετοχή του πρωθυπουργού, Κυριάκου Μητσοτάκη, το 31ο Greek Economic Summit.

Παρεμβάσεις του Κυριάκου Μητσοτάκη και του διευθύνοντα συμβούλου της Philip Morris International, Ανδρέα Καλαντζόπουλου

παρών και το πρόσωπο των ημερών, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Pfizer, Αλμπερτ Μπουρλά. Τέθηκε το θέμα της ευθύνης των κυβερνήσεων να διασφαλίσουν ότι στην αρχή θα επιλέξουν σωστά σε ποιους θα το διανείμουν, με το δεδομένο ότι η παραγωγή θα είναι τους πρώτους έξι μήνες λιγότερη από ό,τι απαιτείται παγκοσμίως. Πρέπει λοιπόν να το κάνουν με στρατηγικό τρόπο, και πρέπει να βεβαιωθούν ότι ακούνε τους ειδικούς και ότι χρησιμοποιούν το εμβόλιο, έτσι ώστε να ελαχιστοποιήσουν όσο το δυνατόν γρηγορότερα τον επιβαρυσμένο πληθυσμό.

Άλλωστε, όπως επιβεβαίωσε ο Αλμπερτ Μπουρλά, μέχρι το τέλος του 2021 θα έχου-

με περισσότερες δόσεις από όσες χρειάζεται ο κόσμος.

Γράφω αυτό το κείμενο ενώ η τηλεόραση δείχνει σε ζωντανή σύνδεση τη βρετανίδα Margaret Keenan, η οποία γίνεται ενενήντα ενός ετών την ερχόμενη εβδομάδα και είναι ο πρώτος άνθρωπος στον κόσμο που εμβολιάζεται με το εμβόλιο της Pfizer/BioNTech. Ένα επίτευγμα το οποίο στην ουσία έχει δημιουργηθεί με την επίβλεψη και έχει την επικύρωση του FDA. Όλες οι σοβαρές εταιρείες στον κόσμο, για προϊόντα που αφορούν την υγεία, επιδιώκουν και παίρνουν την αδειοδότηση από τον Αμερικανικό Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων. Παρεμπιπτόντως, και λόγω της παρουσία του Αν-

δρέα Καλαντζόπουλου στη συζήτηση, και η Philip Morris το 2020 ζήτησε και πήρε αδειοδότηση από το FDA για το κορυφαίο προϊόν της, «ως το πρώτο και μοναδικό ηλεκτρονικό προϊόν “διαφοροποιημένου κινδύνου” σε σχέση με το τσιγάρο και κατά συνέπεια καλύτερο για τη δημόσια υγεία».

Μάλιστα, όταν ήρθε η συζήτηση στα οικολογικά θέματα ακούστηκε κάτι πολύ ενδιαφέρον, ότι η Philip Morris έχει αναπτύξει προϊόντα που έχουν ως κοινό παρονομαστή την απουσία της καύσης. Αυτό γιατί μέσα από επιστημονική τεκμηρίωση με προκλινικές και κλινικές δοκιμές, έχουν δει ότι η καύση είναι σοβαρό πρόβλημα. Ο Ανδρέας Καλαντζόπουλος το διέυρνε λέγοντας: «Για παράδειγμα, όταν μιλάμε για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δεν σημαίνει ότι αυτές έχουν μηδενικό κίνδυνο και μηδενική επίδραση στο περιβάλλον, αλλά είναι πολύ καλύτερες από το να συνεχίζαμε να καίμε ορυκτά»...

Είχε πολύ ενδιαφέρον το κομμάτι που ο κάθε ομιλητής έκανε ερώτηση στον Κυριάκο Μητσοτάκη. Μου φάνηκε πολύ ενδιαφέρουσα ως περιεχόμενο, αλλά και εντελώς ενδεικτική της φιλοσοφίας που πρέπει να έχει μια μεγάλη εταιρεία σε παγκόσμιο επίπεδο, η ερώτηση του Ανδρέα Καλαντζόπουλου, του Διευθύνοντος Συμβούλου της Philip Morris International.

«Κύριε πρωθυπουργέ, αντιπροσωπεύουμε μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε πολλές χώρες, αλλά στο τέλος της ημέρας η ουσία της οικονομίας μίας χώρας

είναι οι μικρές και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις. Προσωπική μου άποψη είναι ότι ελληνικές εταιρείες έχουν πολλές ευκαιρίες στην Αφρική, τη Νοτιοανατολική Ασία και σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες. Δίνετε κάποια ιδιαίτερη προσοχή σε αυτό; Φυσικά ο ιδιωτικός τομέας είναι αυτός που θα πρέπει να επενδύσει».

Δεν γράφω την απάντηση του Κ. Μητσοτάκη γιατί νομίζω ότι έχει σημασία κάποιος να αναζητήσει και να δει ολόκληρη τη συζήτηση η οποία ήταν γύρω από την επιστήμη, την πρόοδο, την οικονομία και την πολιτική. Εντέλει, όμως, συνοψίζεται με ακρίβεια σε κάτι που είχε πει και πάλι ο Ανδρέας Καλαντζόπουλος στο πλαίσιο του ετήσιου Concordia Annual Summit που διεξάγεται παράλληλα με τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών: «Η Επιστήμη εξασφαλίζει πρόοδο. Εξασφαλίζει λύσεις. Φέρνει ελπίδα σε μια εποχή που οι παγκόσμιες προκλήσεις είναι τόσο μεγάλες που απειλούν να μας κατακλύσουν. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε στην επιστήμη να πολιτικοποιηθεί και να πολωθεί».

Την εποχή του διαδικτύου οργανώνονται πολλές συζητήσεις και είναι σχετικά εύκολο και δικαιολογημένο να χάσει κάποιος και μερικές πολύ σημαντικές, όπως αυτή. Όμως μπορεί σε δεύτερο χρόνο να την αναζητήσει και να τη δει. Ο τίτλος της ήταν «Διαμορφώνοντας το μέλλον σε καιρούς πρόκλησης», όμως ο τίτλος που δίνω προσωπικά είναι «Οι καιροί μάς περιμένουν, ας πάμε να τους συναντήσουμε»... ●

Ένα ωραίο ταξίδι με τον Γιάννη Μπουτάρη

Το «60 χρόνια τρύγος...» είναι η ζωή του **Γιάννη Μπουτάρη**. Ένας «ορμητικός λεκτικός χείμαρρος» που διηγήθηκε στη συγγραφέα **Μαρία Μαυρικάκη**, η οποία με εξαιρετική ευαισθησία τον μεταμόρφωσε «σε πεζογράφημα, χωρίς να χαθεί σταγόνα». Επιτυχία. Διαβάζοντας το βιβλίο, που μόλις κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Πατάκη, πέρασε σαν κινηματογραφική ταινία από μπροστά μου η ζωή του. Και τι ζωή...

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

— **Κύριε Μπουτάρη, «60 χρόνια τρύγος...» είναι ο τίτλος της αυτοβιογραφίας σας. Τι τίτλο θα βάζατε στη ζωή σας;** «Ένα ωραίο ταξίδι».

— **Διαβάζοντας το βιβλίο σας, αφού το τελειώσατε, τι σας συγκίνησε περισσότερο σε αυτόν τον «άγνωστο νεαρό» άντρα που συναντήσατε στις σελίδες του;** Η πολυπραγμοσύνη του, οι φόβοι του, ο συναισθηματισμός του και συγχρόνως ο κυνισμός του.

— **Το βιβλίο περιλαμβάνει την προσωπική σας διαδρομή και σχολία σας ως πολίτη. Τι είστε πάνω απ' όλα, κρασάς ή ενεργός πολίτης;** Δεν γίνεται να είσαι κρασάς και να μην είσαι ενεργός πολίτης. Το κρασί το κάνεις για να το πίνει ο κόσμος, όχι μόνος σου.

Δεκαετία του '60, ο «Παννάκης», όπως τον φώναζαν όλοι, κάνει τα πρώτα του βήματα πλάι στους παλιούς. Κάποια στιγμή, πεθαίνει ο θεός του και «προβιβάζεται». «Ένα πρωί κατά τις δέκα ξεκίνησα για το καφενείο όπου μαζεύονταν οι μούρες της Νάουσας. Μέχρι τη στιγμή που μπήκα στην Ομόνοια, ήμουν ο γνωστός Γιαννάκης. Καλημέρισα, έκατσα στο τραπέζι που σύναζε ο μπάρμπα και πριν προλάβω να δώσω στίγμα είχε γίνει αυτόματα ο προβιβασμός μου. "Γεια σου, κυρ-Γιάννη!". Και σήμερα ακόμη, όταν φέρνω μπροστά μου εκείνη τη σκηνή, ανατριχιάζω...».

— **Στον χώρο του κρασιού μπήκατε από παιδί. Τι ήταν αυτό που σας φάνηκε πιο σαγηνευτικό;** Η βαθιά συνείδηση της ιεραρχίας που είχαν αυτοί οι άνθρωποι. Με γνώριζαν να τρώω βανίλια δίπλα στον μπάρμπα μου. Πεθαίνει ο μπάρμπα και με αναγνώρισαν με το «κυρ-Γιάννη» σαν αφεντικό. Σαν φυσικό διάδοχο, που θα έπρεπε να επαληθευτεί αν είναι πράγματι κυρ-Γιάννης. Η ζωή είναι λίγο δύσκολη, Αγγελική.

Το Κτήμα Παννακοχώρι του Κυρ-Γιάννη, είναι η πρώτη μεγάλη επένδυση το '70, μια τολμηρή απόφαση. Επένδυση μακροχρόνια και κοπιαστική. «Στην οικογένειά μου δεν είχαν φανταστεί ότι θα μπλέξουν με κτήματα, ήταν κρασάδες και μόνο. Έλα, όμως, που αν δεν έχεις καλό αμπέλι, δεν μπορείς να κάνεις καλό κρασί! Εντελώς κρυφά από τους γονείς μου, πήρα την πρωτοβουλία να αγοράσω ένα κτήμα για να φυτέψω κλήματα. Τα πράγματα δεν ήταν τόσο απλά όσο ακούγονται, γιατί πήγα κόντρα στο πατροπαράδοτο ρεύμα και «έμπλεξα με τις λάσπες και με τους χωριάτες» όπως λέγαν.

— **Ένα αστόπαιδο δεν βρίσκεται εύκολα από τα σαλόνια στα λασποτόπια. Σας οδηγεί ο νεανικός ενθουσιασμός που τελικά «βγήκε» ή μία κίνηση μελετημένη;** Η επένδυση στο κτήμα στο Παννακοχώρι ήταν μία καθοριστική απόφαση για τη ζωή μου. Έγινα αμπελουργός και στον δρόμο προσπάθησα να επηρεάσω και τον τρόπο σκέψης των αμπελουργών του χωριού, ήμουν ο αέρας που τους έδινε αναπνοή. Δεν το είχα ποτέ τεχνοκρατικά σχεδιασμένο, που λένε. Ονειρευόμουν τα μεγάλα ευρωπαϊκά αμπέλια κι έλεγα: «αφού αυτοί το έκαναν, γιατί όχι κι εγώ;» συνήθως έτσι ενεργώ. Ονειρεύομαι κάτι, οραματίζομαι κάτι, και κάνω, ότι μπορώ για να γίνει το όνειρο πραγματικότητα. Αν δεν γίνει, χάσαμε.

— **Δεν είναι μόνο η εμπλοκή σας με το κρασί και τα τολμηρά βήματα σε αυτό τον χώρο. Είστε πολυπράγμων. Ασχοληθήκατε με πολλά, τον Αρκτούρο, το Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, το μπάσκετ και τον Άρη, την τοπική αυτοδιοίκηση, μέχρι κλινική για ανεξαρτήσεις έχετε στήσει. Πώς εξηγείτε αυτή την εμμονή σας στις περιπέτειες;** Μετά από τόσα χρόνια, όντως, αισθάνομαι πολυπράγμων. Όμως δεν ήταν περιπέτειες, όνειρα ήταν, οράματα που με έκαναν να δω το κρασί αλλιώς, να προσπαθήσω να καταλάβω τη διπλή του φύση. Γιατί λένε «φυτεύω αμπέλι για το εγγόνι μου;» Γιατί η θεία κοινωνία είναι κρασί και όχι γάλα ή λάδι; Γιατί ο Διόνυσος έγινε ο 13ος θεός; και πάει λέγοντας. Δεν έχω βρει απαντήσεις που με ψυχάζουν. Βαριέμαι εύκολα με όσα κάνω, όταν τα φτάνω σε κάποιο σημείο ωριμότητας. Με το κρασί δεν βαρέθηκα ποτέ.

Η περιπέτεια με την πολιτική ξεκίνησε το 2002. «Η ανάμειξή μου στα κοινά ξεπερνούσε την ιδιότητα του κρασά και συχνά άγγιζε εκείνη του ενεργού πολίτη... Το 2002 ήταν μια χρονιά βαρβάτη από πολλές απόψεις και η εμπλοκή μου τότε στα δημοτικά πράγματα στάθηκε, νομίζω, μοιραία... Εφόσον η κεντρική πολιτική σκηνή δε μου έλεγε κάτι, άρχισα να ψάχνω με την τοπική αυτοδιοίκηση και πάνω στην ώρα δέχτηκα μια απρόσμενη πρόταση: «Γιάννη, σε θέλουμε υποψήφιο με τη δημοτική παράταξη του ΚΚΕ».

**Αν ήξερα ποια πραγματικότη-
τα ήθελα να
αποφύγω εγώ,
όπως κι ο πα-
τέρας μου και
όποιος άλλος
πίνει, θα είχα
ξεφύγει χωρίς
να καταφεύγω
στην εύκολη
λύση που είναι
το ποτήρι**

T

ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΑΝΑΡΩΤΙΕΤΑΙ Ο ΙΔΙΟΣ, «*μια αλήθεια που παλεύει να κρατηθεί ως υστεροφημία της παραγμένης επίγειας διάβασής μου, ανάμεσα σε αμπελώνες και κελάρια, σε δάση και άγρια ζώα, λύκους, σκυλιά και αρκούδες, σε μπαρ, ντίσκο και μπουζούκια, σε ταβέρνες και ρεστοράν για να πουλήσω κρασιά, σε ομάδες Ανώνυμων Αλκοολικών, σε ατέλειωτα ταξίδια...*».

Αυτό είναι, λοιπόν, το ταξίδι της ζωής του Κυρ Γιάννη. Ο Μπουτάρης «δεν μασάει». Όπως μας έχει συνηθίσει στη ζωή του, έτσι και στο βιβλίο του. Λέει τις απόψεις του για την πολιτική, για την οικογένειά του, για τον ε-αυτό του. Όλα είναι θέμα αισθητικής, τελικά. Μιλά με πάθος για οράματα, με περηφάνια για βραβεύσεις. Παραδέχεται βλακείες, ήττες, θυμάται με αγάπη αν-θρώπους και τόπους – Θεσσαλονίκη, Νάουσα, Νυμφαίο, Σαντορίνη, Πάρο, Κρήτη... Στις σελίδες του υπάρχουν έρωτες, χωρισμοί, απώλειες, υπάρχουν σκοτεινές μέρες, συμβιβασμοί, παραιτήσεις και νέα ξεκινήματα. Κυριαρχεί βεβαίως το κρασί. Κρασάς είναι. Αυτό πάντα τον συγκινούσε και τον παρακινούσε, το αμπέλι, η διαδικασία παραγωγής κρασιού. Αυτό ήταν και είναι το πάθος του, μια σχέση σχεδόν ερωτική. Το καϊδεύεις, το φροντίζεις, όπως με τις γυναίκες, μου λέει, αν αποτύχεις παίρνεις ένα κακό κρασί, σαν ένα one night stand. Δεν είναι τυχαίο που το βιβλίο κλείνει με κάτι που ονειρεύεται χρόνια, μια Κιβωτό του Ελληνικού Αμπελώνα για να διαφυλαχθούν οι τριακόσιες πενήντα γηγενείς ποικιλίες σταφυλιού που υπάρχουν στη χώρα μας. Είναι ένα διαχρονικό αίτημά του προς κάθε κυβέρνηση. Μακάρι να εισακουστεί...

διανομή αερίου
αττικής
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΕΡΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΣΥΝΔΕΘΑΣΤΕ με το φυσικό αέριο

Συνδεόμαστε

με την **Οικονομία**

με την **Ασφάλεια**

με την **Ευκολία**

με το **Περιβάλλον**

Συνδεόμαστε τώρα με το φυσικό αέριο και την ΕΔΑ Αττικής, που το διανέμει σε χιλιάδες νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Συνδεόμαστε με ένα σύγχρονο, ασφαλές και διαρκώς αναπτυσσόμενο δίκτυο διανομής. Συνδεόμαστε με την ΕΔΑ Αττικής, που είναι δίπλα μας με τεχνογνωσία και αξιοπιστία, για να δίνει λύση σε κάθε μας ενεργειακή ανάγκη. Συνδεόμαστε για καλύτερη ποιότητα ζωής.

400.000 συνδεδεμένα νοικοκυριά και επιχειρήσεις

560 χλμ. στο πρόγραμμα επέκτασης δικτύου διανομής

Δείτε στο edaattikis.gr αν το δίκτυο έφτασε στην περιοχή σας

www.edaattikis.gr

100% έκπτωση στα τέλη σύνδεσης

ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΠΑΕ

ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΙΟΥ Laundry

Το κινηματογραφικό πλυντήριο των Εξαρχείων

Ένα πετρόλ self service πλυντήριο είναι το νέο σημείο συνάντησης στη γειτονιά της Καλλιδρομίου

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΜΠΟΣΟΥ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Με τους πετρόλ τοίχους του και το ρετρό μωσαϊκό μοιάζει ντεκόρ από ταινία του Wes Anderson που, τοποθετημένη κάπου στα βάθη της Νέας Υόρκης, περιμένει τους πρωταγωνιστές για το γύρισμα της πιο stylish σκηνής. Μόνο που εδώ οι πρωταγωνιστές δεν είναι ηθοποιοί, είναι ο φοιτητής που δεν έχει πλυντήριο στην γκαρσονιέρα του, ο εργένης που δεν προλαβαίνει, η γειτόνισσα που θα φρεσκάρει τα παπλώματά της, ο μετανάστης, συχνά και ο τουρίστας. Κι αυτό το μικροσκοπικό laundry των Εξαρχείων δεν είναι απλώς ένα μέρος για να λαιπκάρεις τα ρούχα σου, είναι το νέο σημείο συνάντησης σε μία από τις πιο χαρακτηριστικές γειτονιές της Αθήνας, αυτή της Καλλιδρομίου.

Ο Βασίλης Τσακνής, τελειόφοιτος μαθηματικού και ετών 23, ανέλαβε τις μπουγάδες των κέντρο-Αθηναίων ανοίγοντας το **Kallidromiou Laundry** μόλις το περασμένο καλοκαίρι, δηλαδή στον απόηχο της πρώτης καραντίνας. «*Ήμουν σε μια εσωτερική αναζήτηση να ξεκινήσω κάτι δικό μου και το concept του self-service laundry ήταν κάτι που, ανάμεσα σε άλλα, σκέφτηκα από την αρχή. Μου αρέσει η street πλευρά του πλουσίματος των ρούχων "έξω" και ενώ είναι φαινομενικά ξένο για τα δικά μας δεδομένα, παραπέμποντας σε αμερικάνικο στιλ, σκέφτηκα πως οι απαιτήσεις της καθημερινότητας και οι γρήγοροι*

ρυθμοί δεν επιτρέπουν σε αρκετό κόσμο να κάνει κάποιες από τις δουλειές του σπιτιού. Σίγουρα από την πλευρά μου είναι ένα ρίσκο το επιχειρείν από το μηδέν αλλά ...βιωματικά το μαθαίνω».

Ο δρόμος της Καλλιδρομίου είναι πέρασμα που ενισχύει την ατμόσφαιρα και στο εσωτερικό του laundry. Το κινηματογραφικό του ύφος με τα παστέλ χρώματα και τον φωτισμό μαζί την απόλυτη καθαριότητα είναι το κατάλληλο σκηνικό για να ανταλλάξεις ιστορίες καραντίνας με τους γείτονες περιμένοντας να παραλάβεις την αστραφτερή σου μπουγάδα. Στους μήνες που λειτουργεί για κάποιους είναι ήδη καθημερινός προορισμός και σημείο συνάντησης για τους κατοίκους της γειτονιάς.

«Τώρα, στον καιρό της καραντίνας είμαστε η 2η έξοδος μετά το supermarket. Έτσι κι αλλιώς, αυτή η γειτονιά ποτέ δεν λειτουργούσε απρόσωπα. Μπορώ να σου πω λοιπόν πως κάθε ένας που έχει επισκεφτεί το @laundrykallidromiou μία φορά, ήρθε ξανά. Και δεν σου κρύβω ότι έχουν προκύψει και όμορφες φιλιές μεταξύ των πελατών. Τιμητικά αναφέρω τον Θεοδωρή, εργαζόμενο που έρχεται στο τέλος της νυχτερινής του βάρδιας στις 7 το πρωί! Αλλά και τα παλικάρια από το Μπαγκλαντές –η παρέα του Prince, ψηλικάτζιδικό λίγο πιο πάνω-, που παρά το ότι δεν έχουμε καμία κοινή γλώσσα μεταξύ μας, το γεγονός αυτό δεν στάθηκε εμπόδιο στο να γίνουμε καλά φιλαράκια!»

**Το
@laundrykallidromiou
προσφέρει**

- Πλύσιμο ξεκινώντας από 3 ευρώ
- Ειδικό πλυντήριο μέχρι 15 κιλά, ιδανικό για παπλώματα, χαλιά, και άλλα «μεγάλα»
- Ειδικό απορρυπαντικό απολύμανσης (πολύ χρήσιμο αυτό)
- Στέγνωμα με κόστος μόλις 1 ευρώ τα 15 λεπτά
- Τέλος, για τα αγαπημένα κατοικίδια: ειδικό πλυντήριο που κάνει λαμπικό και προσφέρει την κατάλληλη ανανέωση των αντικειμένων τους

Όλα για το σπίτι

Όχι μόνον βιβλία και παντόφλες, τα δώρα για μέσα στο σπίτι είναι πολλά, και φέτος ειδικά, αναπόφευκτα

Της ΜΑΝΙΝΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

Πριν τις Γιαγιάδες ψάχναμε εκατό ώρες με την κόρη μου για πάπλωμα σε διάφορα σάιτ μαγαζιών με είδη προικός: πάπλωμα υπέρ-διπλο όπως αποδείχθηκε, αφού μετρήσαμε το κρεβάτι της, με μικρο-ίνες και όχι με πούπουλα (επειδή τα πούπουλα, εκτός

που είναι από ΠΟΥΛΙΑ, τσίου τσίου, πράγμα ίου και πολύ φρικτό, όλα τα πούπουλα μαζεύονται στη μέση και, ίου), λευκό και όχι ροζ, χειμωνιάτικο και όχι καλοκαιρινό, κυρίως, όμως, καινούργιο πάπλωμα που να της ΛΕΕΙ ΚΑΤΙ. Τι μπορεί να σου λείπει ένα πάπλωμα όταν το βλέπεις σε φωτογραφία στην οθόνη του λάπτοπ, είναι άλλο θέμα. Βρέθηκε πάντως πάπλωμα μη-πουλίσιο, και μάλιστα είναι ωραία ιδέα για δώρο, αρκεί να βεβαιωθούμε ότι ο αποδέκτης του δώρου δεν έχει πάπλωμα/έχει παλιό-πάπλωμα και θέλει καινούριο/δεν είναι τρίχας ως προς τα παπλώματα, τα οποία βγαίνουν σε εκατομμύρια σχέδια, είδη, τιμές, ποιότητες κ.λπ.

Ίσως το πάπλωμα δεν είναι ιδανικό δώρο, αν και είναι ό,τι πρέπει για μέσα στο σπίτι: φίλες χωρίς θέρμανση, ζρύνε με το πάπλωμα αγκαλιά. Καμία τους δεν θα πει όχι σε ένα δεύτερο πάπλωμα, ούτε σε μια ηλεκτρική κουβέρτα. Η ηλεκτρική κουβέρτα είναι τέλειο δώρο, καλύτερη από τα χρωματιστά «φλισάκια», δηλαδή τα κουβερτάκια φλις. Παρόλο που κι αυτά δεν τα πετάς από το κρεβάτι, όλο και κάπου θα βολευτούν – αν έχουμε γάτα π.χ., θα την κόψει κορδέλες την ηλεκτρική κουβέρτα και θα κλαίει ενώ αν κάνει το ίδιο με την κουβέρτα φλις, που είναι τσέτουλο, δεν θα σκάσουμε και πολύ.

Στο κεφάλαιο **παντόφλες**: φίλη με πληροφόρησε ότι υπάρχουν παντόφλες με ανεμιστήρα και παρόλο που είναι εκτός σεζόν, τις ψάχνω μια ώρα σε παντοφλο-σάιτ. Τα οποία παντοφλο-σάιτ μέχρι πρόσφατα είχανε παπούτσια, μπότες, γόβες, μποτάκια κ.λπ. για έξω από το σπίτι αλλά εδώ κι ένα μήνα έχουνε πάρα πολλές παντόφλες σε τεράστια ποικιλία, όρεξη να έχει κανείς να βλέπει παντόφλες. Παντόφλες φτιαγμένες από φλις (τόσα φλις έχουμε, μη πάνε χαμένα), από γούνα, μαλλί, δέρμα, συνθετική γούνα, καστόρι, φελλό, πλαστικό, τσόχα, οικολογικές, βιολογικές, εναλλακτικές, πουτούρια, τερλίκια, ρεφλεξολογικές, παντόφλες κάθε είδους, μου βγαίνουν συνέχεια στο φέισμπουκ, παρόλο που δεν έχω αγοράσει ποτέ παντόφλες από σάιτ. Και από παντοφλάδικο ακόμα, είναι χρόνια που δεν αγοράζω παντόφλες, τις έχω συνδυάσει με νοσοκομεία και δεν τις θέλω καθόλου.

Οι παντόφλες παρόλα αυτά είναι ωραίο δώρο για μέσα στο σπίτι που όμως ελπίζω να μη μου τις δωρίσει κανείς. Οι **πιτζάμες, ρόμπες και νυχτικιές** είναι επίσης ωραία δώρα που δεν θέλω να μου δωρίσει κανείς. Αλλά αν έχετε φίλες, φίλους και συγγενείς οικόσιτους ή ετεροδημότες πάντως κλεισμένους όπως εσείς/εμείς, οι πιτζάμες-ρόμπες-νυχτικιές είναι μια χαρά δώρα, κανένας δεν θα τις παρεξηγήσει, ώρα που είναι. Η κόρη μου παράγγειλε ένα πράγμα ανάμεσα σε ρόμπα και πολική αρκούδα, που είναι όμως φούτερ και λέγεται Comfy. Χωράμε όλη η οικογένεια μέσα μαζί με φίλες, άμα θέλουμε, άσχετα που δεν θέλουμε.

Τα **παντελόνια-φόρμες γυμναστικής** που κανένας πια δεν τα έχει για γυμναστική παρά για να αράζει στον καναπέ, άντε και για να μαγειρεύει, η φόρμα με λάστιχο στη μέση είναι σούπερ, μάλιστα για φόρμες από κασμίρ «τρέχουν» πολλές διαφημίσεις (και όχι αυτοί/ές που τις φοράνε). Φαίνονται ωραίες, αναρρωτιέμαι αν τσιμπάνε τον πισινό όταν κάθεται, και αν πλένονται στο πλυντήριο εφόσον αναγκαστικά θα μαγειρέψουμε φορώντας τες, κι έπειτα θα φάμε κι όλας, ή θα πιούμε. Πρόσεξα ότι λιώνουν οι φόρμες πάντως, σίγουρα από το φόρα-φόρα, ενώ τα λάστιχά τους, ένα περίεργο πράγμα, αντί να ξεχειλώνουν σφίγγουν όλο και πιο πολύ...

Ωραία δώρα είναι τα **κουζινικά**, για όσους χτυπιούνται στην κουζίνα από χόμπι: κιτ για να φτιάχνεις μελομακάρονα, βιάφλες, καλά τώρα σπάω το κεφάλι μου να σκε-

Εκτακτη ενημέρωση Για τον στολισμό των Χριστουγέννων

- Στο χριστουγεννιάτικο δέντρο επιτρέπονται μέχρι 9 στολίδια
- Στη φάτνη θα βρίσκονται ο Χριστούλης και η Παναγία μόνο
- Ο Ιωσήφ και η 3 μάγοι θα εισέρχονται ένας-ένας
- Ζώα απαγορεύονται (από το fb)

Επιμέλεια: Σταυρούλα Παναγιωτάκη - Ρεπορτάζ αγοράς: Ελένη Μπεζιριάνογλου

φτώ άλλα κιτ κουζίνας και δεν μου έρχεται τίποτα, ίσως για σπιτική λεμονάδα; Όχι, αυτό είναι ο απλός στίφτης, κι ένα κιτ πίτσας που μας έκαναν δώρο κάποτε, το χρησιμοποιούμε για να βάζουμε επάνω τις έτοιμες πίτσες όποτε παραγγέλνουμε, αντί για να «παρασκευάζουμε σπιτικές πίτσες με εύκολο, απλό τρόπο»... γενικά όποιο κιτ υπόσχεται «εύκολο και απλό τρόπο», είναι για μπάτσες, εννοεί αίμα, δάκρυα και ιδρώτα, απλώς χωρίς μουσική/σεξ/ντραγκς καθόλου.

Τρόφιμα εκλεκτού είδους, είναι καταπληκτικά δώρα για το σπίτι: χειροποίητα τσιπς, σοκολατάκια, σπιτικά γλυκά, μπισκοτάκια, μαρμελάδες, τσάντνι, σπάνια γαλλικά τυριά, κρασιά κι ας μην είναι σπάνια, άλλα οινοπνευματώδη, μουστάρδες, μίνι μεζεδο-ειδή πράγματα σε γυάλινα βάζα, μελομακάρονα οπωσδήποτε... Τα τσιπς τρώγονται εξίσου τσακ-μπαμ κι όταν δεν είναι χειροποίητα, απλώς αν τα έχει φτιάξει κάποιος με τα χεράκια του σε σοβαροφανή φάρμα με ευτυχιμένες πατάτες στην Αγγλία, ανεβαίνουν κατηγορία και γίνονται γκουρμέ. Είμαστε που είμαστε σπίτι, ας τοιμολογάμε κάτι-τις εορταστικό. Η αδερφή μου παίρνει για τα παιδιά μας τα Χριστούγεννα **ημερολόγια με παραθυράκια** για τις ημέρες του Δεκεμβρίου, που έχουν από ένα τόσο-δα σοκολατάκι σε κάθε παραθύρο. Είναι εγγλέζικο έθιμο τα advent calendars, υπάρχουν μάλιστα με μίνι συσκευασίες καλλυντικών αντί για σοκολατάκια, αν και φέτος βρήκα λίγα, κυρίως με λιπγκλος-και-κραγιόν, στα σάιτ των καλλυντικάδικων. Τα κιτ για κατασκευή κραγιόν δεν τα προτείνω, εκτός κι αν είναι για άτομα κάτω των δώδεκα ετών. Θα κάνουν το σπίτι λαμπόγυαλο, τα μικρά άτομα, να το ξέρετε – γλυκερίνες και φλούο κακάο-μπάτερ(ς) θα κολλήσουν μέχρι το ταβάνι, για να φτιαχτεί ένα στραβοκυμένο φουξίο κραγιόν. Που δεν το θέλει ο θεός.

Κιτ για κατασκευή κεριών είναι μια χαρά, αν έχει κάποιος το χούι, που δεν ξέρω κανέναν αλλά σίγουρα όλο και κάποιος θα υπάρχει... Κι επειδή το κιτ εκτός που είναι παρακινδυνευμένο, το εξαντλήσαμε κι όλας, ας πάμε παρακάτω: σετ με σαμπούαν-αφρόλουτρα-λοσιόν-σαπούνι-σκραμπ-κρέμες, είναι ωραιότατα δώρα και όσα και να έχουμε, πάντα μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε κι άλλα. Εκτός από φίλη που παράγγειλε ένα σαμπούαν αλλά της ήρθαν δώδεκα, από λάθος, οπότε έχει να λούζεται ως τα βαθιά της γεράματα.

Επιτραπέζια: δυστυχώς δεν τα παίζει κανένας στο σπίτι μας, ούτε τράπουλες, αλλά αν έχετε άτομα που ψοφάνε, γιατί όχι – η ποικιλία είναι ατελείωτη. Το ίδιο ισχύει για τα παζλ, που μπορεί να σαλτάρω ψάχνοντας κομματάκια τους πίσω από τα μαξιλάρια του καναπέ, πόσο μάλλον να τα συναρμολογήσω, αλλά γούστα είναι αυτά. Τα επιτραπέζια παιχνίδια και τα παζλ βολεύουν μέσα στο σπίτι, για αυτό τα έχουν κορώνα στο κεφάλι τους οι Σκανδιναβοί, που κάνουν μήνες να ξεμυτίσουν από τα ιγκλού τον χειμώνα.

Βιβλία: εννοείται είναι τα καλύτερα δώρα, ακόμα κι όταν τα έχει ήδη το άτομο – μπορεί να τα δωρίσει αλλού, μπορεί να τα αλλάξει. Θέλουν λίγο ψάξιμο ώστε να φτάσει το σωστό βιβλίο στον άνθρωπό του. Επειδή ζω με βιβλία (από όλες τις απόψεις) τα άφησα τελευταία, μου φαίνεται αυτονόητο ότι θα δωρίσεις βιβλία σε ανθρώπους κλεισμένους στα σπίτια τους, και θα τα εκτιμήσουν δεόντως. Εκτός αν είναι Σκανδιναβοί οπότε θα προτιμήσουν ένα παζλ των 10.000 κομματιών ή ίσως μια ρέγγα.

Τι άλλο έχουμε/κάνουμε μέσα στο σπίτι; Χαζεύουμε, οπότε οι **γλάστρες με κόκκινα Αλεξανδρινά** φυτά είναι ωραία χριστουγεννιάτικα δώρα, πλωθούντα στα σουπερ-μάρκετ, και αντέχουν κανένα μήνα. Με τούτα και με κείνα, ορίστε που βρήκαμε ένα σκασμό δώρα για μέσα στο σπίτι. Μπορούμε να τα παραγγείλουμε, με λίγα, μεσαία ή πολλά λεφτά, από ένα σκασμό σάιτ/e-shop, για φίλες, φίλους και συγγενείς. Αρκεί να βρεθούνε τα λίγα, μεσαία ή μακάρι και τα πολλά λεφτά... Σας το εύχομαι ολόψυχα, μαζί με υγεία, κουράγιο, και καλές γιορτές!

Ο μόνος λόγος που δεν έχω χρεοκοπήσει είναι ότι στέλνω πίσω το 75% των πραγμάτων που αγοράζω online

ZOUMBOULAKIS GALLERIES

Διακοσμητικό σκυλάκι €70

DR.MARTENS

Δερμάτινα μπουτάκια
Jadon Smooth

L'OREAL PARIS

Μάσκαρα Lash
Paradise

G STAR RAW

Γυναικείο παρκά
€340

SWATCH

Ρολόι HoHoOuch,
από τη σειρά XMAS
Special €115

NESPRESSO

Alessi Double limited edition
χώρος αποθήκευσης για
κάψουλες €95

MINAS

Ασημένιο
μενταγιόν Bébé
Star €120

BENETTON

Παιδικό bomber
μπουφάν με ριγέ
μανίκια €79,95

SHISEIDO

Κραγιόν VisionAiry Gel Lipstick, λιπγκλος
LacquerInk LipShine και μολύβι ματιών
Kajal InkArtist Shadow Liner Brow
σε κόκκινο χρώμα

YAMAMAY

Ανδρικό
εσώρουχο
€12,95

KIEHL'S

Νεσεσέρ με χριστουγεννιάτικο σχέδιο

SO LUCKY BY METALLINOU

Βελουδίνες κολοκύθες καλοτυχίας
σε 3 μεγέθη, από €23,90

YAMAMAY
Σεμιζέ €35,95

TOD'S BOUTIQUE
Δερμάτινο παπούτσι Tod's

Θα στολίσεις αληθινό έλατο;

Αυτά τα tips θα σε βοηθήσουν να κάνεις την καλύτερη αγορά
Της ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΚΑΜΑΓΚΑ

Είναι το χαρακτηριστικό, γήινο άρωμά του που πλημμυρίζει ολόκληρο το σπίτι, είναι η αίσθηση του «αληθινού» όταν το αγγίζεις. Θα τα βρεις να πουλιούνται σε γωνίες και πεζοδρόμια, σε πλατείες, σε ένα ξέφρωτο στο πλάι μεγάλων δρόμων. Έλατα, έλατα παντού. Κοντά, φουντωτά, ψηλά, ψηλόλιγνα. Περιμένουν να τα διαλέξεις... αρκεί να λάβεις υπόψη σου τα παρακάτω!

για να το στολίσεις την... επόμενη εβδομάδα.

Για να το διατηρήσεις φρέσκο

Η φροντίδα του ξεκινά ήδη από... τη μεταφορά του στο σπίτι. Για να διατηρηθεί περισσότερο, προσέχεις μη σπάσεις κλαδιά ή λυγίσεις την «ευάλωτη» κορυφή του μεταφέροντάς το με το αυτοκίνητο. Στο σπίτι πια, θα βοηθήσεις τον κορμό του να απορροφήσει νερό, αν του κόψεις εσύ 2 με 3 πόνητους επιπλέον από κάτω ώστε να είναι πιο «καινούργια», άρα και πιο φρέσκια, η επιφάνεια στη βάση του.

Στερέωσε το δέντρο σου σε μια λεκανίτσα ή κάποιο δοχείο με νερό και φρόντισε να ελέγχεις τακτικά τη στάθμη του νερού. Τα έλατα απορροφούν μεγάλη ποσότητα νερού. **Προσέχεις το νερό** να μην είναι πάρα πολύ κρύο, γιατί αυτό μπορεί να «σοκάρει» το δέντράκι σου. **Αν ρίξεις και δυο κουταλιές ζάχαρη** μέσα στο νερό του, θα πάρει έξτρα θρεπτικά συστατικά και θα διατηρήσει τη δύναμη και το χρώμα του περισσότερες μέρες.

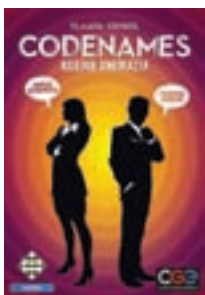
Μπορείς να περπάτησεις τα κλαδιά τακτικά με νερό (σε αυτή την περίπτωση φροντίζεις τα φωτάκια σου να είναι «εξωτερικού» χώρου που είναι προστατευμένα από το... βροχή). **Υπάρχουν ειδικές βάσεις για νερό** που μπορείς να προμηθευτείς για να αποφύγεις τις αυτοσχέδιες λύσεις που ενδεχομένως να σε δυσκολεύσουν να «κρύψεις».

Εναλλακτικά, θα μπορούσες να αγοράσεις ένα αληθινό ελατάκι σε γλάστρα που θα ποτίζεις άφοβα και θα βγάλεις στο μπαλκόνι ή τον κήπο σου μόλις τελειώσουν οι γιορτές. **Μην τοποθετείς το δέντρο σου** κοντά σε πηγές θερμότητας, όπως το τζάκι και τα καλοριφέρ ή αεραγωγούς που διαχέουν ζεστό αέρα, γιατί θα χάνει την υγρασία και τους φυσικούς χυμούς του και θα ξεραθεί γρηγορότερα. Ακόμη και τα λαμπάκια που θα του βάλεις, καλό είναι να είναι led που βγάζουν λιγότερη θερμότητα.

Η στιγμή να το ξεστολίσεις

Όσο χαρά νιώθεις όταν το στολίζεις – που δεν σε ενδιαφέρει καθόλου ο χαμός και η ακαταστασία, κούτες παντού με «χριστουγεννιάτικα», οι εφημερίδες και τα χαρτιά που προστατεύουν τις πιο ευαίσθητες μπάλες, η χρυσόσκονη από τα λαμπερά στολίδια ολόγυρα – τόσο θλίψη και εκνευρισμό σου δημιουργεί η στιγμή που το ξεστολίζεις. Η ίδια ακαταστασία και χειρότερη, η σκόνη που λαμпуρίζει και έχει κάτσει παντού, οι βελόνες που πάνε κι έρχονται... Λιγότερο «χαμό» δεν θα έχεις σίγουρα, μπορεί όμως ο χώρος να κρειαστεί λιγότερη και πιο στοχευμένη ηλεκτρική σκούπα. Ξάπλωσε προσεκτικά το δέντρο σε ένα σεντόνι και τράβηξε το έτσι έξω από το σπίτι. Θα μαζέψεις λιγότερες βελόνες από το χαλί.

NUXE
Gift set αρώματος Prodigieux (γυναικείο άρωμα 50ml, γαλάκτωμα σώματος 100ml, αρωματικό κερί) €46,20

KAISSA
Επιτραπέζιο παιχνίδι Codenames €20

SAFILO
Γυαλιά οράσεως Missoni

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ
Βιβλίο «Μόνο αν μυρίζει αίμα» του Stephen King €17,70

KORRES
Γυναικείο άρωμα Apothecary Wild rose

CARPISA
Τσάντα ώμου και πλάτης €39,95

YSL
Limited edition πούδρα λάμψης

CONVERSE
Ανδρικό αδιάβροχο μποτάκι €135

-Εσύ ανήκεις στις ευπαθείς ομάδες;
-Όχι, εγώ ανήκω στις ψυχοπαθείς

Πριν το αγοράσεις

Πού θα το στολίσεις; Αρχικά, πρέπει πρώτα να σκεφτείς σε ποιο σημείο θα το τοποθετήσεις ώστε να μη στριμωχτεί στους τοίχους, ούτε μεταξύ επίπλων, ενώ ιδανικά θέλεις και ένα παράθυρο ελεύθερο δίπλα του, ώστε να φαίνεται από το τζάμι ο εντυπωσιακά στολισμένος όγκος του και η λάμψη του. Σημαντικό είναι να έχεις μετρήσει την απόσταση από το πάτωμα μέχρι το ταβάνι – τα πάντα φαίνονται «μικρότερα» όταν τα βλέπεις σε ανοικτούς, εξωτερικούς χώρους. Εάν θέλεις δέντρο ψηλό, μην το αγοράσεις... με το «μάτι». **Πού είναι οι ριζές;** Αφού έχεις επιλέξει το σημείο μέσα στο χώρο, φροντίζεις να υπάρχει κοντά του ριζα για λαμπάκια και άλλα φωτεινά ενδεχομένως στολίδια, ούτως ώστε να μη σου χαλάσουν την εικόνα μακριά καλώδια και πολύριζα-«ουρές» που θα απομακρύνονται πολύ από το δέντρο ή θα διατρέχουν το πάτωμα.

Διαλέγεις το πιο φρέσκο

Επειδή δεν μπορείς να είσαι απόλυτα σίγουρος για το πότε ακριβώς κόπηκε, θα το διαπιστώσεις με τους παρακάτω τρόπους: **Δες προσεκτικά το χρώμα** – η πρώτη εντύπωση – και τις βελόνες του. Όσο πιο «ζωντανό» είναι το πράσινο χρώμα και χωρίς ξερά τελειώματα στις βελόνες, τόσο πιο φρέσκο και υγιές, άρα θα διατηρηθεί για περισσότερο χρόνο μέσα στο σπίτι και εσύ δεν θα μαζεύεις κάθε μέρα βελόνες από το χαλί.

Ελέγχεις την κορυφή του. Σ' ένα φρεσκοκομμένο δέντράκι η κορυφή του θα «κολλάει» ακόμη από το ρετσίνι.

Μπορείς να δοκιμάσεις και μερικά έξυπνα τρικ για να τσεκάρεις πόσο φρέσκο είναι, όπως: να πιώσεις μια τουφίτσα βελόνες με τα δάχτυλα και να προσπαθήσεις να την τραβήξεις. Εάν το δέντρο είναι φρεσκοκομμένο, οι βελόνες δεν θα βγαίνουν εύκολα. Ή, εάν φτάνεις την κορυφή του, σήκωσέ το μερικά εκατοστά και άφησέ το να πέσει ελαφρά ξανά στο έδαφος. Εάν είναι φρέσκο δεν θα δεις πολλές βελόνες να σκορπίζουν κάτω.

Σε κάθε περίπτωση, αγοράσε το όσο πιο κοντά μπορείς στην ημέρα που θέλεις να το στολίσεις. Μην το πάρεις «σήμερα» και το κλείσεις στο γκαράζ ή την αποθήκη

PHOTO: APOSTOLIS KOUKOUSAS

Minas
MINAS

ATHENS • MYKONOS

Discover more: www.minas-designs.com • [instagram: minasdesigns](https://www.instagram.com/minasdesigns)

L'ATELIER DU PARFUM

Αρωματικά κερία Fragonard €32.00/ένα

VICHY

Κρέμα προσώπου Neovadiol Magistral με δώρο νεσεσέρ

WOMEN'S SECRET

Σετ γυναικείες πιτζάμες €39,99

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΕΡΕΩΜΑ

Βιβλίο «Το κοριτσάκι στον παγετώνα» της Adélaide Bon €17

NEW CULT

Δερμάτινο παπούτσι Buffalo €89,91

CALZEDONIA

Καλσόν με φράση "Catch your falling star" στο πίσω μέρος

HUAWEI

Smartphone P40 Lite E

SPRINGFIELD

Γυναικείο τζιν €36,99

ZOUMBOULAKIS GALLERIES

Δέντρο-γλυπτό από γυαλί με φωτισμό LED €40

KIKO MILANO

Gift set με πούδρα λάμψης και πινέλο για πρόσωπο και σώμα €24,99

IQOS

Ηλεκτρονικές συσκευές θέρμανσης καπνού για κάθε στιλ

Από αριστερά

IQOS PLUS
Η βελτιωμένη έκδοσή του κλασικού IQOS με τεχνολογία ProtectPlus™, πιο ανθεκτικό και αξιόπιστο €39

IQOS 3 MULTI
Σχεδιασμένο να χωράει στην τσέπη ή την τσάντα, προσφέρει 10 συνεχόμενες χρήσεις IQOS χωρίς ενδιάμεση φόρτιση €49

IQOS 3 DUO
Κομψός σχεδιασμός, ταχύτερη φόρτιση, δύο διαδικασίες χρήσης και μεγάλη επιλογή από αξεσουάρ για το προσαρμοσμένο στο στιλ σου €69

Θυμηθείτε να κρατάτε τον λογαριασμό σας ασφαλή, να χρησιμοποιείτε δύσκολα passwords και να τα αλλάζετε συχνά (tweet του FBI)

GLAMAZON

Στον δικό μας Μέλανα Δρυμό

Ο στολισμός του δένδρου ξορκίζει το lockdown και φτιάχνει ατμόσφαιρα

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Έτος στολίσαμε ένα χριστουγεννιάτικο δένδρο, σκέτο Μέλανα Δρυμός. Τα λαμπιόνια του, χωμένα στα πιο σκοτεινά σημεία του μαύρου δάσους-δένδρου, που αγοράστηκε από ένα φυτώριο στη Μεσογείων. Αποτέλεσμα κόπου, διότι με του που άνοιξαν τα Εποχικά εξοπλίστηκε το προσωπικό μας Μπάντεν Μπάντεν με 43 μέτρα λαμπιόνια. Ευτυχώς στο τέλος άναψαν. Αφού μπλέχτηκαν, ξεμπλέχτηκαν στα κλαδιά του έλατου, μπήκαν στην πρίζα.

Και ναι, άναψαν όλα. Πολύ φως, ζεστό φως. Η τοποθέτησή τους ήταν κοπιώδης και ριψοκίνδυνη. Έκανε ζέστη και δεν φορέσαμε τα κασμιρένια πουλόβερ μας – θα φορεθούν πολύ φέτος και ως ένδυση σπιτιού. Σαράντα τρία μέτρα φώτα, λέμε και απορούμε μπουκωμένοι με μελομακάρονα με ζάχαρη καρύδας. Πρώτα φάγαμε τα κανονικά.

Η προηγούμενη καραντίνα είχε το στοιχείο του καινούριου, κάτι απροσδιόριστο την έκανε «συναρπαστική», ιδιαίτερη. Ήταν και ο καιρός καλός, τα κρούσματα απείρως λιγότερα, ήταν η πρώτη μας φορά όλοι μαζί. Τόσο πολύ. Και η απειλή αόρατη και όχι τόσο κοντά. Αφορούσε πάντα, κάποιους άλλους, κάπου αλλού. Λιγότερο ή περισσότερο μακριά.

Κλεισμένοι στα σπίτια μαλώσαμε, φιλιώσαμε, ξαναμαλώσαμε, αγαπηθήκαμε, διαβάσαμε, είδαμε σειρές, μαγειρέψαμε πολύ και ζυμώσαμε. Έπεσε πολύ ζύμωμα. Η μαγιά ανά διαστήματα ήταν σε έλλειψη. Το καλαμποκάλευρο ομοίως. Στο πρώτο απαγορευτικό, στο πρώτο lockdown. Τώρα είμαστε φουλ στη ζηρή μαγιά και είναι αλήθεια πως καθημερινές βγαίνουν πολύ λιγότεροι για τζόκινγκ, από ό,τι την περασμένη Άνοιξη. Οι καναπές βούλιαξε. Πάμε για αλλαγή. Πόσο να αντέξει; Πόσες σειρές πια; Πόσες ταινίες; Πόσους υπνάκους;

Αυτή τη φορά, τη δεύτερη φορά «μένουμε σπίτι», η αρχή έγινε το καλοκαίρι, τα κρούσματα ήρθαν πιο κοντά. Πρώτα κάποιος στην πολυκατοικία, ένας συνάδελφος, ένας μακρινός γνωστός, και σιγά-σιγά πλησίαζαν. Τώρα, ήρθε η σειρά πολύ στενών συγγενών. Σιγά να μην μπορείς να προβλέψεις το αύριο. Αρκεί να έρθει και να υπάρχει, το αύριο και το μεθαύριο. Το στολισμένο μαύρο δάσος στο διαμέρισμα ξορκίζει την απαισιοδοξία και την ασφυξία της βαριάς ατμόσφαιρας. Έτσι όπως αναβοσβήνουν τα φωτάκια οι νοερές βόλτες στα χιόνια είναι μονόδρομος. Νοερώς πετάγομαι για να δω και τις στολισμένες βιτρίνες των Harrods, που άνοιξαν και δεν μας περιμένουν (φέτος).

Το ζωπρό αστέρι με κοιτάζει από τον ουρανό.

Νοιώσε όμορφη
με την πολυτελή
περιποίηση της
NUXE!

NUXE
PARIS

Περιποίηση για κάθε ηλικία

Κάθε γυναίκα, ανεξαρτήτως ηλικίας, έχει ανάγκη από ποιοτικά προϊόντα περιποίησης που φροντίζουν την επιδερμίδα της. Η NUXE από την ίδρυσή της παραμένει πιστή στη φιλοσοφία της να δημιουργεί εξαιρετικά προϊόντα που βασίζονται στη φαρμακευτική προσέγγιση, όπως αυτή προσαρμόζεται στη βιομηχανία της ομορφιάς. Απόδειξη είναι οι σειρές αντιγήρανσης για κάθε ηλικία: **Merveillance® Expert** για τις ορατές ρυτίδες και τη χαλάρωση, **Nuxuriance® Ultra** για τις ρυτίδες, τη χαλάρωση του οβάλ, την απώλεια πυκνότητας και λάμψης και **Nuxuriance® Gold** – η εμπειρία της απόλυτης αντιγήρανσης.

40+

Merveillance® expert

Στην καρδιά του λουλουδιού Daylily, τα εργαστήρια της NUXE βρήκαν μόρια ικανά να δράσουν στην πρωτεΐνη Βιμεντίνη που παίζει βασικό ρόλο στη διαδικασία της γήρανσης. Αυτή η σειρά περιποίησης για ηλικίες 40+ είναι ένα όπλο ενάντια στη μείωση των ρυτίδων και την καταπόλεμση της απώλειας της σφρηγυλότητας της επιδερμίδας. Έχει ισχυρή αντιοξειδωτική δράση και ταυτόχρονα ενισχύει τη λάμψη της επιδερμίδας. Μέρα με τη μέρα, οι ορατές ρυτίδες εξαφανίζονται και το δέρμα σουφράγει.

50+

Nuxuriance® Ultra

Η ultra αντιγηραντική σειρά των 50+ που αντιμετωπίζει όλα τα σημάδια γήρανσης. Περιέχει εκατομμύρια νέας γενιάς φυτικά σύμπλοκα που προκύπτουν με τον εγκλεισμό ενεργών μορίων άνθους κρόκου σε φυτικά κύτταρα μπουκαμβίλλας. Μέσα σε 28 ημέρες οι ρυτίδες γεμίζουν έως και 92%, η επιδερμίδα φαίνεται πιο ανανεωμένη έως και 78%, η λάμψη της επιδερμίδας αποκαθίσταται έως και 92% και το οβάλ του προσώπου επανασχηματίζεται έως και 77%.

60+

Nuxuriance® Gold

Η «χρυσή» αντιγηραντική σειρά των 60+ δημιουργεί την απόλυτη εμπειρία περιποίησης με αποτελεσματικά προϊόντα που μειώνουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις στην επιδερμίδα με την πάροδο του χρόνου. Αυτά τα προϊόντα ομορφιάς περιέχουν πάνω από 92% συστατικά φυσικής προέλευσης, είναι εμπλουτισμένα με χρυσαφένιους μικροαντακλαστές που γίνονται ένα με το δέρμα και αποκαλύπτουν μια λαμπερή επιδερμίδα, γεμάτη ζωή. Με το ίδιο απαλό, εκλεπτυσμένο άρωμα συνδυάζει αρμονικά άνθη πορτοκαλιάς, σανταλόξυλο και φραμπούζ.

ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ NUXE ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ, ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ HONDOS CENTER & CARELAB BY ATTICA

10+1 Διάσημα δώρα και οι ιστορίες τους

Από τους Κρεμαστούς Κήπους της Βαβυλώνας μέχρι τα Αυγά Φαμπερζέ του Τσάρου Αλέξανδρου II

Του ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ (panikoval500@gmail.com)

Ολα ξεκίνησαν από τον Προμηθέα, όταν αποφάσισε να κλέψει τη φωτιά που την είχαν αποκλειστικό τους προνόμιο οι θεοί του Ολύμπου και να την προσφέρει στους ταλαιπωρημένους, ξεπαγιασμένους ανθρώπους. Ήταν το μεγαλύτερο και ωραιότερο δώρο προς την ανθρωπότητα και δικαιολογημένα έμεινε στην ιστορία. Βέβαια, ο Προμηθέας, μετά, είχε προβλήματα με το συκώτι του αλλά αυτό είναι μια άλλη ιστορία. Ακολουθούν μερικά άλλα δώρα που, με τον ένα ή άλλο τρόπο, έγιναν κι αυτά διάσημα.

1 Το Άγαλμα της Ελευθερίας

Διάσημο σύμβολο ελευθερίας του Νέου Κόσμου, ένδειξη φιλίας και συνεργασίας. Η Γαλλία δώρισε τη Miss Liberty στις ΗΠΑ το 1886, μετά τη λήξη της Αμερικάνικης Επανάστασης. Το άγαλμα, που πολλοί το ονόμαζαν ο νέος Κολοσσός, ήταν έμπνευση του Γάλλου πολιτικού Ένουαρντ Ρενέ Λεφέμπρ και σχεδιάστηκε από τον Φρεντερίκ Ογκίστ Μπαρτόλντι. Η κατασκευή του χρειάστηκε 9 χρόνια για να ολοκληρωθεί ενώ η αποστολή του έγινε σε κομμάτια, η συναρμολόγηση των οποίων χρειάστηκε 4 μήνες για να γίνει. Ζυγίζει 228,456 τόνους και το ύψος του, χωρίς τη βάση, είναι 46,5 μέτρα, ενώ με τη βάση είναι 93. Στο εσωτερικό του υπάρχουν 168 σκαλιά που οδηγούν ψηλά στο κεφάλι όπου υπάρχουν 25 παράθυρα. Άλλα 58 παράθυρα υπάρχουν στο χέρι που κρατάει τον πυρσό, η φλόγα του οποίου, το 1986, καλύφθηκε με λεπτά φύλλα χρυσού 24 καρατίων.

2 Οι Κρεμαστοί Κήποι της Βαβυλώνας

Ένα από τα επτά θαύματα της αρχαιότητας, είναι διάσημο κυρίως για τον μύθο που το περιβάλλει. Ένας επίγειος παράδεισος επάνω σε πανύψηλες ταράτσες μέσα στην έρημο, που κατασκευάστηκε για να είναι το δώρο του βασιλιά Νεμπουκαννεζάρ του Β' προς τη σύζυγό του βασίλισσα Αμύτις η οποία νοσταλγόσε τους κήπους της πατρίδας της της Μέντια, στο Ιράν. Λένε ότι οι Κήποι καταστράφηκαν περίπου το 2000 π.Χ. από σεισμό. Έχουν μείνει μόνο μυθικές περιγραφές και η αιώνια γοητεία ενός καταπράσινου παράδεισου που χάθηκε.

3 Ο Δούρειος Ίππος

Ελληνική ευρεσιτεχνία, ιδέα του πολυμήχανου Οδυσσέα που δεν ήταν ακριβώς δώρο διότι η σκέψη εμπειρίει δόλο. Το θέμα ήταν πώς να περάσουν εύκολα οι Έλληνες στρατιώτες τα κραταιά τείχη της Τροίας και να κατατροπώσουν την πόλη. Η λύση βρέθηκε με την κατασκευή ενός τεράστιου ξύλινου αλόγου - τοτέμ μέσα στο οποίο κρύφτηκαν οι στρατιώτες. Οι ανυποψίαστοι Τρώες το πέρασαν, πάνω σε ρόδες, μέσα στην πόλη τους μία νύχτα που βάφτηκε στο αίμα, όταν βγήκαν από τον Ίππο οι στρατιώτες και κατέσφαξαν τους πάντες βάζοντας έτσι τέλος στον ατέλειωτο Τρωικό Πόλεμο. Η φήμη του έμεινε, σαν το κλασικότερο δώρο προς εκθρό. Φοβού τους Δαναούς και δώρα φέροντας.

4 Κόκκινα Τριαντάφυλλα για Πάντα

Η Μέριλιν Μονρόε ήταν ο μεγάλος έρωτας του θρυλικού παίκτη του μπέιζμπολ, Τζοε Ντιμάτζιο, ο οποίος, επί 20 χρόνια και αφού η σταρ είχε πεθάνει, της έστειλε κόκκινα τριαντάφυλλα - στον τάφο της. Το 1962, όταν η Μέριλιν πέθανε, ο Ντιμάτζιο έδωσε σε ένα Παριζιάνικο ανθοπωλείο του Λος Άντζελες την παραγγελία να της αφηθούν «έξι, φρέσκα κόκκινα τριαντάφυλλα με μακρύ κοτσάνι, τρεις φορές την εβδομάδα, για πάντα». Πόσο διαρκεί το «για πάντα»; Είκοσι χρόνια. Το 1982, ο Ντιμάτζιο ακύρωσε την παραγγελία. Το «για πάντα» όμως το συνεχίζει η φήμη της ιστορίας και οι θαυμαστές που ακόμα αφηθούν καθημερινά φρέσκα τριαντάφυλλα στον τάφο της Μέριλιν.

5 Τα Αυγά Φαμπερζέ

Το πρώτο αυτοκρατορικό Αυγό Φαμπερζέ το δημιούργησε, το 1885, ο Ρώσος χρυσοκόος Πέτρ Καρλ Φαμπερζέ, το ομώνυμο θρυλικό ούκο κοσμημάτων της Ευρώ-

πης που υπάρχει ακόμα και σήμερα, κατόπιν παραγγελίας του Τσάρου Αλεξάνδρου του Γ' ο οποίος ήθελε να προσφέρει κάτι εντυπωσιακό για το Πάσχα στην Τσαρίνα, η οποία είχε βαρεθεί το κλασικό "παπούτσια-λαμπάδα" κάθε χρόνο. Το πολυτελές αυγό, αριστούργημα της μικρογλυπτικής και της κοσμηματοποιίας, είχε τέτοια επιτυχία που έγινε ετήσια παράδοση και την οποία συνέχισε ο υιός Τσάρος, μετά τον θάνατο του Αλεξάνδρου, προς τη μητέρα του και τη γυναίκα του.

Το 1907, ο Τσάρος Νικόλαος, προσέφερε στην Αλεξάνδρα Φεοντόροβνα, για τη γέννηση του γιου τους, ένα χρυσό αυγό με ροζ και πράσινο σμάλτο, καλυμμένο με διαμάντια, μέσα στο οποίο υπήρχε ένα διαμαντένιο κολιέ με ένα πορτρέτο του γιου τους επάνω σε ελεφαντόδοντο, πλαισιωμένο κι αυτό από διαμάντια. Η έκφραση «σιγά τα αυγά» δεν έχει καμία θέση σε αυτή την ιστορία.

6 Το Ταξ Μαχάλ

Άλλη μία ιστορία χλιδής και αγάπης από σύζυγο προς τη σύζυγο. Ο Μογγόλος Αυτοκράτορας Σαχ Τζαχάν λάτρευε την όμορφη γυναίκα του Μουμάτζ Μαχάλ. Το 1631, όταν εκείνη πέθανε την ώρα που γεννούσε το 14ο παιδί τους, αθεράπευτα συντετριμμένος, διέταξε τους 20 χιλιάδες εργάτες του να χτίσουν το ανάκτορο Ταξ Μαχάλ στη μνήμη της. (Και λίγο ήταν, μετά από 14 γέννες!) Το κτιριακό αυτό συγκρότημα, που για την πλήρη ολοκλήρωσή του χρειάστηκαν 22 χρόνια, βρίσκεται στην Ινδία, κτισμένο στη νότια όχθη του ποταμού Γιαμούνα, είναι κατασκευασμένο σχεδόν εξ ολοκλήρου από κατάλευκο μαρμάρο και θεωρείται ένα από τα 7 θαύματα του αρχαίου κόσμου και πολύ instagramable.

7 Το Διαμάντι του Ρίτσαρντ Μπάρτον προς τη Λιζ Τέιλορ

Η Ελίζαμπεθ Τέιλορ πάνω απ' όλα αγαπούσε τα διαμάντια και γενικά ό,τι γυάλιζε. Ο Ρίτσαρντ Μπάρτον, πάλι, αγαπούσε τη Λιζ περισσότερο κι από το μεγαλύτερο διαμάντι του κόσμου, ή έστω ένα από τα μεγαλύτερα, τόσο ώστε, το 1969, να της το χαρίσει. Σε σχήμα αχλαδιού και 69,42 καρατίων, ήταν το πρώτο διαμάντι που αγοράστηκε δημοσίως για ποσό σε επταψήφιο νόμισμα και θεωρήθηκε άριστη επένδυση εκτός από δήλωση αγάπης. Όταν η Τέιλορ το έβγαλε σε δημοπρασία, το 1978, το πούλησε για 5 εκατο-

μύρια δολάρια. Χρησιμοποίησε όμως αυτά τα χρήματα για να χτίσει ένα νοσοκομείο στο Κασάνε της Μποτσουάνα, δηλώνοντας «Το χρειάζονται επείγοντως. Πολύ περισσότερο από όσο εγώ ένα ακόμα δαχτυλίδι».

8 Το Χαλί της Κλεοπάτρας

Άλλο ένα διάσημο δώρο στην ιστορία του οποίου εμπλέκεται η Ελίζαμπεθ Τέιλορ. Αυτή τη φορά το δώρο το έκανε εκείνη, ως Κλεοπάτρα, στην ομώνυμη ταινία-υπερπαραγωγή, προς τον Ρωμαίο αυτοκράτορα Ιούλιο Καίσαρα. Η ιδέα ήταν να κρυφτεί εκείνη μέσα στο χαλί και, ρολάρώντας το οι αυλικόι, να ξεπεταχτεί μπροστά στα πό-

δια του αυτοκράτορα διεκδικώντας μία ακρόαση μαζί του, ως υποψήφια βασίλισσα της Αιγύπτου. Η ακρόαση εξελίχθηκε σε φλογερο έρωτα και ακόμα περισσότερα κοστούμια και μακιγιάζ μάτι-ψαράκι για την Ελίζαμπεθ. Και ιστορική συμμαχία μεταξύ των δύο κρατών αφού, με τη βοήθειά του, η Κλεο κέρδισε το θρόνο. Όσο για το χαλί, η ιστορία λέει ότι ήταν ένα παλιό, πανάκριβο περσικό χαλί. Κάποιοι άλλοι ιστορικοί, πιο προσγειωμένοι, λένε ότι ήταν απλώς πολλά πανιά τυλιγμένα γύρω από τη μικρή-το-δέμας Κλεοπάτρα.

9 Ο Λευκός Ελέφαντας

Ο βασιλιάς Μανουέλ της Πορτογαλίας, το 1514, χάρισε στον Πάπα Λέοντα τον Ι', σαν δώρο για τη στέψη του, έναν σπάνιο λευκό ελέφαντα ο οποίος ήρθε στη Ρώμη παραγγελία, κατευθείαν από την Ινδία.

Οι λευκοί ελέφαντες θεωρούνταν ιεροί και σύμβολα καλής τύχης. Ο Πάπας ενθουσιάστηκε τόσο που ονόμασε τον ελέφαντα (Χ)Αννο και παρήγγειλε στον διάσημο ζωγράφο Ραφαήλ να ζωγραφίσει το πορτρέτο του (Χ)Αννου. Μάλιστα, τα σχέδια του Ραφαήλ θεωρούνται από τις πρώτες ακριβείς απεικονίσεις ελέφαντα στην Ευρώπη, με λεπτομέρειες σχεδιασμένες με βάση ζωντανό μοντέλο. Ο Πάπας όμως το παράκανε. Θεωρώντας, με την πεποίθηση της εποχής, ότι ο χρυσός θεραπεύει τα πάντα, όταν το ζωντανό άρχισε να υποφέρει από δυσκοιλιότητα, διέταξε να του δίνουν καθαρτικά με επικάλυψη από χρυσό, για να το διευκολύνει. Ο κακόμοιρος ο (Χ)Αννο δεν το άντεξε και πέθανε σε ηλικία μόλις 6 ετών. Αντίθετα ο Πάπας Λέων πέθανε στα 46 του.

10 Τα Δύο Τεράστια Πάντα

Δώρο που έκανε εκατομμύρια καρδιές Αμερικανών να λιώσουν από τρυφερότητα. Τα δύο τεράστια αρκουδάκια πάντα προσέφερε η κυβέρνηση της Κίνας προς τις ΗΠΑ, το 1972, μετά την επίσκεψη του προέδρου Ρίτσαρντ Νίξον. Τα πάντα είχαν αιχμαλωτισθεί σε δάσος άγριας ζωής και στάλθηκαν στον Ζωολογικό Κήπο της Ουάσινγκτον τον Απρίλιο του 1972, όπου τα παρέλαβε σε ειδική τελετή η σύζυγος του Νίξον, Πατ. Ήταν μέρος των καθηκόντων της, τι να κάνουμε. Τα πάντα, που τα λάτρευσε ο αμερικάνικος λαός, ονομάστηκαν Λινγκ-Λινγκ και Χοινηγκ-Χοινηγκ και απέκτησαν 5 μωρά πάντα, κανένα από τα οποία όμως δεν έζησε περισσότερο από λίγες μέρες - μακριά από το φυσικό τους περιβάλλον. Σε απάντηση, η κυβέρνηση των ΗΠΑ έστειλε στην Κίνα ένα ζευγάρι βόδια ράτσας muskox (onibus moschatus). Γενικά, πάντως, δεν είναι ότι καλύτερο να χαρίζουμε ζώα ως δώρο.

11 Βολβοί Τουλίπες

Το 1945 η βασιλική οικογένεια της Ολλανδίας έστειλε στον Καναδά 100 χιλιάδες βολβούς τουλίπες σαν ευχαριστήριο δώρο για το καταφύγιο που προσέφερε η χώρα στη (μελλοντική τους) βασίλισσα Τζουλιάντα και την οικογένειά της κατά τη διάρκεια του Β Παγκόσμιου Πολέμου. Κομψό δώρο, αρκεί να έχεις πού να το βάλεις (φρυτέψεις). Η γαλαντομία συνεχίζεται ακόμα και σήμερα, με την Ολλανδία να στέλνει κάθε χρόνο στον Καναδά 10 χιλιάδες βολβούς τουλίπες. **A**

Στον Σταυρό που σου κάνω

Η μόδα πάντα εξετάζει τα θέματα θρησκείας, πίστης και δεισιδαιμονίας αξιοποιώντας σύμβολα και μοτίβα. Φαίνεται ότι με όσα ζούμε αυτή τη χρόνια, η πίστη έρχεται στο προσκήνιο των trends.

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Σε μια εποχή που η θρησκεία γίνεται αφορμή για φόνους, η μόδα γίνεται πιο προσεκτική στους χειρισμούς της, τα μηνύματα είναι υπονοούμενα, διακριτικά

Dolce Gabbana

Simone Rocha

Chanel

A

πεταξάμην την κακογουσιά. Η μόδα πάντα ακολουπούσε στα θέματα πίστης και θρησκείας, είτε επρόκειτο για χρήση συμβόλων, μοτίφ ή στοιχείων, είτε παίζοντας με το αίσθημα: σταχυολογώ τις μπούρκες του Chalayan το 1997, τα τσαντόρ του Alexander McQueen στη Νέα Υόρκη το 2000, τις Μαντόνες των Dolce & Gabbana, τον Couture Πάπα της μόδας εις τους αιώνες των αιώνων, John Galliano, τους Χριστούς του Ricardo Tisci για τον Οίκο Givenchy το 2010 με τα μενταγιόν ακάνθινα στεφάνια, τη χρυσή ναυπηλία του Versace με τον ολοκέντητο σταυρό από το στήθος ως το στρίφωμα. Ο Jean Paul Gaultier αποτελεί μια κατηγορία από μόνος του καθώς επισκεπτόταν συχνά το θέμα θρησκείας: αγόρια με ραγοτ, τα εβραϊκά κοτσιδάκια, με τουρπάνια, γυναίκες με θηλυκές τουαλέτες με prints αγγέλου (πριν ακόμη η Katrantzou τελειώσει τη Saint Martins), στέμματα που μοιάζουν με φωτοστέφανα.

Balenciaga για τους μοναχούς

Καθολικισμός, προτεσταντισμός, βυζαντινή κληρονομιά και μουσουλμανική ιστορία, όλα μπαίνουν στα πατρών των μόδιστρων είτε τα σύμβολα που αξιοποιούν έχουν αδιαμφισβήτητη ομορφιά, είτε επειδή θέλουν να προκαλέσουν. Στις 2 Μαρτίου, ο Demna Gvasalia προσκάλεσε τους fashion aficionados στο αποκρυφιστικό σύμπαν του για τον οίκο Balenciaga: κάπες βελούδινες ή μαλλί πυκνής πλέξης, μακριά μαύρα φορέματα με φαρυδιά μανίκια ή τονισμένοι ώμοι ήταν τα κύρια looks για τη Συλλογή AW20-21. Τα μοντέλα, όπως και τα front rows, τσαλαβουτούσαν στο νερό σαν Μεσσίες. Η πανδημία ήταν στα σπάργα, όμως η Συλλογή έμοιαζε πιο επίκαιρη από ποτέ: «Ο Cristobal Balenciaga έκανε τα πρώτα του φορέματα από μαύρο βελούδο για να τα φορά μια Μαρκισσία στην εκκλησία», εξήγησε ο σχεδιαστής, ο οποίος συμπεριέλαβε στις αναφορές του και τις αναμνήσεις του από τις Ορθόδοξες εκκλησίες στο Σοχούμι της Αμπχαζίας, όπου μεγάλωσε.

Κάνε τον Σταυρό σου

Σε μια εποχή που η θρησκεία γίνεται η αφορμή για φόνους, η μόδα γίνεται πιο προσεκτική στους χειρισμούς της, τα μηνύματα είναι υπονοούμενα, διακριτικά. Η Virginie Viard για τον Οίκο Chanel έφερε τους αγαπημένους στην Coco σταυρούς στην τελευταία της επίδειξη. Η Simone Rochas παρουσίασε υπερμεγέθη βαπτιστικά και δαντελένιες Μαντόνες στο σόου της για αυτό τον χειμώνα: «Δεν έλαβα ποτέ ως παιδί την Πρώτη Κοινωνία, δεν φόρεσα ποτέ το άσπρο φόρεμα, όπως όλες οι συμμαθήτριες μου. Ίσως για αυτό να έχω εμμονή», αναφέρει στη Sarah Mower. Το τελευταίο κομμάτι στη Συλλογή AW20 του Richard Quinn είναι μια νύφη με το κεφάλι καλυμμένο με khimar και φτερά στρουθοκαμήλου στο τελείωμα.

Yeezy Κυριακή πρωί

Ο Kanye West αποφάσισε να δείξει τη Συλλογή του στο Παρίσι τον Μάρτιο που μας πέρασε. Την προηγούμενη ημέρα και στις 8 το πρωί, αποφάσισε να κάνει μια λειτουργία και κήρυγμα στο Théâtre des Bouffes du Nord με αρκετούς καλεσμένους, ανάμεσά τους τον Jacquemus, τον Haider Ackermann και τον Olivier Rousteing. Η χορωδία, περισσότερα από 100 άτομα, φορούσαν Yeezy κι έμοιαζαν, θαρρείς, καλόγεροι ντυμένοι στο χρώμα της άμμου.

Η μόδα είναι θρησκεία

Pilgrim κολλάρα από τον Οίκο Chanel και τον Gucci, άσχημα, καλογερίστικα παπούτσια και μπότες από Dior, Bottega Veneta και Vivienne Westwood από τον Andreas Kronthaler, loafers από Loewe, Versace και τον μετρ Gucci, ανοίγουν το βήμα για έναν χειμώνα διαφορετικό από τους προηγούμενους. Όπως σημειώνει στη βρετανική Vogue η Harriett Quick: «Με αυτή την κρίση και την οικονομία σε αναταραχή, οι καιροί μοιάζουν σκοτεινοί. Ωστόσο, η μόδα έχει να κάνει με την πρόβλεψη και η ανάγκη για πίστη δεν ήταν ποτέ πιο ζωντανή, μόνο που τώρα μπορούμε να τη φοράμε». Και μέχρι να επιστρέψει η ελπίδα, αναπολούμε τον μάεστρο Christina Lacroix που δημιούργησε κολοσσούς βασισμένους σε Ανδαλουσιανές Παναγίες και τη Madonna, την ιέρεια του αντικονφορμισμού που έπαιξε με τα σύμβολα όσο κανείς άλλος. A

Τα δώρα που ήρθαν στην οικογένειά μου μέσα στο 2020

Ζητήσαμε από τη **Μαριέττα Φαφούτη**, τη μουσικό που έγραψε την ωραιότερη διασκευή του **Jingle Bells** για τα φετινά Χριστούγεννα, να μας περιγράψει τα δώρα που έλαβε φέτος. Ακολουθεί ερωτικό ρεπορτάζ,

Της ΜΑΡΙΕΤΤΑΣ ΦΑΦΟΥΤΗ

Η Τζένη

Ο Τσίκο

Η Τζένη

«23 Απριλίου. Μέσα στην καρδιά της καραντίνας, κάτι πιτσιρικά ρίχνουν κροτίδες στην Τζένη, την 8χρονη βασιλίτσα του καταφυγίου του Συλλόγου Ζωόφιλων Αγίας Παρασκευής. Η Τζένη τρομάζει και παίρνει τους δρόμους. Την ίδια ημέρα τρεις αδερφές ύστερα από μία σειρά πολλών τυχαίων γεγονότων τυχαίνει να βγουν την ίδια στιγμή για βόλτα. Έτσι ακριβώς ξεκινάει η ιστορία που θα άλλαζε τις ζωές όλων μας μια για πάντα. Η Τζένη μάς ακολουθεί μέχρι το σπίτι, τηλεφωνούμε στον αριθμό που αναγράφεται στη ταυτότητά της και ο άνθρωπος που μιλάμε μας λέει με χαρά ότι έρχονται σε δέκα λεπτά να την πάρουν. Πηγαίνουμε στην αυλή. Η Τζένη κάθετα σαν αληθινή κυρία και σκύβει το κεφάλι της για να τη χαϊδέψουμε. Και εκείνη τη στιγμή βλέπουμε το λουράκι της και μουδιάζουμε. Έγραφε πάνω του «υιοθέτησέ με».

Ο Τσίκο

Η ιστορία του Τσίκο, του παιχνιδιάρη πιτσιρικού που κλείνει τώρα τους 4 μήνες ζωής, είναι πιο μικρή. Έπεσε στις ρόδες των γονιών μας καθώς γυρνούσαν από το χωριό. Και επέστρεψαν στην Αθήνα τρία μέλη της οικογένειας Φαφούτη αντί για δύο. Μου φαίνονται πολύ λίγα τα λόγια για να περιγράψω την ευτυχία και την αγάπη που φέρνει ο ερχομός ενός ζώου στη ζωή ενός ανθρώπου. Και αυτό το λέω εγώ, που ανέκαθεν θεωρούσα πως το να μεγαλώνεις ένα ζώο είναι αρκετά εξαντλητικό και συνώνυμο αμέτρητων ευθυνών. Αυτός ήταν και ο λόγος που έλεγα ότι δεν μπορώ να αναλάβω κάτι τόσο απαιτητικό. Κι όμως, τώρα που η οικογένειά μας έχει μεγαλώσει ήδη κατά δύο μέλη, σκέφτομαι τι χάναμε τόσα χρόνια που δεν είχαμε ζήσει την ευτυχία του να μεγαλώνεις με ένα, δύο ή και περισσότερα ζώα. Τόση αγάπη, τόσο γέλιο, τόσο ζεστασιά, τόσο αλήθεια. Υπάρχει άραγε κάποιος στον κόσμο που να μη διψάει για όλα αυτά; Για όλα αυτά μπορώ να πω με απόλυτη σιγουριά πως δεν υπάρχει μεγαλύτερο και σπουδαιότερο δώρο που μπορείτε να κάνετε στον εαυτό σας για φέτος τα Χριστούγεννα απ' το να υιοθετήσετε ένα αδέσποτο ζωάκι. Απλά θα παρακολουθείτε το αδεσποτάκι σας και εσάς να μεταμορφώνεστε μέρα με τη μέρα. Να μορφαίνετε από την αγάπη. Φέτος τα Χριστούγεννα θα ευχθώ σύντομα να μην υπάρχει ούτε ένα αδέσποτο στον δρόμο και στα καταφύγια. Και να είναι όλα εκεί που πρέπει. Με μια οικογένεια που τα λατρεύει και τους λατρεύει. Χρόνια μας πολλά.

Υ.Γ. 1 Το έχω πάει συναισθηματικά το σεντόνι μου και δεν έχω αναφερθεί στην κατάσταση που παίζει για στο σπίτι. Για αρχή να αναφέρω ότι η Τζένη σικαίνεται τον Τσίκο. Δεν αντέχει να τον βλέπει, της τη σπάει δίχως αύριο. Είναι τελείως ζεν και απολαμβάνει να αράζει γύρω στις 23 ώρες το 24ωρο. Ο Τσίκο από την άλλη, σε κατάσταση αμόκ, τρέχει συνέχεια σαν παλαβός, δαγκώνει τα πάντα (ακόμα και τον εαυτό του – δεν ξέρω πώς το κάνει αυτό το πράγμα αυτό το άτομο) και συνήθως παίρνει τόση φόρα που καταλήγει να γλιστράει με το κεφάλι στο πάτωμα. Φέραμε εκπαιδευτρια και μας ενημέρωσε πως θα τα βρουν στο τέλος. Παράλληλα και οι δυο τους μπορούν ανά πάσα στιγμή να μένουν σε όποιο σπίτι θέλουν, όποια ώρα θέλουν (ακολουθούμε πιστά το πρότυπο της θάνατης ελληνικής οικογένειας με το σπίτι σάντουιτς). Η ιδιαιτερότητα που δεν είχαμε, εξακολουθεί να μην υπάρχει. Η μάνα μας ζει όνειρο και κάνει στον Τσίκο ό,τι έκανε με εμάς, τον μεγαλώνει δηλαδή χωρίς κανένα όριο (και με ασύλληπτη αγάπη), ενώ παράλληλα έχει αποσυντονιστεί από το γεγονός ότι δεν έχει παντρευτεί καμία μας. Θέλει να πάρουμε 1-2 σκυλάκια ακόμα. Με τις αδερφές μου πιστεύουμε ότι υποσυνείδητα αναπληρώνει τα εγγόνα με σκυλιά.

Υ.Γ. 2 Μη διστάσετε να υιοθετήσετε ένα μεγαλύτερο ζωάκι. Διψάνε ακόμα περισσότερο για να δώσουν και να πάρουν αγάπη και η σχέση που δημιουργείται είναι αδιανόητα ισχυρή.

Υ.Γ. 3 Το dogsvoice.gr είναι από τα σπουδαιότερα site για αδέσποτα ζωάκια. Εκεί θα βρείτε όλα τα σωματεία αλλά και όλες τις αγγελίες για σκυλάκια. Στο animalscityofathens.gr γίνεται επίσης πολύ ουσιαστική δουλειά και αφορά σε όσους μένουν στην Αθήνα και θέλουν να υιοθετήσουν ένα αδέσποτο από το καταφύγιο του Δήμου Αθηναίων. Τέλος, το ninelivesgreece.com είναι ένα σωματείο διαμάντι για τις αδέσποτες γατούλες.

Υ.Γ. 4 Θα ευχαριστούμε για πάντα τον Σύλλογο Ζωόφιλων Αγίας Παρασκευής που μεγάλωσε με αγάπη τη Τζενάκι μας. Εκεί ωστόσο υπάρχουν πολλά ακόμα αξιολάτρευτα ζωάκια. Μέσα σε αυτά ο κολλητός της Τζένης, ο τρίχρονος παιχνιδιάρης κούκλος ο Αλέπος, που το έχω πάρει πατριωτικά να του βρω την πιο φανταστική οικογένεια εκεί έξω. Να τους δείτε όλους ένα προς ένα εδώ: facebook.com/strays.agias

Υ.Γ. 5 Όποιος διαβάσει αυτό το κείμενο και έχει έστω έναν γονιό που θέλει να τον δει να χαμογελάει, μπορώ να του εγγυηθώ ότι με ένα ζωάκι στο σπίτι θα ακούει ξανά αυτό τον άνθρωπο να γελάει δυνατά κάθε μέρα που περνά και να βρίσκει ενέργεια που ούτε ο ίδιος πίστευε ότι μπορεί να κρύβει μέσα του. **Α**

INFO

Η Μαριέττα Φαφούτη διασκεύασε φέτος το τραγούδι **Jingle Bells** για τη χριστουγεννιάτικη καμπάνια «*Cooking is all you need*» του Άκη Πετρετζίκη. Η διασκευή κυκλοφορεί σε όλα τα μέσα από τη Musou Music. Ακούστε το! Θα σας φτιάξει τις γιορτές που (δεν) θα έρθουν. Περισσότερα στο www.marietatafouti.com

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΜΕ ΤΗ ΜΙΝΝΙΕ

ΜΑΓΙΚΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ
ΓΙΑ ΜΙΚΡΕΣ & ΜΕΓΑΛΕΣ
ΑΠΟ ΤΗ ΥΑΜΑΜΑΥ

Πώς θα σου φαινόταν να περνούσες τα Χριστούγεννα με τη Minnie; Μήπως θα προτιμούσες να ποζάρεις με την κόρη ή την ανηψιά σου φορώντας σοορτί σχέδια πιτζάμες; Τώρα, που θα ανοίξουν τα καταστήματα, θα τα κάνεις και τα δύο γιατί η λατρεμένη μας Minnie πρωταγωνιστεί στη νέα capsule συλλογή της Yamamay. Με την άδεια της Disney, η πιο κομψή ποντικίνα κατέλαβε γυναικεία και παιδικά κομμάτια, όπως πιτζάμες, ρόμπες, κάλτσες και εσώρουκα με αυθεντικά μοτίβα και υπέροχα χρώματα που θα δώσουν άλλο νόημα στο cocooning. Διάλεξε σχέδιο και ετοιμάσου για στιγμές χαλάρωσης!

Η συλλογή είναι διαθέσιμη σε όλα τα καταστήματα Yamamay και on line.

Παρακαλώ παρα ποδύ
(Agie Basidh) να και
φέρετε το ΕΟΚΕΜΟΝ ΧΒΗ ΧΔ) Game of Thrones
(Sen θυφάκου → για το
αν έχει εστ. Αν δεν έχει εστ. το
Lord of the Rings Taktiks για το ΡΣΘ.
επικαιρίως.

Μπάι Μπάι Αϊ Βασίλη

Μέχρι πριν μερικά χρόνια ήτανε μεγάλη υπόθεση ο Αϊ-Βασίλης. Αλλά δεν είναι πια...

Της ΜΑΝΙΝΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

Ο Αϊ-Βασίλης είχε τρελό σουξέ στο σπίτι μας για πολλά χρόνια, για την ακρίβεια ήτανε ο σταρ των Χριστουγέννων: οι παραγγελίες δώρων συζητιόντουσαν κανένα μήνα πριν τις Γιορτές, με παιδικές αποφάσεις, αλλαγές γνώμών, κλάματα (όταν το απαιτούμενο δώρο ήταν επιπέδου Νάσα, μαζί με τον Τομ Χανκς), συμβιβασμούς προς οικονομικότερα / μικρότερα / εφικτότερα δώρα, και αγωνία, κατά πόσον (1) θα έρθει τελικά ο Αϊ-Βασίλης φέτος, (2) θα φέρει αυτό που ζητήσαμε ή άλλα αντί άλλων όπως μια χρονιά που δεν του το συγχωρούμε ακόμα το πόσο ΑΣΧΕΤΑ πράγματα είχε φέρει, και (3) θα τον δούμε άραγε να τρώει τα κούκικς μας ή όχι;

Τα γράμματα γραφόντουσαν με επιμέλεια από την κόρη, στο γόνατο και ως ξεπέτες από τους δύο γιους – τα αγόρια με το ζόρι έγραφαν μια αράδα, κι ένα ξερό «ευχαριστώ» στο τέλος, για έναν άγιο που θα ξεπατωνόταν να βρει το τελευταίο γκέιμ μπόι ή εξ-μποξ-κάτι στην τρέλα των εορταστικών ψωνιών (πόσο πίσω μας πάω τώρα...). Και τα αγόρια, ο μεγάλος και ο μικρός, ήθελαν σπρώξιμο για να γράψουν τα ρημάδια τα γράμματα, και απειλές. («Δεν θα έρθει / δεν θα σου φέρει ούτε κάλτσα φέτος, αφού δεν στρώνεσαι να του γράψεις γράμματα!»)

Δεν βάζαμε ποτέ παραδοσιακές κάλτσες για γέμισμα, τώρα που είπα κάλτσα: ο Αϊ Βασίλης άφηνε τα δώρα του κάτω από το χριστουγεννιάτικο δέντρο, το οποίο στολίζαμε, και στολίζουμε ακόμα, από τον Νοέμβριο λες κι είμαστε τα Σέλφριτζες. Το στολίσμα του δέντρου/καραβακιού/άλλου, έχει ενδιαφέρον για τα παιδιά μέχρι τα 13-14 χρόνια τους, μετά, σκασιλα τους αν στολίστηκε το σπίτι, έχουνε να πάνε σε εκατό πάρτι και να βγάλουνε οκτακόσιες σέλφρι, σιγά μην ασχοληθούν με φωτάκια και μπαλίτσες και μπλαμπλαμπλα.

Λίγο πριν επέλθει η παγερή αδιαφορία των παιδιών για το στολίσμα του δέντρου (και για τους γονείς τους...), έρχεται η καταρράκωση του Αϊ-Βασίλη: από εκεί που ήτανε καταπληκτικότερος των καταπληκτικών, γίνεται ανέκδοτο ξαφνικά μέσα σε ένα χρόνο. Γίνεται μια αφορμή για να κοροϊδέψουν τα παιδιά τους γονείς («χαααα, μας λέγατε ότι έφερνε τα δώρα ο Αϊ-Βασίλης, χαααα, ξέραμε ότι είστε εσείς, μα πόσο κουλο!»). Οι χριστουγεννιάτικες ταινίες με Αϊ-Βασίληδες, ακόμα κι με τον Κερτ Ράσελ, αντιμετωπίζονται με ειρωνεία, βαθιά αμφισβήτηση, σαρκασμό (που είναι σχεδόν το ίδιο πράγμα με την ειρωνεία απλώς με άλλη λέξη) – ταινίες τις οποίες βλέπαμε ως προ-πέρι με γουρλωμένα μάτια όλοι, σίγουροι ότι αφορούσαν μια εκδοχή ενός Αϊ-Βασίλη με αμερικάνικο αξάν αλλά κατά τα άλλα ΤΕΛΕΙΟΥ... οι ταινίες αυτές χαρακτηρίζονται «τρςς» πια, στην ίδια κατηγορία με το Οτέλ Τρανσυλβάνια και γενικά τα κινούμενα σχέδια: *ίμιοι, για όνομα, ε όχι, πας καλά*; Καμία συζήτηση δεν γίνεται, εννοείται, για το κατά πόσον θα φτιάξουμε κούκικς, μήπως φράει και ο Αϊ-Βασίλης. *Τζίσας, δηλαδή, ίου, ντ' α!*

Η μέση μαμά με παιδιά, που έχουν ξεπεράσει τον Αϊ-Βασίλη, περιφέρεται τις χριστουγεννιάτικες νύχτες μέσα στο σπίτι σαν το Φάντασμα των Χριστουγέννων και, αν δεν νοσταλγεί την εποχή που ο Αϊ-Βασίλης ερχότανε... τη σκέφτεται αυτή την εποχή. Όπως τη σκέφτεται το μέσο άτομο χωρίς καθόλου παιδιά, μια και έτσι ήταν η δική του παιδική ηλικία γύρω στις Γιορτές – με τον Αϊ-Βασίλη σαν κερασάκι στην τούρτα: ότι και να γινότανε, υπήρχε κάτω από το δέντρο, στην κάλτσα, δίπλα στο τζάκι ή τη σόμπα, στην πόρτα ή στο παράθυρο ή κάτω από το κρεβάτι, ένα μικρό ή μεγάλο δώρο που περίμενε να το ξετυλίξει ενθουσιασμένο το μέσο παιδί τα Χριστούγεννα. Έκανε δουλειά ο Αϊ-Βασίλης, όχι αστεία. Διάβαζε τα γράμματα, ντυνότανε μέσα στην πανωλιά, κολλούσε όπως όπως το μούσι του κι έτρεχε να βρει το ηλεκτρονικό γατάκι/σκυλάκι/ρομποτάκι, τις κάρτες Πόκεμον μαζί με άλμπουμ, την κούκλα Λαλαλούπισι με το πετ της, το παιχνίδι του πλειστέισον, και χιλιάδες άλλα αναλώσιμα, με τα οποία το μέσο παιδί έπαιζε, ή και παίζει, για καμιά ώρα πριν τα βαρεθεί.

Όταν ήμουν επτά χρονών, ο οικογενειακός φίλος κύριος Αρά ντύθηκε μια φορά Αϊ-Βασίλης. Μαζευτήκαμε όλα τα παιδιά της παρέας στο σπίτι τους την ημέρα των Χριστουγέννων κι εμφανίστηκε ο Αϊ-Βασίλης, εύθυμος, καλοφαγμένος, στο τσακίρ κέφι, φορτωμένος με μια τεράστια σακούλα γεμάτη δώρα. Ο ενθουσιασμός μας ήταν ενθουσιώδης, και λίγα λέω. Ορμήσαμε όλοι απάνω του, παρόλο που φώναζε τα ονόματά μας για να μας μοιράσει τα δώρα ένα-ένα. Στο βάθος, ίσως αναγνωρίζαμε τον κύριο Αρά, με κόκκινο φούτερ, κοτλέ μπορντό παντελόνι (πού να βρει κόκκινο παντελόνι και μάλιστα στα μέτρα του, στην Καβάλα της δεκαετίας του '60;), μούσι από βαμβάκι και κόκκινο σκουφί της κόρης του αλλά όλοι δεχτήκαμε ότι ο Αϊ-Βασίλης απλώς μπήκε στην ντουλάπα του κυρίου Αρά, αυτό ήταν όλο. Έκανε «Χοχοχο!» με μπάσα φωνή κι έλεγε διάφορα χριστουγεννιάτικα, με βελγο-αρμένικη προφορά, μια και ήτανε Βέλγος αρμένικης καταγωγής... κι από τότε, η ιδέα μου για τον Αϊ-Βασίλη βασίστηκε σε έναν μεγαλόσωμο, χαριτωμένο και γελαστό φίλο των γονιών μου, με αυτή τη συγκεκριμένη προφορά.

Ίσως επειδή η εικόνα και η ανάμνηση αυτού του Αϊ-Βασίλη των παιδικών μου χρόνων είναι τόσο ισχυρή, δεν έβαλα ποτέ κάποιον στο περιβάλλον μας να ντυθεί Αϊ-Βασίλης για τα παιδιά. Άλλωστε ο Αϊ-Βασίλης ερχότανε αυτοπροσώπως μέχρι πέρσι μόλις. Άφηνε πολύ διακριτικά τα δώρα του κάτω από το δέντρο, έτρωγε τα κούκικς, μας κόστιζε κάτι παραπάνω, αλλά τίποτα δεν είναι τζάμπα σ' αυτή τη ζωή, και στο φινάλε, ήτανε ο βασιλιάς των Χριστουγέννων... **A**

Δ
Ο
Ρ
Α

Αγαπητέ Αϊ Βασίλη εύχομαι
να είσαι καλά φέτος μπορεί
να ζήσω πολλά. Θέλω το pom
pom maker
Θέλω και κάτι άλλο το selfie mic.
ποσ χαρτόνι μια σε ένα
και ζήλω το τηλέφωνο σου.
ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ

Αγαπητέ μου Αϊ-Βασίλη θα ήθελα τ Χ σπυ ορε

L'Atelier du Parfum

Μύρισε κιόλας Χριστούγεννα!

AMBRE PRECIEUX SCENTED CANDLE
Συλλεγτικό αρωματικό χριστουγεννιάτικο κερί με νότες από σιανδαλόξυλο, σπινέλι και βανίλια.

BELLE DE NUIT SOAP
Αρωματικό σαπούνι με πατίνα σε συλλεγτική συσκευασία.

CARNER BARCELONA - FLORAL COLLECTION
Τρία αρώματα που μιλούν για την αγάπη, το πάθος και τον παραμυθιό του δειλινόχου.

BELLE DE NUIT EDPY 200 ml
Το best seller αρώμα της FRAGONARD σε συλλεγτική συσκευασία.

ΠΡΟΤΑΣΗ WILGERMAIN
Η αποκλειστική αποάντη niche perfume ενός είδους από τη Νέα Υόρκη στο Παρίσι, διαφορετικό life style, ίδιο ήρωμα.

FRAGONARD CANDLES
Αρωματικό κερί της FRAGONARD με αρώματα που μας βάζουν σε χριστουγεννιάτικο mood.

Όλοι ξέρουμε ότι οι περισσότερες παιδικές (και όχι μόνο) αναμνήσεις μας ξυπνούν με τις μυρωδιές. Τα κουλουράκια που ψήνονται στον φούρνο, η ζεστή σοκολάτα με μπαχαρικά που ακιζεί, το ξύλο στο τζάκι που καίγεται, το ακριβό άρωμα της μαμάς που φοράει μόνο τις γιορτές... Φέτος περισσότερο από ποτέ έχουμε ανάγκη να ξυπνήσουμε το χριστουγεννιάτικο πνεύμα στο σπίτι και για αυτό θα χρειαστούμε βοήθεια από τους ειδικούς! Στο L'Atelier du Parfum βρήκαμε αρωματικά κεριά και σαπούνια που μας βάζουν σε christmas mood, υπέροχα αρώματα αλλά και special δώρα για αγαπημένους φίλους και οικογένεια. Φυσικά, μπορούμε να τα παραλάβουμε από το κατάστημα ή να μας τα στείλουν στο σπίτι χωρίς επιπλέον χρέωση. Μμμ, μύρισε Χριστούγεννα!

www.latelierduparfum.gr • 2112136340 • Fb: L'Atelier du Parfum • IG: @latelierduparfum

MARIA MASTORI

Χειροποίητο γιορτινό κόσμημα

SAMSUNG

Smartphone Galaxy S20 Fe

MAYBELLINE

Μάσκαρα The Falsies Lash Lift

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Βιβλίο «Βαλκανική τριλογία» της Ολίβια Μάνινγκ €22

MAXILARA

Τσαγιέρα Teapot Alice red €29,90

PEDRO GARCIA

Πέδιλο μαύρο με μαργαριτάρι €350

THE BODY SHOP

Advent Calendar με 24 προϊόντα €80

MOLESKINE

Ημερολόγιο με θέμα «Αλική στη Χώρα των Θαυμάτων» €23,90

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ

Γούρι για το 2021, Ελληνισπούλα €42

KIKO MILANO

Χρυσό πορτοφολάκι με μίνι μάσκαρα, eyeliner, κραγιόν και παλέτα προσώπου €19,99

TOMMY HILFIGER

Γυναικείο δερμάτινο μποτάκι €175,90

PLAISIO

Oral - B Οδοντόβουρτσα PRO750 €49,99

KARL LAGERFELD

Δερμάτινη ασπμένια τσάντα €295

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ

Βιβλίο «Ο ροδομάγουλος, ένα ταξίδι στ' αστέρια» του Βασίλη Χαραλαμπίδου €10,60

Αγόρασα online αθλητικά παπούτσια. Ελπίζω να είναι ακόμα στη μόδα την άνοιξη που θα τα παραλάβω. (από το Twitter)

INTIMISSIMI

Μεταξωτό top €42,90

MIZUNO

Γυναικείο αθλητικό παπούτσι Wave Revolt €95

YOUTH LAB.

Limited edition εορταστική συσκευασία με κρέμες προσώπου και ματιών €41,60

INTIMISSIMI

Εσώρουχα Charme Fatal με δαντέλα, σουτιέν €32,90/ σλιπ €14,90

GARMIN

Γυναικείο smartwatch vivoactive® 4S €299,99

Κ

άποτε ζήλευσα πολύ τα παιδιά που κάθε χρόνο τα Χριστούγεννα είχαν τόσα όμορφα μέρη για να παίξουν, να διασκεδάσουν και να αγοράσουν τα αγαπημένα τους παιχνίδια. Το ξεπέρασα φυσικά όταν βρήκα τον δικό μου μαγικό προορισμό για τις γιορτές, το Graffito Concept Store. Το κατάστημα που όλο τον χρόνο με προμηθεύει με πρωτότυπα και ξεχωριστά αντικείμενα για το σπίτι, τις ημέρες των γιορτών μεταμορφώνεται σε έναν πραγματικό κομμάτι, χριστουγεννιάτικο παράδεισο. Λαμπιέρα διακοσμητικά με vintage διάθεση και χειροποίητα στολίδια με ιδιαίτερο στιλ περιμένουν να τα διαλέξω για να δώσουν εορταστικό τόνο σε κάθε δωμάτιο. Ανυπομονώ!

Χριστούγεννα στο Graffito

της ΤΑΝΙΑΣ ΔΕΛΗ

→ Graffito Concept Store
Εόλωνος 36, Καλυνίκια, 2103608936
www.graffito.gr

SAMSUNG
Galaxy Tab S7+
με υψηλές επιδόσεις
και βελτιωμένο
S Pen

GARMIN
Παιδικό vivofit® jr. 3
Digi Camo €89,99

FREZYDERM
Νεοσέρο Revitalizing serum με δώρο δείγματα
Night Force & Eye Balm

BENETTON
Γυναικεία μάλλινη ζακέτα με τσέπες € 89,95

DOLCE & GABBANA
K by Dolce & Gabbana
Eau de Parfum

FALCONERI
Πλισέ φούστα €187

**REFORM ME
FIT-CHAIR®**
Σύστημα καθίσματος με εργονομική
υποστήριξη €139,99

INTERMED
Eva Belle Booster Vitamin C
για λείανση και λάμψη
της επιδερμίδας

TED BAKER
Little black dress με twist
λουλουδένιο pattern €185

KIEHL'S
Advent Calendar με 24 προϊόντα

SWATCH
Ρολόι Dark Boreal €165

Αγόρασα μία tank top φανέλα online και μου έστειλαν αυτό το φόρεμα με τσαντάκια. Το καλό είναι ότι όταν το φοράω μου κάνει τρομερό κώλο.
(αγόρι-μπόντι-μπλάντερ)

CONVERSE
Γυναικείο αδιάβροχο
μποτάκι €90

LANCÔME
Gift set Genifique (ορός, κρέμα ημέρας,
κρέμα νυκτός, κρέμα ματιών)

MOLESKINE
Ημερολόγιο με θέμα «Χιονόπτη» €25,50

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΡΜΟΣ**
Βιβλίο «Η Ελλάδα των
ονείρων» του Στέλιου
Ράμφρου €28

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΜΙΝΩΑΣ**
Βιβλίο «Το καταφύγιο»
της Λούσι Φόλεϊ €17,70

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ**
Λογοτεχνικός Καζαμιάς
2021 €14

LANCÔME
Παλέτα σκιών Crystal

SOPHIA ENJOY THINKING

Ριχτάρι από ανακυκλωμένο βαμβάκι €22,20

NUXE

Gift set με Ξηρό λάδι Huile Prodigieuse, κρέμα προσώπου Nuxe Fraiche de beauté και μάσκα απολέπισης Nuxe Insta-Masque €30

3QUARTERS

Χειροποίητο σακίδιο πλάτης από πανί τέντας €165

ESSENCE

Σετ πινέλων με γκλίτερ €11,90

BONENDIS

Δερμάτινη χειροποίητη τσάντα Chiara €95

YOUTH LAB.

Peptides Spring Hydra-Gel Eye Patches μάσκα ματιών €35

DELUX HELLAS

Μαύρα γυαλιά γατία με ωραίες λευκές λεπτεμέρειες, Gucci

PAPER BOAT SOAPS & CANDLES

Gift set με φρυτικό κερί σόγιας, αρωματικό χώρου και αρωματικό σαπούνι €49,90

5 ΥΠΕΡΟΧΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ NEW CULT

Replay φούτερ

Ένα ρούχο σχεδιασμένο από τη μόδα Replay με άνεση και πάντα in fashion. Μένει σε εσάς να αφήσετε το στίλ σας να μιλήσει!

Cabaia σκούφος

"Le bar à bonnets" ήταν η πρώτη ιδέα της Cabaia, που σημαίνει «Το μπαρ των σκουφιών». Η μοναδικότητά τους είναι τα εναλλασσόμενα πον-πον, ενώ κάθε σκουφάκι έρχεται σαν σετ, συμπεριλαμβανοντας 3 διαφορετικά πον-πον για να επιλέγεις ανάλογα τη διάθεση και το outfit σου. Έχουν μαγνητή και μένουν σταθερά. Αγοράζεις ένα σκουφάκι αλλά είναι σαν να έχεις τρία διαφορετικά σχέδια. Τέλειο! Φτιαγμένα από οικολογικά υλικά.

Cabaia κάλτσες

Χάνεις και εσύ κάθε φορά τις κάλτσες σου μετά το πλύσιμο; Η Cabaia σου βρήκε τη λύση προσθέτοντας ένα μαγικό κουμπί, δένοντάς τις μεταξύ τους. Πανέξυπνο! Οι συγκεκριμένες είναι άκρως χριστουγεννιάτικες

και θα σου φτιάχνουν σίγουρα τη διάθεση κάθε φορά που θα τις φοράς. Οι κάλτσες Cabaia δίνουν χρώμα και style σε κάθε σου outfit.

UGG μπουτάκια

Τα πιο αγαπημένα μπουτάκια όλων των εποχών παραμένουν όπως πάντα τόσο εντυπωσιακά που δεν θα θέλεις να τα αποχωριστείς. Με την απαλή, premium κατασκευή τους είναι ιδανικά για εκείνες τις κρύες ημέρες του χειμώνα που δεν θέλεις τίποτα άλλο, πέρα από ζεστασιά. Διαθέτουν γούνινη επένδυση, χαρίζοντας στο πόδι σου μια cozy υφή, καθώς και μια εύκαμπτη σόλα για άνεση σε κάθε βήμα. Οι επιλογές για να το συνδυάσεις είναι πολλές, από το κλασικό σου τζιν έως και το βραδινό σου φόρεμα. Φέτος τον χειμώνα, εσύ ξεχωρίζεις!

Khujo μπουφάν

Υπέροχο, στιλάτο μπουφάν από την Khujo που θα σε κρατήσει ζεστός αλλά και infashion τις κρύες ημέρες του χειμώνα.

Δείτε περισσότερα για τις Street & Premium Style προτάσεις της New Cult

ESHOP: www.newcult.gr

FB: www.facebook.com/NewCult.gr

INSTA: www.instagram.com/newcultgr

Ακυρη ερώτηση αλλά την έκανα: Πώς είναι να μη βλέπεις; «Δεν ξέρω, θα έπρεπε να έχω δει για να μπορώ να σου πω». Η **Χρυσέλλα Λαγαρία**, 39 χρόνων, είναι εκ γενετής τυφλή,

βλέπει μόνο κάποιο φως και σκιές, μπορεί, δηλαδή, να καταλάβει αν είναι μέρα ή νύχτα ή αν είναι αναμμένα τα φώτα. Ένας τυφλός τις περισσότερες φορές έχει λιγότερες ευκαιρίες σε σχέση με κάποιον που έχει την όρασή του. «Η αλήθεια είναι ότι πάντα μια γυναίκα στην ηλικία μου και με το ίδιο βιογραφικό θα έχει περισσότερες πιθανότητες να την προσλάβουν», λέει. Ήταν κι αυτό ένα κίνητρο να κάνει τη δική της δουλειά, να φτιάξει, όπως λέει, εκείνη τα πράγματα όπως θέλει, καθώς είναι συνιδρύτρια της κοινωνικής συνεταιριστικής επιχείρησης Black Light Athens.

Η Black Light Athens δημιουργήθηκε το 2017 και απευθύνεται σε εταιρείες λιανικού εμπορίου, όπως σουπερ μάρκετ, προκειμένου να εκπαιδευτούν οι υπάλληλοι στο πώς θα εξυπηρετούν σωστά έναν τυφλό πελάτη, σε εταιρείες με προγράμματα κοινωνικής ευθύνης που αφορούν την τυφλότητα, σε e-shop για να γίνονται πιο προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία. Επίσης σε σχολεία, με δράσεις εξοικείωσης των παιδιών με την αναπηρία. «Είναι μια προσπάθεια να χτίσουμε γέφυρες ανάμεσα σε ανθρώπους με όραση και χωρίς όραση και να εκπαιδύσουμε την κοινωνία», λέει η Χρυσέλλα.

ΤΥΦΛΟΣ ΠΕΛΑΤΗΣ ΣΤΟ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ

Ποια είναι τα μεγαλύτερα προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίσει ένας τυφλός σε ένα σουπερ μάρκετ, για παράδειγμα; «Πολλά μι-

κρά και ένα μεγάλο που λέγεται αμχανία. Ξαφνικά μπαίνει στο κατάστημα ένας άνθρωπος που δεν βλέπει. Πώς τον αντιμετωπίζουμε;». Το σεμινάριο της Black Light είναι τρίωρο, έχει ένα θεωρητικό και ένα βιωματικό κομμάτι. «Εκπαιδύουμε τους εργαζόμενους στο πώς θα προσεγγίσουν το τυφλό άτομο, πώς θα τον συνοδεύσουν, πώς θα τον βοηθήσει να πληρώσει. Η προσέγγιση, για παράδειγμα, γίνεται ως εξής: Πλησιάζουμε σε κοντινή απόσταση, όσο επιτρέπεται λόγω των συνθηκών, για να του μιλήσουμε, γιατί δεν είναι ωραίο να του φωνάζουμε από μακριά αν χρειάζεται κάτι. Στο θέμα της συνοδείας, ο σωστός τρόπος είναι ο τυφλός να κρατάει τον συνοδό του από το μπράτσο και να περπατάνε μαζί. Τώρα, λόγω κορονοϊού, προτείνουμε να φορέσουν και οι δύο γάντια και να κρατιούνται χέρι-χέρι, με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη απόσταση. Επίσης, ο τυφλός θα πρέπει να έχει τη σωστή πληροφορία, να ενημερωθεί για τις προσφορές π.χ. Ακόμη, στο ταμείο, ο υπάλληλος δεν γίνεται να αφήσει τα ρέστα, την απόδειξη ή την κάρτα στον πάγκο, πρέπει να του τα δώσει στο χέρι».

Μια μικρή παρένθεση για να ρωτήσω τη Χρυσέλλα αν είναι εύκολο να ξεχωρίσει τα χρήματα που κρατάει στο χέρι της. «Εύκολο είναι. Ένα δεκάευρο έχει αρκετές διαφορές από ένα εικοσάευρο, τόσο στη διάμετρό τους, όσο και σε κάποια ανάγλυφα. Ειδικά αν έχεις δύο χαρτονομίσματα μαζί σου είναι πολύ εύκολο να τα ξεχωρίσεις, συγκρίνοντάς τα. Αλλά και ένα να έχεις, αν δεν είσαι σίγουρος, μπορείς να το βγάλεις μια φωτογραφία και υπάρχει μια εφαρμογή στο κινητό που σου λέει τι χαρτονόμισμα είναι. Τα κέρματα είναι πολύ πιο εύκολο να τα ξεχωρίσεις, έχουν μεγαλύτερες διαφορές. Το πενντάλεπτο, ας πούμε, έχει πολύ χοντρά δοντάκια».

Τέσσερα από τα πέντε βασικά μέλη της Black Light είναι τυφλοί. Πώς αντιμετωπίζονται

στην προσέγγιση με τις εταιρείες και τους εργαζόμενους; «Στην αρχή υπάρχει ένα ξαφνιασμα. Ξαφνιάζονται που οι εκπαιδευτές είναι τυφλοί. Κι αυτό γιατί έχουμε συνηθίσει μια κατάσταση όπου για τους ανθρώπους με αναπηρία να μιλάνε άλλοι και όχι οι ίδιοι. Στη συνέχεια παύει η αμχανία, λόγω και της βιωματικής διαδικασίας. Σε κάποια φάση και οι εργαζόμενοι θα βάλουν μάσκα για να μη βλέπουν τίποτα, για να καταλάβουν λιγάκι πώς είναι να κινείται κάποιος που δεν βλέπει μέσα σε ένα κατάστημα, ή πώς είναι να βρυσκεσαι στο ρόλο του συνοδού, βγαίνουν από την comfort zone».

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ BLACK LIGHT

Η αρχή της Black Light έγινε από τη Χρυσέλλα σε συνεργασία με τον **Γιάννη** και τη **Δήμητρα Καννιά**. Νωρίτερα, ήταν επί τέσσερα χρόνια συνεργάτες στο δρώμενο Dialogue in the Dark, που παρουσιαζόταν στο Μπάντμιντον. Εκεί, ένας χώρος είχε διαμορφωθεί σαν το κέντρο της Αθήνας, με σταθμούς μετρό, δρόμους κ.λπ., και οι επισκέπτες «γνώριζαν» την πόλη αλλά σαν τυφλοί, βρισκόμενοι στο απόλυτο σκοτάδι. Από το δρώμενο αυτό πέρασαν 40 χιλιάδες άνθρωποι. «Και από αυτή την εμπειρία μας, αλλά και από τα όσα βιώναμε κι εμείς οι ίδιοι», λέει η Χρυσέλλα, «σκεφτήκαμε να κάνουμε αυτή την προσπάθεια. Βέβαια, το θέμα δεν είναι μόνο το κατάστημα, πώς θα κινηθεί ένας τυφλός σε ένα μεγάλο κατάστημα, αλλά και σε μια δημόσια υπηρεσία, σε ένα ΚΕΠ, στην εφορία. Θέλουμε να επεκτείνουμε τα σεμινάρια μας και εκεί, είναι ένα σχέδιο για το μέλλον».

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα της Black Light γίνονται σε δημοτικά, από την τρίτη τάξη και

μετά, σε γυμνάσια και λύκεια, ενώ κάποια έχουν γίνει και σε ιδιωτικά κολέγια, με τη Χρυσέλλα να σημειώνει ότι στόχος είναι να επεκταθούν και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ανάλογα με την ηλικία των μαθητών κινείται και το πρόγραμμα. Τι ρωτάνε τα παιδιά; «Τα μικρά παιδιά ρωτάνε τα πάντα. Πώς μπορείς να κινείσαι χωρίς να βλέπεις, πώς μπορείς να έχεις ένα κινητό. Τα πιο μεγάλα ρωτάνε για σχέσεις, ένα θέμα που αρχίζει να απασχολεί και τα ίδια. Μπορεί να ρωτήσουν αν ένας τυφλός κάνει εύκολα σχέση, αν κάνει σχέση με κάποιον που βλέπει, πώς μπορείς να πεις ότι κάποιος σου αρέσει χωρίς να τον έχεις δει. Τέτοια πράγματα».

«Στο δημοτικό δείχνουμε στα παιδιά τη γραφή Braille, τους δείχνουμε βιβλία Braille, τα βάζουμε με έναν τρόπο στη διαδικασία να σκεφτούν πώς θα ήταν να είχαν έναν τυφλό συμμαθητή. Επίσης, παίζουμε με τις τέσσερις αισθήσεις, προσπαθώντας να αναγνωρίσουμε αντικείμενα με κλειστά μάτια, μέσω της αφής, της ακοής, της όσφρησης, της γεύσης. Τους δείχνουμε και το λευκό μπαστούνι και πώς χρησιμοποιείται».

Η Χρυσέλλα ζει μόνη της από τα 25 της. Μένει στο Κουκάκι, βγαίνει πολύ κι εκεί αλλά και αλλού. «Στην παρέα είμαι αυτή που θέλει να κάνει τις μεγαλύτερες αποστάσεις, στο Κρουσόνερι να πει κάποιος να πάμε, ναί θα πάω, κι αν πρέπει να πάρουμε τέσσερα λεωφορεία και δύο μετρό». Το λευκό μπαστούνι είναι η πρόεκταση του χεριού της. «Είναι αυτό που θα βρει οποιοδήποτε εμπόδιο πριν από εμένα, ένα σκαλοπάτι, μία κολόνα». Τι ρωτάω αν το παίρνει μαζί της και όταν βγαίνει με κάποιον που βλέπει, που θα μπορούσε να είναι συνοδός της. «Εννοείται, το λευκό μπαστούνι είναι η δική μου ανεξαρτησία. Είναι σαν να σου πω εγώ να πάμε μια βόλτα αλλά να σου κλείσω τα μάτια. Θα σου αρέσει; Όχι, γιατί θέλεις όλη την πληροφορία που μπορείς να έχεις». **A**

BLACKLIGHTATHENS

Εσύ, θα ένιωθες αμήχανος αν σε εκπαίδευε ένας τυφλός;

Η Black Light Athens μαθαίνει το προσωπικό πολυκαταστημάτων πώς να εξυπηρετούν ανθρώπους χωρίς όραση

Του TAKH ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

102.5
ATHENS
VOICE
RADIO

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
TO SOUNDTRACK
ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Για μεγάλους αναγνώστες

Χριστουγεννιάτικες ιστορίες (Καστανιώτης)
Διηγήματα σημαντικών Ελλήνων συγγραφέων, όπως οι Τσίρκας, Μυριβήλης, Ξενοπούλου και Παρρορίτης, συγκεντρώνει αυτή η ανθολογία, που μιλούν για τα Χριστούγεννα και όλα εκείνα που συνθέτουν την πιο όμορφη εποχή του χρόνου.

Ημερολόγιο από τη Χώρα των Χριστουγέννων του David Sedaris (Μελάνι)

Γεμάτη με το ιδιαίτερο χιούμορ του Sedaris, η σύνομη νουβέλα μιλά για τον καταναλωτισμό των Χριστουγέννων και τα όσα συμβαίνουν σε ένα εμπορικό κέντρο κατά τις γιορτινές ημέρες, με πρωταγωνιστή πάντα τον ίδιο τον συγγραφέα.

Χριστουγεννιάτικες ιστορίες με φαντάσματα (Νάρκισσος)

Σε αυτή την ανθολογία θα βρείτε από είκοσι από τις καλύτερες ιστορίες φαντασμάτων της αγγλόφωνης λογοτεχνίας, με θέμα τα Χριστούγεννα και συγγραφείς τους Τσέστερτον, Μπράντον, Γουόρτον, Ντίκενς και άλλους.

Τα Χριστούγεννα του Ηρακλή Πουαρό της Agatha Christie (Ψυχογιός)

Το πιο γνωστό μυθιστόρημα αστυνομικής λογοτεχνίας με θέμα τα Χριστούγεννα που γράφτηκε ποτέ ανήκει φυσικά στη θεία Άγκαθα και μόνο ο Ηρακλής Πουαρό μπορεί να δώσει τη λύση της δολοφονίας του ηλικιωμένου πατριάρχη της οικογένειας Λι, μέσα στο κλειδωμένο δωμάτιο της έπαυλης που έχει ντυθεί στα γιορτινά.

Χριστουγεννιάτικη εφημερίδα (Κλειδάριθμος)

Ο συγγραφέας καταγράφει τα προσωπικά του ημερολόγια από τις χριστουγεννιάτικες εφημερίδες που έκανε για έξι συνεχή χρόνια ως νοσοκομειακός γιατρός, ένα αστείο, συγκινητικό και τρυφερό βιβλίο για όλα όσα συμβαίνουν σε ένα νοσοκομείο μέσα στις γιορτές.

Για μικρούς αναγνώστες

Το Βαλς των Χριστουγέννων των Vian Boris και Nathalie Choux (Ποταμός)

Το τραγούδι του Γάλλου συγγραφέα που γράφτηκε το 1955 ζωντανεύει με την πανέμορφη εικονογράφηση της Νάταλι Σου, που δίνει μια διαφορετική, γλυκιά, ζεστή αλλά και ειρηνική ματιά στα Χριστούγεννα.

Ο Χριστουγεννόσαυρος των Tom Fletcher και Shane Devries (Πατάκης)

Μια μαγική Χριστουγεννιάτικη ιστορία, με πρωταγωνιστή τον μικρό Γουίλλιαμ Τραντλ και ένα μυστηριώδες αυγό κρύβεται στους πάγους του Βόρειου Πόλου και θα αποκαλύψει έναν πολύ παράξενο δεινόσαυρο που θα συναντήσει τον Άγιο Βασίλη.

Ο Άγιος Βασίλης του Alan Snow (Καλειδοσκόπιο)

Πώς ξέρει ο Άγιος Βασίλης τι δώρο θέλει το κάθε παιδί, πώς προλαβαίνει και τα μεταφέρει σε όλα τα παιδιά του κόσμου, πώς μπαίνει στα σπίτια τους και πού βρίσκεται το δικό του σπίτι; Αυτό εδώ το βιβλίο θα απαντήσει σε όλες τις ερωτήσεις των παιδιών για τον Άγιο των Χριστουγέννων.

Το Μολυβένιο Στρατιωτάκι των Hans Christian Andersen και Joohee Yoon (Μικρή Σελήνη)

Η κλασική ιστορία αγάπης του παραμυθά με ήρωες έναν μολυβένιο στρατιώτη και μια χάρτινη μπαλαρίνα, μεταμορφώνεται σε έργο τέχνης μέσα από τα χρώματα της Νοτιοκορεάτισσας εικονογράφου. **A**

Το βιβλιοπωλείο της γειτονιάς

Το βιβλιοπωλείο του Νίκου Καλημέρη στο Περιστέρι έχει βρει απίθανους τρόπους να επιζήσει της πανδημίας και να παραμένει ανοικτό

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Π

οιος δεν αγαπά τα βιβλιοχαρτοπωλεία; Η οικεία μυρωδιά, ένα συνονθύλευμα από χαρτί, γόμες, μαρκαδόρους διαρκείας και ιστορίες ταλαντούχων ανθρώπων που στριμώχνονται στα ράφια του, καταφέρνουν να σε ξεσηκώνουν μόλις περάσεις το κατώφλι τους. Ο Νίκος Καλημέρης ήταν 29 χρονών όταν ανέλαβε το οικογενειακό βιβλιοπωλείο στο Περιστέρι. Πέντε χρόνια μετά, μια οικονομική κρίση και δυο καραντίνες, κάνει ό,τι είναι δυνατόν για να διατηρήσει τη μαγεία του βιβλιοχαρτοπωλείου ζωντανή. «Οι τελευταίοι μήνες ήταν ιδιαίτερα δημιουργικοί για εμάς, μιας και παρά την πανδημία αποφασίσαμε να μη μείνουμε στάσιμοι και να ανοίξουμε νέους ορίζοντες, αποδεικνύοντας πως ένα μικρό χαρτοβιβλιοπωλείο μπορεί να κάνει πολλά. Φτιάξαμε τη δική μας playlist στο Spotify για να συνοδεύει τη βόλτα σας στα βιβλιοπωλεία, όταν με το καλό ξανανοιξουν, στήσαμε στο χώρο μας τον Τοίχο των Αναγνωστών που γεμίζουμε σιγά-σιγά με βιβλιοφιλικές φωτογραφίες αναγνωστών, παρουσιάσαμε τα πρώτα δωρεάν printables αρχεία μας ανάμεσα στα οποία θα βρείτε και μια σελίδα για το δικό σας ημερολόγιο αναγνωσμάτων, ρωτήσαμε δημιουργούς κόμικς και συγγραφείς να μας δείξουν τα αγαπημένα τους αντικείμενα χαρτικής ύλης και να μας μιλήσουν για αυτά, απαντήσαμε σε ερωτήσεις αναγνωστών στο Instagram (και θα το κάνουμε συχνά) και φτιάξαμε το δικό μας λογαριασμό στο Letterboxd μέσα από τον οποίο θα μιλάμε αποκλειστικά για ταινίες που προέρχονται από βιβλία».

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ LOCKDOWN ΕΝΟΣ ΜΙΚΡΟΥ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ

Εκτός των παραπάνω, οι δράσεις τους στα social media, «*Ημερολόγιο Lockdown ενός μικρού βιβλιοπωλείου*» και «*Ιστορίες στα Τυφλά*» κρατούν ενταγμένους το ενδιαφέρον των χρηστών. «Σκεφτήκαμε να κρατάμε ένα ημερολόγιο του τι συμβαίνει πίσω από τις κλειστές πόρτες ενός μικρού χαρτοβιβλιοπωλείου που συνεχίζει να δέχεται και να εξυπηρετεί παραγγελίες από τους πελάτες του εν μέσω καραντίνας. Όλα όσα συμβαίνουν πίσω από τα κατεβασμένα μας ρολά, αλλά και δίπλα σε φλογέρες που επαναστατούν και σε πολύ τρομακτικά βιβλία φυσικής, ανάμεσα σε συνταγές για μελόψωμο με σταφίδες, στα Minions, στον εφευρέτη της εκτροπής κλήσεων, τις τοπικές σπεσιαλιτέ της Σαντορίνης και τη Μεγκ Ράιαν με τον Άρον Σόρκιν να κάνουν την εμφάνισή τους στα Ημερολόγια Lockdown του βιβλιοπωλείου μας».

Οι «Ιστορίες στα Τυφλά» στηρίχτηκαν στο γεγονός ότι υπάρχουν βιβλία που μερικές φορές προσπερνάμε. Βιβλία που ρίχνουμε μια ματιά στο εξώφυλλο και τους γυρνάμε την πλάτη. «Δεν είναι δικαιο όμως αυτό, σωστά; Πήραμε μερικά βιβλία που θεωρήσαμε πως αξίζει να διαβαστούν αλλά δε μοιάζουν να κινούνται, τα τυλίξαμε με χαρτί για να μη φαίνεται το περιεχό-

μενό τους, γράψαμε πάνω τους μερικές λέξεις και φράσεις-κλειδιά που αφορούν την πλοκή τους, το είδος τους και τον συγγραφέα τους και τα μοιραστήκαμε με τους αναγνώστες μας. Και αυτοί ανταποκρίθηκαν! Έτσι για παράδειγμα το μυθιστόρημα «*Η μάνα*» της Αμερικανίδας Περλ Μπακ, βραβευμένη με Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1938, είχε στο περιτύλιγμά του τις λέξεις-κλειδιά *Νόμπελ, Μια γυναίκα, Αγροτική οικογένεια, Αφροσύνη, Κίνα και Αρχές 20ού αιώνα*. Ταξίδεψε μάλιστα στον Πύργο για να συναντήσει τη νέα του αναγνώστρια, που το ξετύλιξε για να ανακαλύψει την ιστορία του και να αφοσιωθεί στο ταξίδι της εποχής που περιγράφει η συγγραφέας».

Είναι δύσκολο να διατηρείς βιβλιοπωλείο στην Αθήνα των μεγάλων αλυσίδων. Όμως ο Νίκος Καλημέρης επιμένει επειδή «αγαπάμε πολύ τα βιβλία, τη γραφική ύλη και κάθε είδους χαρτικό, και ελπίζουμε να βοηθάμε για πολύ ακόμη το κοινό μας να ανακαλύπτει νέες αγάπες που θα τους συνοδεύουν για πάντα», θα μου πει. Συνεργάζεται με άλλα μικρά, γειτονικά χαρτοβιβλιοπωλεία μέσα από τη συλλογική δράση «*Είμαστε Το Βιβλιοπωλείο Σου*» μέσω της οποίας αναζητούν μεγαλύτερη αναγνωρισιμότητα για τα μικρά βιβλιοπωλεία που επί δεκαετίες στηρίζουν τους ανθρώπους στην κάθε γειτονιά και προωθούν την ανάγνωση και τη βιβλιοφιλία.

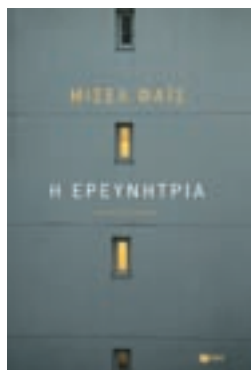
INFO

Βιβλιοπωλείο Καλημέρη, τηλεφωνικές παραγγελίες: 2105745156. Αποστολή παραγγελιών μέσω κούριερ σε όλη την Ελλάδα και δωρεάν παράδοση για τους κατοίκους του Περιστερίου, info@bibliopoleiokalimeri.gr Social media (Instagram και Facebook)

BIBΛIO

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

ΜΙΣΕΛ ΦΑΪΣ
Η Ερευνήτρια,
εκδ. Πατάκη

Αυτοπαρατηρώντας τον Κάφκα

Μιλήσαμε με τον συγγραφέα με αφορμή το βιβλίο του «Η Ερευνήτρια», που μόλις κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Πατάκη

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Ημερολόγια, όνειρα, επιστολές αναδεύονται στον βυθό της αποσπασματικής και ημιτελούς γραφής του Φραντς Κάφκα. Ημερολόγια, όνειρα, επιστολές αποτελούν την πρώτη ύλη αυτού του φυγόκεντρου μυθιστορήματος του Μισέλ Φάις. Η «Ερευνήτρια» είναι ένα μυθιστόρημα που η λογοτεχνία συναντάει τη λογοτεχνία και η βιογραφία ενός άλλου γίνεται η αυτοπροσωπογραφία του ίδιου. Ήρωας της ηρωίδας του Φάις είναι κάποιος που πασχίζει να γράψει βγαλμένος από το λογοτεχνικό σύμπαν, αλλά και από το ιστορικό σκηνικό της ταραγμένης Ευρώπης των πρώτων δεκαετιών του 20ού αι. – ακριβέστερα, μία από τις εμβληματικότερες μορφές του. Η εργογραφία του Φραντς Κάφκα (1883-1924), οι ήρωές του, η εποχή που έζησε, η σχέση με τον πατέρα, οι συγγραφείς που τον επηρέασαν και που επηρέασε, ημερομηνίες, γεγονότα, ερμηνείες, οι καθημερινές του συνήθειες, οι δικασμοί του, οι ερωμένες του και οι έρωτες της ζωής του.

Έχει κανείς την αίσθηση ότι γνωρίζει τον Κάφκα όχι μόνο ως συγγραφέα αλλά και συνολικά ως πρόσωπο, σαν αποτέλεσμα μιας εμβριθούς και μύχιας εργασίας. Είναι η εργασία της Ερευνήτριας, αλλά πίσω από αυτή είναι η εργασία γραφής – αλλά και ζωής – του Μισέλ Φάις. Μια πρόζα μέσα σε στην πρόζα όπου κάποιος συνεχώς αναμετριέται με τη γραφή, θέτοντας με χίλιους τρόπους το ερώτημα *γιατί γράφω, πώς γράφω, τι σημαίνει γράφω*. Θα επιχειρήσω μια απόφραση: Η «Ερευνήτρια» είναι το πιο ώριμο και σπουδαίο έργο του συγγραφέα, ως προς την τέχνη της γραφής και ως προς όλα όσα η γλώσσα σημαίνει, ταυτόχρονα όμως είναι το πιο εξομολογητικό και πιο προσωπικό του έργο.

«Στον πατέρα μου Αλβέρτο και στη μητέρα μου Αθηνά – στη μνήμη τους». Αφιερώνετε αυτό το βιβλίο στους δύο σας γονείς, κι έτσι ας ξεκινήσουμε με μια ερώτηση για τη δική σας καταγωγή, εβραϊκή όπως και του συγγραφέα τον οποίο ερευνά η Ερευνήτριά σας. Γεννήθηκε κι έζησε στην Κομοτηνή έως τα έντεκά μου. Μπαμπάς Εβραίος από τη Δράμα, μαμά από την Πάτρα που έγινε Εβραία για να παντρευτούν (τότε δεν υπήρχε πολιτικός γάμος). Μεγάλωσα σ' ένα ανεξίτηλο σπιτί με πολλές εντάσεις. Αμφότεροι γιατροί και αριστεροί. Οι γονείς μου ήταν η νύκτα με την ημέρα ως χαρακτήρες. Δεν νομίζω πως κανένας τους μετακινήθηκε από την ψυχοστασία του μέχρι που χώρισαν, με το που μετακομίσαμε από την Κομοτηνή στην Αθήνα με την αδελφή μου και τη μητέρα μου. Μέχρι που πέθαναν επιβεβαίωσαν πόσο συμφωνούν ότι διαφωνούν: ο υποχωρητικός Αλβέρτος και η ανυποχώρητη Αθηνά (Χάνα). Μ' έχουν απασχολήσει ιδιαίτερα ως ήρωες σε πολλά βιβλία

μου – μετωπικά και γυμνά ή πλάγια και μασκαρεμένα. Για πρώτη φορά τους αφιερώνω εξ' αδιαίρετου ένα βιβλίο. Ίσως γιατί με «βοήθησαν» από τα άγουρα χρόνια μου να καθρεφτιστώ στη γεωμετρία της αυτοενοχοποίησης και στη φάρσα του πόνου (άκρως καφκικά γνωρίσματα), ίσως γιατί οι γονείς μας είναι πάντα γονείς, ο πρώτος άντρας και η πρώτη γυναίκα που γνωρίζουμε όταν αντικρίζουμε το πρώτο φως – ακόμη κι αν τους ανακαλούμε μέσα από σπασμένο καθρέφτη. Σαν μονάδες ήταν πολύ ισχυρά πρόσωπα, σαν ζευγάρι μια ατόφια καφκική ιστορία.

Από την πατρική φύτρα είχαμε έξι «συμμετοχές» στο Ολοκαύτωμα (φέρω το όνομα του αδελφού του πατέρα μου ο οποίος οικογενειακάς μαζί με την γιαγιά μου προωθήκαν από τους Βούλγαρους στους Ναζί – αναπαύονται από τον Μάρτιο του 1943 στον βυθό του Δούναβη). Η σχέση μου με την εβραϊκή καταγωγή (εξ' ημισείας εξ' άλλου) είναι αφενός πολιτισμική (πολλοί συγγραφείς και στοχαστές που με έλκουν είναι Εβραίοι) και αφετέρου συνδέεται με το αδιανόητο ιστορικό τραύμα της μνήμης.

Ο αναγνώστης, χωρίς να φεύγει ποτέ από την επικράτεια της λογοτεχνίας, εξοικειώνεται με ό,τι πιο μύχιο προσδιόριζε Φραντς Κάφκα, όπως τα αποδελτιώνει η Ερευνήτρια από το «οικογενειακό του ψυχόδραμα». Πλησίασα τον Κάφκα όπως θα τον πλησίαζε (το δανείζομαι από το οπισθόφυλλο) «μια σκοτεινή πνευματίστρια, μια εμμονική αναγνώστριά του, μια παθιασμένη ηρωίδα μιας ασχημάτιστης ιστορίας του». Με δυο λόγια: προσπάθησα να φιλοτεχνήσω το πορτρέτο του ολιστικά. Πανταχόθεν. Και με τα εργαλεία της μεθόδου, του ορθολογισμού, της διασταύρωσης και με τα εργαλεία του χάους, της διάισης, του εξωλογικού.

Αναφερθήκατε στο Ολοκαύτωμα ως προγονικό σας νήμα. Και ο Κάφκα, ως γερμανόφωνος εβραίος της Πράγας, θα χάσει ανθρώπους του στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, βέβαια ο ίδιος δεν θα είναι εν ζωή. Είναι κάτι που επανέρχεται στο βιβλίο, όπως και ο αντισημιτισμός και η εβραϊκή του ταυτότητα, που τον καθόρισε όσο λίγα. Ο Κάφκα προσπαθεί να λύσει, μεταξύ άλλων, μέσα από τα βιβλία του ισόβιους δικασμούς: Τσέχος που γράφει στα γερμανικά, νομικός σύμβουλος που αισθάνεται συγγραφέας, Εβραίος που δεν πατάει στη συναγωγή, εργένιος που υποδύεται τον αρραβωνιασμένο, ευπόληπτος αστός που συκνάζει σε καταγωγή, έφηβος που γεννάει απότομα, φυγάνθρωπος που διψά για συνάθροιση, φαντασιόπληκτος που εκ των υστέρων η φαντασιοπληξία του αποδεικνύεται εσωτερικό «ρεπορτάζ» για τον επικείμενο ευρωπαϊκό ζόφο... Προσπάθησα να μιλήσω για την τοιογραφία του καιρού του χωρίς να χάσω την αίσθηση του προσώπου του (και κυρίως του απισχνασμένου κορμιού του). Το

συλλογικό να μην εκτοπίσει το ατομικό. Ίσως επειδή ο Κάφκα ζει σε μια συναρπαστικά σκοτεινή εποχή (πόλεμοι, ισπανική γρίπη, πογκρόμ, εθνικές ανακατατάξεις, συλλογικές ακρότητες και τυφλότητες) ξεδιπλώνει σε τέτοιο βαθμό τη ζωομορφική βεντάλια του. «Μεταμορφώνεται» στα πάντα για να σωθεί από τα πάντα. Παράλληλα, όμως, επειδή πρόκειται για μια αένανη μηχανή αναιρέσεων, παρεξηγήσεων, εκτροπών ο συγγραφέας της «Δίκης» μας αποδεικνύει, εντός κειμένου, ότι αν το μύχιο δεν είναι πολιτικό, είναι νάρκισσο και αυτοαναφορικό.

Το βιβλίο φανερώνει μια βαθιά δική σας σχέση με το έργο του Τσεχοεβραίου, μοιάζει να συμπυκνώνει κάτι πολύ μεγαλύτερο από την τωρινή συγκυρία της συγγραφής. Το βιβλίο αυτό με «γράφει» από τα δώδεκά μου. Τον διαβάζω από την αρχή της εφηβείας μου. Αρχισα με τη «Μεταμόρφωση» στη θρυλική σειρά του Γαλαζία. Κι από τότε επιστρέφω ξανά και ξανά στη σαγήνη της μαύρης κωμωδίας του Γκρέγκορ Σάμσα. Επειδή οι συγγραφείς, αντίθετα απ' ό,τι πιστεύει εκείνος ο αναγνώστης που ζητάει βιβλία «βιωμένα» ή βιβλία να τον «ταξιδέψουν», γράφουν παρατηρώντας χαρακτήρες άλλων βιβλίων, εισχωρώντας σε αφηγηματικές ατμόσφαιρες, ξεκλειδώνοντας μηχανισμούς γραφής που τους έλκουν ή τους πυροδοτούν. Πρόκειται λοιπόν για ένα διαρκώς αρχινισμένο, σταματημένο, ξαναρχισμένο βιβλίο. Είχα πλέον πειστεί πως μόνο καθ' ύπνον θα ολοκληρώνα αυτό το βιβλίο. Θα παρέμενε το αείποτε τελειωμένο βιβλίο Ακούγεται εντόνως καφκικό και ως έναν βαθμό είναι. Ακόμη και τώρα που το κρατάω στα χέρια μου, που κάποιοι το έχουν προμηθευτεί και το έχουν ήδη διαβάσει δεν είμαι και τόσο βέβαιος ότι υπάρχει η «Ερευνήτρια». Στιγμές έχω την αίσθηση πως το έχει γράψει ένας άλλος. Ένας πληρεξούσιός μου.

Στην αρχή μας δίνετε κάποιες οδηγίες για την ανάγνωση του βιβλίου, αλλά θέλω να σταθούμε λίγο στο τελευταίο μέρος, των Σημειώσεων, όπου παρατίθενται πραγματολογικά στοιχεία από τη ζωή του Κάφκα και των ανθρώπων που συνδέθηκε. Κανονικά θα αντιστοιχούσαν σε λέξεις με δείκτες στο σώμα της ιστορίας, σαν παραπομπές, και ο αναγνώστης θα διέκοπτε την ανάγνωση για να τις διατρέξει. Και, πάντως, επιβεβαιώνουν ότι η «Ερευνήτρια» είναι αποτέλεσμα (και) πραγματικής έρευνας. Με απασχόλησε πώς το βιβλίο θα αφορά κι αυτόν που παίζει στα δάχτυλα τον Κάφκα, κι αυτόν που μισογνωρίζει το έργο του, αλλά κι αυτόν που τον ξέρει μόνο κατ' όνομα. Κοντολογίς τον αναγνώστη της λογοτεχνίας κι όχι τον μελετητή του καφκικού σύμπαντος – συστηματικό ή εκ περιτροπής. Αμφιταλαντεύτηκα επί μακρόν και κατέληξα στις Σημειώσεις. Και για να γίνει και ενδοκειμενικό παιχνίδι, τις ονόμασα: *Σημειώσεις της Ερευνήτριας*. Τις καταχώρισα στο τέλος του βιβλίου κι όχι υποσελίδια, με αύξοντα αριθμό που παραπέμπει στο σώμα του κειμένου. Αυτές λοιπόν οι Σημειώσεις δεν διασαφηνίζουν μόνο πραγματολογικά σημεία, που ενδεχομένως αγνοεί ο αναγνώστης, ενίοτε προεκτείνουν και εμβαθύνουν αυτό καθ' αυτό το μυθιστόρημα, ή και το υπονομούμεν. Με άλλα λόγια έχουμε τρία αρθρωτά μέρη σε όλο το βιβλίο: Αναγνωστική πυξίδα στην αρχή, καθ'αυτό μυθιστόρημα στο μέσον και στο τέλος τις Σημειώσεις.

Θα ήθελα να κλείσουμε με την αισθητική του εξωφύλλου και του οπισθοφύλλου. Ασχολείστε με τη φωτογραφία, έχετε πραγματοποιήσει εκθέσεις φωτογραφίας. Δύο φωτογραφίες σας κοσμούν το εξώφυλλο. Η φωτογραφία του εξωφύλλου είναι τραβηγμένη στις 12 Απριλίου 2016. Ένα γκρι κτίριο με σκοτεινά και φωτισμένα παράθυρα από τον ακάλυπτο ενός ξενοδοχείου στην παραλία. Ξύπνησα απότομα μετά από ένα δυσάρεστο όνειρο που δεν θυμόμουν, τράβηξα την κουρτίνα, πήρα την κάμερα και καθάρρισα. Εντέλει αυτή η φωτογραφία μπορεί και να είναι το όνειρο που δεν θυμόμουν. Η δεύτερη, στο οπισθόφυλλο, είναι τραβηγμένη 13 Ιουνίου 2015 στον Βύρωνα, στο σαλόνι του σπιτιού μου. Στον καναπέ είναι ξαπλωμένη η γυναίκα μου, η Αλεξία. Λίγο πιο πάνω από τον αστράγαλο πρόσθεσα αναποδογυρισμένη την υπογραφή του Kafka. Θυμίζει απροσδιόριστο τατού – μνημονεύεται εξ' άλλου ως σημείωση μέσα στο βιβλίο. ●

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

www.athensvoice.gr
Διαβάστε ολη τη συνέντευξη

B

Η Λένα Διβάνη, ο Καποδίστριας, η Ρωξάνη και το «Πικρό ποτήρι»

Η γνωστή συγγραφέας μιλάει για τον μεγάλο, ανεκπλήρωτο έρωτα του πρώτου κυβερνήτη της Ελλάδας

Του ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ

Μία από τις μεγάλες εκδοτικές επιτυχίες του 2020 ήταν το βιβλίο της Λένας Διβάνη «*Τα ζευγάρια που έγραψαν την ιστορία της Ελλάδας*» (εκδ. Πατάκης), όπου περιγράφει και αναλύει με τον μοναδικό της αφηγηματικό τρόπο 8 μεγάλους έρωτες που χάραξαν την ιστορία της νεότερης Ελλάδας – από τον Γεώργιο Παπανδρέου με την Κυβέλη, μέχρι τον Όθωνα με την Αμαλία και τη Μαντώ Μαυρογένους με τον Δημήτριο Υψηλάντη. Το βιβλίο μάλιστα μεταφέρθηκε σε τηλεοπτική σειρά ντοκιμαντέρ στην Cosmote TV με την ίδια επιτυχία. Στη σειρά συμπεριλήφθηκε και ο ένας μοναδικός έρωτας (που ποτέ δεν ευοδώθηκε) που δεν υπήρχε στο βιβλίο: αυτός του Ιωάννη Καποδίστρια με την Ρωξάνδρα.

Τώρα, η Λένα Διβάνη ολοκληρώνει αυτή τη σειρά γράφοντας την ιστορία του Ιωάννη και της Ρωξάνδρας σε ένα ξεχωριστό, με κατακόκκινο εξώφυλλο, βιβλίο, «*Το πικρό ποτήρι*» (εκδ. Πατάκης). Όπως γράφει η ίδια στον πρόλογο:

«Όταν το 2019 παρέδωσα στην εκδότριά μου το προηγούμενο βιβλίο μου, τα «*Ζευγάρια που έγραψαν την ιστορία της Ελλάδας*», ήταν και ο Καποδίστριας μέσα φυσικά. Πώς να τον αφήσω απέξω; Ήταν και είναι ο αγαπημένος μου ήρωας, ο σταυροφόρος της μόρφωσης, ο γιατρός των φτωχών, ο διεθνής κοσμοκαλόγερος, ο ταμμένος της πατρίδας. Το ανεκπλήρωτο ειδύλλιο του με τη Ρωξάνδρα μάλιστα είναι εμβληματικό, επιβεβαιώνοντας, νομίζω, τη θεωρία ότι ο χαρακτήρας του ανθρώπου χαράζει, ίδιος κι अपαράλλαχτος, τα δημόσια όπως και τα ιδιωτικά μονοπάτια της ζωής. Ο Ιωάννης ήταν ένας μοναχικός ήρωας που βάδιζε οδηγημένος (για να μην πω φυλακισμένος) αποκλειστικά και μόνον από τις Αρχές του, και γι' αυτό έπραττε πάντα τα «*δέοντα*» από τη στιγμή που γεννήθηκε μέχρι τη στιγμή που ξεψύχησε δολοφονημένος από χέρι ελληνικό: τον εαυτό του τον χάρισε χωρίς δεύτερη σκέψη στην Ελλάδα, γιατί αυτό υπαγόρευαν οι Αρχές του: τη Ρωξάνδρα δεν ήθελε να την πάρει στον λαιμό του, όμως, κι αυτό οι Αρχές του το διέταξαν: οι φίλοι του τον προειδοποίησαν ότι θα τον σκοτώσουν – δεν τους άκουσε, γιατί οι Αρχές του τον έκαναν κουφό: η Ρωξάνδρα τον παρακάλεσε να την πάρει μαζί του, να τον συντροφέψει καθώς ανέβαινε τον Γολγοθά του – αλλά οι Αρχές του τον ανάγκασαν να αρνηθεί. Ίσως γι' αυτό τη λέξη «*Αρχές*» την έγραφε πάντα με Α κεφαλαίο. ...»

© ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Εν μέσω β' καραντίνας αλλά χωρίς να χάνει το χιούμορ της, η Λένα απάντησε στις ερωτήσεις μας:

Για αρχή, πες μου με δυο λόγια την ιστορία του έρωτα Καποδίστρια-Ρωξάνδρας και γιατί ο τίτλος «Το πικρό ποτήρι». Δεν διάλεξα τυχαία αυτό τον μεγαλοχολικό τίτλο: Πρώτα απ' όλα αντικατοπτρίζει το αίσθημα με το οποίο ο Ιωάννης Καποδίστριας ανέλαβε την αποστολή να σώσει το νεογέννητο ελληνικό κράτος. Ήξερε πολύ καλά πού πήγαινε και τι τον περίμενε. Στα γράμματά του επαναλάμβανε ξανά και ξανά τη λέξη «Γολγοθάς» και κάποια στιγμή το είπε και ανοιχτά: «Πρέπει να πάω να πιω αυτό το πικρό ποτήρι». Όλη του τη ζωή αυτό έκανε άλλωστε. Θυσίαζε συνειδητά την ευχαρίστησή του και τη βολή του και ως άντρας και ως πολιτικός. Τη Ρωξάνδρα ας πούμε, μολονότι τη χρειαζόταν ως ερωτευμένος άντρας που ήταν, να σταθεί στο πλευρό του ανεβάνοντας τον Γολγοθά, την απέτρεψε. Δεν ήθελε να τη βάλει σε κίνδυνο. Πώς να τη φέρω στην Ελλάδα, έλεγε. Εγώ ούτε τις κούτες από τη μετακόμιση δεν πρόλαβα να ανοίξω, κοιμάμαι δυο ώρες την ημέρα και τρώω μια μπουκιά ψωμί στα όρθια. Πράγματι, τις κούτες του μετά τη δολοφονία του τις άνοιξαν...

Τι ήταν αυτό που κράτησε την ιστορία του έρωτα μεταξύ Καποδίστρια και Ρωξάνδρας εκτός του προηγούμενου βιβλίου σου; Κάτι με κράτησε. Κατά βάθος δεν ήθελα να ανακατέψω αυτό τον μοναχικό άνθρωπο, αυτή τη μοναδική περίπτωση, με τους άλλους, τους πιο «κανονικούς». Μόνος ήταν πάντα ο Ιωάννης και έτσι σ' αυτόν μόνο αφιέρωσα ένα μικρό κόκκινο σαν αίμα βιβλίο με κακό τέλος

Θα έλεγες ότι το «Πικρό ποτήρι» είναι ένα ρομαντικό μυθιστόρημα μια και έχει την πολυτέλεια της ξεχωριστής έκδοσης; Το αντιμετώπισες έστω με πιο λογοτεχνικό τρόπο; Ο τίτλος είναι πολύ ωραίος για να είναι μόνο ένα ιστορικό βιβλίο. Είναι ακριβώς στο στίλ των «*Ζευγαριών που έγραψαν την Ιστορία της Ελλάδας*» με τη διαφορά ότι γράφω περισσότερα για το περιβάλλον, για την εποχή, για τον τρόπο που ζούσαν και σκέφτονταν οι άνθρωποι τότε. Η περίπτωση του Καποδίστρια είναι πιο σύνθετη γιατί έδρασε σε μια πολύ προβληματική εποχή για την οποία νομίζουμε ότι ξέρουμε πολλά αλλά δυστυχώς δεν ξέρουμε σχεδόν τίποτα. Τα έχουμε ωραιοποιήσει και ηρωοποιήσει σχεδόν όλα.

Πιστεύεις ότι η ερωτική μη-σχέση του Καποδίστρια με τη Ρωξάνδρα μπορεί να εκτιμηθεί με τα σημερινά δεδομένα; Δίνει κάποια απάντηση κατανοητή σήμερα; Πολύ δύσκολα ένας σημερινός άνθρωπος θα καταλάβει πώς και γιατί ένας άντρας σαν τον Καποδίστρια απαρνήθηκε τη μοναδική γυναίκα που αγάπησε. Άμα μάλιστα του εξηγήσεις ότι όλα αυτά τα έκανε για καλό, θα τρελαθεί τελείως!

Οι αρχές και η αρετή του ανδρός Καποδίστρια μπροστά στη μεγάλη του αγάπη, ο τρόπος που τη διαχειρίστηκε, δεν έχει ακριβώς αυτό που θα λέγαμε «ελληνικό DNA». Η μήπως έχει; Το ελληνικό DNA είναι ατομιστικό, φοβάμαι. Δεν είναι τυχαία η φράση-κλειδί «*Ξέρεις ποιος είμαι εγώ, ρε;*» που απηχεί στους δρόμους. Ο Καποδίστριας μόνο τον εαυτό του δεν σκέφτηκε ποτέ. Παράτησε ακόμα και το ρώσικο Υπουργείο Εξωτερικών μόλις κατάλαβε ότι δεν μπορούσε πια να βοηθήσει τη χώρα του.

Πώς αντιμετωπίστηκε από τον περίγυρο του Καποδίστρια και από την κοινή γνώμη αυτός ο έρωτας; Μα ήταν μεγάλο κρυφόσκυλο ο Ιωάννης, σε κανέναν δεν είπε τίποτα απολύτως για να μην εκθέσει το κορίτσι. Άρα κανείς δεν το γνώριζε – εκτός ίσως από την αλειπού τον Μέτερνικ που παρακολουθούσε ακόμα και την αλληλογραφία του. Εμείς, σχεδόν δυο αιώνες μετά μάθαμε για τη Ρωξάνδρα χάρη στην καθηγήτρια Ελένη Κούκου, μεγάλη φαν του Καποδίστρια, που ξετρύπωσε τα γράμματα της Ρωξάνδρας στα ρωσικά αρχεία. Από τότε αρχίσαμε να το ψάχνουμε το θέμα.

Εσένα σαν γυναίκα θα σε γοήτευε ποτέ ένας τέτοιος άνδρας; Ποια θεωρείς ήταν τα στοιχεία του που γοήτευαν τη Ρωξάνδρα; Η Ρωξάνδρα είδε μπροστά της μια αδερφή ψυχή. Ήταν κι αυτή σοβαρότατη κοπέλα παρά το γεγονός ότι ήταν 20 χρονών, ώριμη, διαβασμένη, λιγόλογη και τρομερά καλόψυχη. Οι αρχές τους ήταν οι ίδιες και ο αγώνας τους κοινός. Πώς να μην τον ερωτευτεί... Εγώ δεν είμαι σίγουρη πως θα ερωτευόμουν έναν τόσο εσωστρεφή άντρα, έχω ανάγκη την επικοινωνία. Σίγουρα όμως θα τον ήθελα για φίλο και έμπιστο.

Μια και η ιστορία αυτή πάει ακριβώς στην αρχή της νεότερης Ελλάδας, πόσο δύσκολη ήταν η αναζήτηση στοιχείων για μία προσωπική υπόθεση; Σε τι πηγές ανέτρεξες; Ευτυχώς η Κούκου έκανε μεγάλη δουλειά δημοσιεύοντας τις επιστολές τους. Υπάρχει και το ημερολόγιό της όπου μιλάει πολύ ανοιχτά η Ρωξάνδρα αλλά και το βιβλίο του αδερφού της του Αλέξανδρου, που ήταν και φίλος του Καποδίστρια και συχνά έκανε τον μεσάζοντα.

Πιστεύεις ότι οι έρωτες σε κοινή θέα που γράφουν ιστορία είναι εξ αρχής καταδικασμένοι; Καθόλου δεν το πιστεύω αυτό. Άλλωστε ο έρωτας αυτός δεν ήταν σε καμιά θέα, ήταν μυστικότατος. Η Ρωξάνδρα μάλιστα σε κάποιο σημείο τρελάθηκε. Μα γιατί δεν μου μιλάει; Έγραφε στο ημερολόγιό της. Πού να καταλάβει το κορίτσι πόσο έγκλειστος ήταν ο αγαπημένος της στις αρχές του, που τις έγραφε με Α κεφαλαίο και δεν τις παρέβλεπε ποτέ.

Από όλα τα ιστορικά ζευγάρια που σε απασχόλησαν τα τελευταία χρόνια γράφοντας αυτά τα δύο βιβλία, ποιο ήταν αυτό που αγάπησε περισσότερο; Το πιο παλαβό και φλογερό ζευγάρι, που ήταν ο Ίωνας Δραγούμης με την Κοτοπούλη, και το πιο ματαιωμένο και μελαγχολικό, που ήταν ο Ιωάννης και η Ρωξάνδρα.

Και ποιο ζευγάρι βρήκες το πιο διασκεδαστικό γράφοντας την ιστορία του; Τον Όθωνα και την Αμαλία. Ήταν κάπως αστειοί ήρωες. Αυτός λίγο κουφός, λίγο χαζούλης, λίγο αναποφάσιτος με τη φουστανέλα του, κι εκείνη τσαούσα, ακάθιστη και γλωσσού!

Τι διαβάζεις, τι σκέφτεσαι, τι σε απασχολεί ή σε ξεκουράζει αυτές τις μέρες της καραντίνας; Η δεύτερη καραντίνα μου είναι πολύ πιο δύσκολη από την πρώτη – ακόμα ψάχνω το γιατί. Επειδή όμως η ευτυχία είναι μια προσωπική απόφαση, έχω βάλει μπροστά τα αντίδοτα: μελετώ όλα τα ελπιδοφόρα δημοσιεύματα για τα εμβόλια και ξαναδιαβάζω το πιο τρυφερό βιβλίο του κόσμου, τον «*Φύλακα στη Σικάλη*» του Σάλιτζερ. ●

Λένα Διβάνη
Το πικρό ποτήρι,
εκδ. Πατάκη

ΦΩΤΕΙΝΗ ΤΣΑΛΙΚΟΓΛΟΥ
ΤΑΣΟΥΛΑ ΕΠΤΑΧΟΙΛΗ
ΜΕ ΒΛΕΠΕΙΣ;

ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ
ΕΝΑ ΠΙΑΤΟ ΛΙΓΟΤΕΡΟ

ΜΙΧΑΗΛ ΜΟΔΙΝΟΣ
ΠΑΡΑΓΟΥΑΝ

ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΟΥ
ΤΟ ΣΤΕΜΜΑ ΤΩΝ ΑΥΓΩΝ

ΑΜΑΝΤΑ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ (ΕΠΙΜ.)
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ
2021

ΑΜΟΣ ΟΖ
Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΓΝΩΡΙΣΑ

ΦΡΑΝΚ ΜΠΟΥΙΣ
ΚΑΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ
ΓΕΝΗΜΑ

ΠΕΤΕΡ ΜΠΕΚ
ΜΙΣΘΟΦΟΡΟΙ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

ΡΑΓΚΝΑΡ ΓΙΟΝΑΣΟΝ
ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ
Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΘΕΣ,
Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ

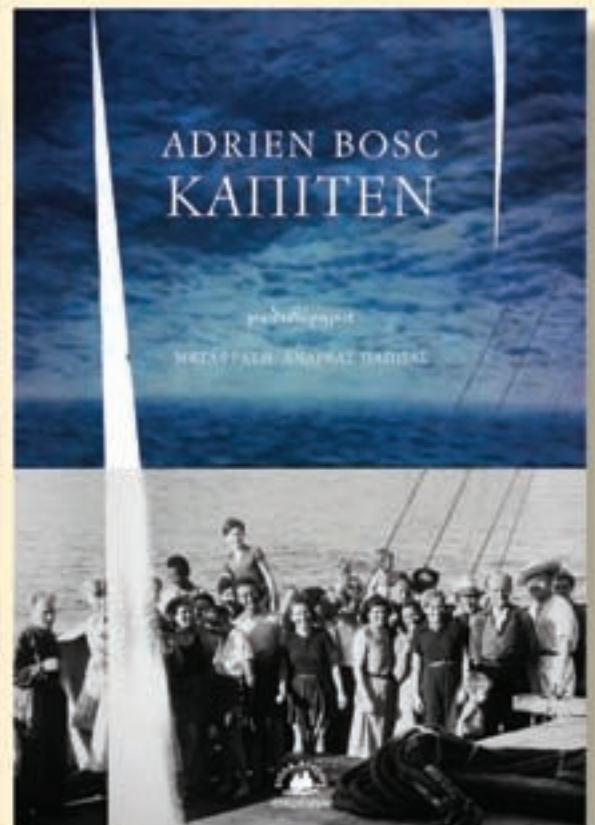
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ – ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ
Η σύγχρονη εκδοτική παρουσία στα ελληνικά γράμματα

[f /Kastaniotis.Editions](#) [t /Kastaniotis_Ed](#)
www.kastaniotis.com

ΕΚΔΟΣΕΙΣ **στερέωμα** ΣΤΕΡΕΩΜΑ

www.stereoma-sa.gr || info@stereoma-sa.gr || facebook: Εκδόσεις Στερέωμα

Σ Ε Ο Λ Α Τ Α Β Ι Β Λ Ι Ο Π Ω Λ Ε Ι Α

© ΣΤΥΡΟΣ ΚΑΤΣΟΠΛΑΗΣ

IAN RANKIN - ARNE DAHL

«Το αστυνομικό έχει το τέλειο πακέτο»

Συνέντευξη με τα πιο τρανταχτά ονόματα του ευρωπαϊκού νουάρ

Ian Rankin και Arne Dahl. Οι σταρ του νουάρ μίλησαν για τα νέα τους βιβλία, την πανδημία και την πολιτική σε ένα web chat που συντονίστηκε από την ATHENS VOICE.

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΡΑΘΑΝΟΥ

Ian Rankin
Ένα τραγούδι για δύσκολους καιρούς,
εκδ. Μεταίχμιο

Arne Dahl
Πέντε συν τρία,
εκδ. Μεταίχμιο

Δυο φίλοι ήρθαν απόψε απ' τα παλιά. Ian Rankin και Arne Dahl, τα τρομερά παιδιά του ευρωπαϊκού αστυνομικού συνεχίζουν τη μετεωρική πορεία τους, με νέα μυθιστορήματα που ήδη θριαμβεύουν στις λίστες των μπεστ σέλερ. Στο «Ένα τραγούδι για δύσκολους καιρούς» ο Τζον Ρέμπους, εμβληματικός λογοτεχνικός ήρωας και χαρακτήρας που ανέδειξε τον Ian Ράνκιν ως τον πλέον διαβασμένο συγγραφέα αστυνομικού της Βρετανίας, πραγματοποιεί την 23η εμφάνισή του. Ενώ με το «Πέντε συν τρία», ο κορυφαίος εκπρόσωπος του σκανδιναβικού νουάρ Arne Dahl υπογράφει τον τρίτο τόμο της σειράς με πρωταγωνιστικό δίδυμο τους Σαμ Μπέργκερ και Μόλι Μπλουμ.

Έχοντας σφυρηλατήσει τη δική τους σχέση με το ελληνικό κοινό μέσα από αλληπάλληλες επισκέψεις στη χώρα μας, οι δύο μετρ του σασπένς παρέμειναν αυτή τη φορά στις έδρες τους, εξαιτίας των συνθηκών που υπαγορεύει η πανδημία, φρόντισαν ωστόσο να συναντήσουν τους αναγνώστες τους σε μια αποκλειστική διαδικτυακή συζήτηση η οποία διοργανώθη-

κε από το Public και τις εκδόσεις Μεταίχμιο. Η ATHENS VOICE συντόνισε το σπουδαίο νουάρ ραντεβού. Να τι μας είπαν για τα νέα βιβλία τους, τις επιρροές τους, την περιπέτεια της γραφής και τη σύγχρονη αστυνομική λογοτεχνία.

Πολλά θα μπορούσαν να ειπωθούν για το μέλλον του βιβλίου και την εκδοτική παραγωγή σε καιρούς πανδημίας. Πώς βιώνετε αυτή την πρωτόγνωρη συνθήκη;

Ian Rankin Είναι ένας καινούργιος κόσμος. Είναι καλοδεχούμενες οι διαδικτυακές εκδηλώσεις, αλλά ταυτόχρονα είναι λυπηρό να μη βρίσκεσαι στον ίδιο χώρο με τους αναγνώστες, να υπογράφεις τα βιβλία τους και να ανταλλάζεις απόψεις γύρω από το τι εκτιμούν στη δουλειά σου.

Arne Dahl Το να ταξιδεύω ανά την Ευρώπη υπήρξε ένα σημαντικό κομμάτι της ζωής μου, το οποίο έχει χαθεί αυτή τη στιγμή. Ξαφνικά η πιο εξωστρεφής πλευρά μου αναδιπλώθηκε, γεγονός καθόλου ευχάριστο.

Κύριε Rankin, είναι το «Ένα τραγούδι για δύσκολους καιρούς» ένας τίτλος ραμμένος στα μέτρα της εποχής μας;

Η ιδέα για το βιβλίο προέκυψε το περασμένο έτος, ενώ δανείστηκα τον τίτλο από την ποίηση του Μπέρτολντ Μπρεχτ. Ενώσω έγγραφα, τον Σεπτέμβριο του 2019, πίστευα ότι ο κόσμος έπαιρνε μια πολύ σκοτεινή τροπή. Το Brexit, ο Τραμπ στον Λευκό Οίκο, η άνοδος της ακροδεξιάς και του φασισμού, η υφέλιος στις φλόγες, από την Καλιφόρνια ως την Αυστραλία. Το διάστημα εκείνο νόμιζα ότι βίωνα τα χειρότερα, χωρίς να υπολογίζω την προέλαση του Covid. Επομένως, παρότι πρόκειται για «Ένα τραγούδι για δύσκολους καιρούς», οι καιροί έγιναν δυσκολότεροι. Στην πορεία το γράψιμο έγινε μια μορφή απόδρασης για εμένα.

Στο «Πέντε συν τρία», το απόλυτο κακό απειλεί τη Σουηδία υπό το προσωπείο της τζιχαντιστικής τρομοκρατίας. Γιατί σας απασχολεί το συγκεκριμένο θέμα και τι ενέπνευσε την ιστορία, κύριε Dahl;

Συνέλαβα την ιδέα τη «χρυσή περίοδο» του 2018, τότε που και σε εμένα προκαλούσαν δυσφορία οι πολιτικοκοινωνικές εξελίξεις, δίχως να προβλέπω ότι τα χειρότερα επίκεινται. Ήταν μια καλή εποχή, έστω και αν δεν το γνώριζα τότε. Όσο για την τρομοκρατική απειλή, υφίσταται εδώ και δεκαετίες, δεν είναι κάτι καινούργιο. Σε κάθε περίπτωση,

δεν πρόκειται παρά για το «δόλωμα» σε μια σειρά βιβλίων με ιδιαίτερα σφιχτή πλοκή, η οποία δίνει την έμφαση στο ψυχολογικό θρίλερ.

Το «Ένα τραγούδι για δύσκολους καιρούς» σκύβει πάνω από μια άγνωστη πτυχή της βρετανικής ιστορίας, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Ενέχει στοιχεία παραβολής η συγκεκριμένη επιλογή;

Ian Rankin Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, οι πολιτικοί και τα μίντια μας είπαν ότι η οικογένεια Ιταλών που διατηρούσε το παγωτατζίδικο της γειτονιάς, οι Γερμανοί με το ντελικατέσεν ή οι Κινέζοι και οι Ιάπωνες με τα εξωτικά επώνυμα ήταν δυνητικοί εχθροί μας. Και τους κλειδώσαμε. Φτιάξαμε περισσότερα από χίλια στρατόπεδα συγκέντρωσης στη Βρετανία, πολλά από τα οποία στη Σκωτία. Όπως επισημαίνετε, θεώρησα ότι το ξεχασμένο αυτό κομμάτι ιστορίας είχε τη δυνατότητα να μιλήσει για το σήμερα, για το πού οδεύουμε ως κοινωνία και κουλτούρα. Όπως και τότε, έτσι και τώρα κάποιοι μας λένε ότι οι πρώην σύμμαχοι είναι ανταγωνιστές μας, ότι δεν πρέπει να τους εμπιστευόμαστε και πως είναι αλλιώτικοι από εμάς. Σε Ευρώπη και Αμερική, είσαι πια φίλος ή εχθρός μας, δεν υπάρχει

κοινό έδαφος, καμία απόχρωση ή γόνιμη αντιπαράθεση. Το βιβλίο αυτό ήταν ο τρόπος μου να σχολιάσω το παρόν μέσα από το παρελθόν.

Παρακολουθείτε ο ένας τη δουλειά του άλλου; Υπάρχει κάποιος είδους δημιουργικός ανταγωνισμός ανάμεσά σας;

Ian Rankin Οι συγγραφείς αστυνομικού, σε όλο τον κόσμο, είμαστε συμμορία. Είμαστε εμείς εναντίον των συμβατικών λογοτεχνών, αυτών που μας κρατούν μακριά από τα βραβεία. Για αυτό και έχουμε τα δικά μας φεστιβάλ, τα δικά μας έπαθλα, βοηθούμε αλλήλους κατά το δυνατόν και απολαμβάνουμε ο ένας την παρέα του άλλου όποτε διασταυρώνονται οι δρόμοι μας -συνήθως σε κάποιο μπαρ του εξωτερικού. Αν υπάρχει κάποιο ανταγωνιστικό αντανακλαστικό, είναι αμελητέο. Είμαστε το φιλικότερο τσούρμιο, ίσως γιατί όλοι οι δαίμονές μας εκτονώνονται στη σελίδα.

Θα λέγατε ότι παραμένει το αστυνομικό μια ιδεατή πλατφόρμα περιγραφής της σύγχρονης κοινωνίας;

Arne Dahl Είναι οπωσδήποτε ιδανικό για να εξεταστούν θεμελιώδη ζητήματα της ύπαρξης. Το έγκλημα καθορίζει μια κοινωνία, οι διχοτομίες ανάμεσα στο καλό και στο κακό γίνονται εύκολα κατανοητές στις σελίδες ενός αστυνομικού, χώρια που είναι απολαυστικό να το διαβάζεις.

Ian Rankin Το αστυνομικό έχει το τέλειο πακέτο. Αν ήθελα να γνωρίσω οποιαδήποτε κουλτούρα, θα στρεφόμουν στην αστυνομική της λογοτεχνία. Αναδεικνύει την πεμπτουσία ενός τόπου, μαζί με απαντήσεις γύρω από τη φύση του καλού και του κακού. Σου μαθαίνει ποιες γεύσεις να δοκιμάσεις, ποια μέρη να αποφύγεις, είναι θεραπευτική και ωφέλιμη για τον αναγνώστη.

Ποιο είναι το πρώτο πράγμα που ποθείτε να απολαύσετε όταν αρθούν οι περιο-

ρισμοί, κύριε Rankin; Ένα ποτό στο Όξφορντ μπαρ, πιθανότατα;

Δεν είμαι βέβαιος ότι το Όξφορντ μπαρ θα επιβιώσει της πανδημίας, παραείναι μικρό. Ακόμη και αν ανοίξουν τα κέντρα διασκέδασης, οι άνθρωποι θα συνεχίσουν να φοβούνται την εγγύτητα. Νοσταλγώ τα πάντα. Το σινεμά, το θέατρο, τις συναυλίες, το καλοκαίρι στην Κεφαλλονιά, με τζατζίκι, σπανακόπιτα και μπίρα, με τον ήλιο να μου τσουρουφλίζει το δέρμα, σαν όλους τους Σκωτσέζους στις διακοπές.

Κύριε Dahl, η Σουηδία έχει συζητηθεί έντονα σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης της πανδημίας. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση ξεκινά μόλις τώρα στη χώρα σας. Πώς αξιολογείτε τους χειρισμούς;

Στη Σουηδία υπάρχει ακλόνητη πίστη γύρω από την αξία της ατομικής ελευθερίας. Το να απαγορευτεί στους συμπατριώτες μου να κυκλοφορούν θα ήταν πολύ δύσκολο. Ίσως γιατί δεν βιώσαμε πόλεμο εδώ και διακόσια χρόνια. Είναι δίκαιη η αρνητική κριτική προς την κυβέρνηση; Εν μέρει ναι. Αρκετοί θάνατοι θα μπορούσαν να αποφευχθούν.

Κύριε Rankin, ένας στους τρεις Βρετανούς είναι δύσπιστος απέναντι στο εμβόλιο. Τι λέτε για αυτό;

Είναι ένα νοσηρό συνεχές. Οι άνθρωποι δυσπιστούν απέναντι στην εξουσία, την πολιτική, διάφοροι τους υπαγορεύουν ότι οι ειδήσεις δεν είναι αληθινές, η επιστήμη έχει κρυφή ατζέντα, ο Τζορτζ Σόρος κρύβεται πίσω από τα πάντα – ζούμε σε παρανοϊκούς καιρούς. Η συνωμοσιολογία έχει πάρει το πάνω χέρι από την πραγματικότητα. Και εξαιτίας των κοινωνικών δικτύων, τα ψέματα διαδίδονται γρηγορότερα από την αλήθεια. Μαχόμαστε ως συγγραφείς και ως άνθρωποι ενάντια σε αυτή την επίθεση προς την επιστήμη, την αλήθεια και την αντικειμενικότητα. ●

"ΥΠΟΓΡΑΦΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ"

ΒΙΒΛΙΑ ΑΥΤΟΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

Μετάφραση: Πιτρούλλα Γαβριηλίδου

**Κριστί Θανιμπρεμέρς
ΚΑΙ ΖΕΝ**

Καιζέν σημαίνει «διαρκής βελτίωση». Το ιδεόγραμμα και σημαίνει «αλλάζω» κάνοντας μια προσπάθεια. Το zen σημαίνει «καλό», «καλύτερο», με μια αίσθηση γαλήνης.
Ένα βιβλίο για όσους έχουν το θάρρος να αλλάξουν τη ζωή τους.

Μετάφραση: Νούλα Ελισσά

ΑΛΛΑΪΤΕ ΤΗ ΖΩΗ ΣΑΣ ΜΕ 5 ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ
ΣΟΥ ΜΠΕΛΤΟΝ

**Σου Μπιέλτον
ΑΛΛΑΞΤΕ ΤΗ ΖΩΗ ΣΑΣ ΜΕ 5 ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ**

Ένας πρακτικός «οδηγός ζωής» που θα σας βοηθήσει να προσδιορίσετε τα εμπόδια που σας κρατάνε πίσω και να προχωρήσετε στη ζωή που πραγματικά ονειρεύεστε!
Ένα βιβλίο που σας προτρέπει να σκενιάσετε το μέλλον με αισιοδοξία.

ΑΝΑΖΗΤΗΣΤΕ ΤΑ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ E-SHOPS

Σπασίμπα, τάβαριτς

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

«Πώς περνάς στην καραντίνα;» με ρωτάνε ενίοτε διάφοροι φίλοι. Ζω μόνος σ' ένα διαμέρισμα 100 τετραγωνικών, στον β' όροφο μιας θηριώδους κατάλευκης πολυκατοικίας που μοιάζει με υπερωκεάνιο που έχει νοντίσει δίπλα στο μετρό του Νέου Κόσμου. Από το μπαλκόνι μου έχω θέα στην Ακρόπολη με τον καινούργιο φωτισμό διά χειρός Ελευθερίας Ντεκό.

«Αν εξαιρέσουμε», λέω στους φίλους μου, «το γεγονός ότι δεν μπορώ να συναντήσω την αγαπημένη μου που ζει στα υπερβόρεια προάστια, μια χαρά περνάω στην καραντίνα. Διαβάζω βιβλία που παραγγέλνω στους τοπικούς βιβλιοπωλές, ξεκίνησα να γράφω νέο μυθιστόρημα, βλέπω σειρές στην τηλεόραση, κι όταν έρθει η ώρα για τη γυμναστική μου κατεβαίνω στο μακρινάρι υπόγειο γκαράζ της πολυκατοικίας όπου τρέχω πάνω κάτω ώσπου να συμπληρώσω πέντε χιλιόμετρα, παίζω σκουός στους τοίχους ή απαγγέλω αποσπάσματα από λόγους του Κικέρωνα για να μην κλείσει εντελώς το λαρύγγι μου από την αφωνία».

«Τυχερέ!» μου λένε συνήθως οι παντρεμένοι φίλοι μου.

Η αλήθεια είναι ότι δεν ξέρω πώς θα ένιωθα αν χρειαζόταν να παραμείνω φυλακισμένος στην πολυκατοικία για πολύ καιρό. Πώς θα ήταν αν δεν υπήρχαν τα sms εξόδου; Πώς αντέχει ένα αγρίμι στο κλουβί του χωρίς να τρελαθεί;

Κι αφού, ως γνωστόν, το σύμπαν αποκρίνεται στα υπαρξιακά μας ερωτήματα, ιδού φτάνει στα χέρια μου μυθιστόρημα 600 σελίδων με τον θελκτικό τίτλο: «**Ένας τζέντλεμαν στη Μόσχα**». Συγγραφέας ένας Αμερικάνος, ο **Amor (Amor!) Towles**. Ήρωας του βιβλίου είναι ένας Ρώσος αριστοκράτης που βρίσκεται εγκλωβισμένος στη Μόσχα στις αρχές της μπολσεβίκικης επανάστασης. Ένας Λευκός στην εποχή των Κόκκινων. Ένας καλοντυμένος εστέτ ενώπιον του λαϊκού κομισαριάτου. Ένας γοπευτικός αργόσχολος που θεωρείται απειλή για τις ιδέες του νέου καθεστώτος.

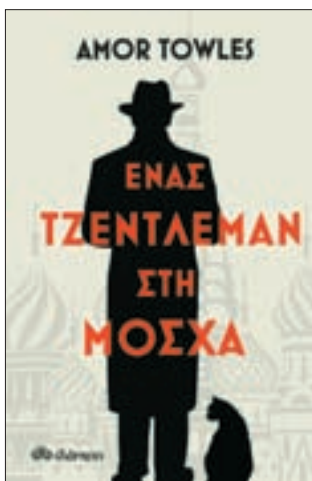
Ο ήρωας του Amor (Amor!) περνάει από μια συνοπτική δίκη και καταδικάζεται σε μια ομοιογουμένως εκκεντρική ποινή: Να περάσει το υπόλοιπο του βίου του στο ξενοδοχείο Μετροπόλ της Μόσχας όπου μέχρι τότε διατηρούσε μια σουίτα. Μόνο που δεν θα μένει πια στη σουίτα –εκεί θα καταλύουν οι κομισάριοι– αλλά σ' ένα καμαράκι 10 τετραγωνικών δίπλα στις αποθήκες του ξενοδοχείου.

Είναι τυχερός ο κόμης – δεν εκτελείται. Είναι τυχερός – δεν στέλνεται στη Σιβηρία ή σε κάποιο γκουλάγκ στις ακτές του Ειρηνικού. Ο κόσμος του βέβαια περιορίζεται, όμως ο κόμης αντιλαμβάνεται γρήγορα πως η ζωή δεν χρειάζεται περιττά στολίδια. Ανάμεσα στα λιγοστά του υπάρχουν διατηρεί και τα «**Δοκίμια του Μονταίνιου**» (των οποίων την ανάγνωση συνιστώ ανεπιφύλακτα).

Τριάντα χρόνια ζει μέσα σ' εκείνο το ξενοδοχείο ο κόμης. Δεν βγαίνει έξω ούτε στιγμή (εντάξει, βγαίνει σε μια έκτακτη περίπτωση) κι εκεί μέσα βιώνει μια πλούσια σ' εμπειρίες ζωή, μια ζωή που η αφήγησή της κρατάει σε αγωνία τον αναγνώστη προσφέροντάς του μια πληθωρική απεικόνιση των χρόνων της Ερυθράς Σοβιετίας ως και μετά τον θάνατο του Στάλιν.

Βιβλίο ιδανικό για τούτη την εποχή του Δεύτερου Εγκλεισμού, γραμμένο κατά τις νόρμες του παλιού καλού ρώσικου μυθιστορήματος, είναι απλώς αδύνατο να το αφήσεις από τα χέρια.

Ο κόμης έζησε σ' ένα δωματάκι 10 τετραγωνικών, το δικό μου κατάλυμα είναι δεκαπλάσιο σε μέγεθος – δεν έχω λόγο να παρπονιέμαι. Αν μάλιστα υπήρχε κι ο κωδικός sms 69 για να συναντιούνται οι ερωτευμένοι...

Amor Towles,
Ένας τζέντλεμαν
στη Μόσχα, εκδ. Διόπτρα

Elvis Presley: Η Υψηλή Τέχνη του Single

» Είναι τόσο πολλές οι επανεκδόσεις δίσκων του **Elvis Presley** και τόσο πολλές οι συλλογές τραγουδιών του, που δεν έχει απολύτως κανένα νόημα κυνηγεί κανείς «νέες» κυκλοφορίες, αφού με ένα box set, δύο-τρία αυθεντικά βινύλια (για να ικανοποιηθεί ο συλλέκτης μέσα μας) και μια λίστα στο Spotify, έχουμε καθαρίσει για τα καλά. Υπάρχουν όμως κάτι διαβόλεμένα μικρά-μικρά πραγματάκια που σε βάζουν σε πειρασμό. Για παράδειγμα, κυνήγησα πριν από μερικά χρόνια ένα 10ιντσο 78 στροφών σε generic φάκελο με τα «*My Happiness / That's When Your Heartaches Begin*» και τώρα είμαι έτοιμος να παραγγείλω τα τρία 7ιντσα που επανακυκλοφορούν από την RCA, επίσης σε generic φακελάκι, ως εξής: «*Judy / Put The Blame On Me*», «*Kissin' Cousins / Little Sister*» και «*Ain't That Loving You Baby / We're Comin' In Loaded*». Εντάξει, δεν είναι η ουσία του πράγματος αλλά το φετίχ. Όπως κάθε φορά... ευτυχώς!

» **Generic** λέμε τα απλά φακελάκια με τη μεγάλη τρύπα στη μέση, που αφίνουν να φαίνεται ολόκληρη η ετικέτα –συνήθως– του single. Στην αρχή της δισκογραφίας, όλα τα δισκάκια κυκλοφορούσαν generic, που –τότε– είχαν τυπωμένο το λογότυπο της εταιρείας. Σήμερα, είναι λευκά ή άλλου χρώματος –πάντα μονόχρωμα, όμως– και σπάνια έχουν οτιδήποτε τυπωμένο πάνω τους. Στα sixties αντικαταστάθηκαν από έγχρωμα εξώφυλλα με απίθανο artwork. Στη vintage εποχή που διανύουμε, ένα λευκό generic φακελάκι με την πιο απλή ασπρόμαυρη ετικέτα από μέσα, μπορεί να κάνει μεγαλύτερη εντύπωση από οποιαδήποτε τεράχρωμη εικόνα.

» «*Η ευτυχία δεν είναι προστασία, και σίγουρα δεν είναι υποχρέωση*», διαβάζω στην τύχη από τους «*Αργοναύτες*» της **Μάγκι Νέλσον**, που μόλις έφτασαν στα

χέρια μου. Το βιβλίο κυκλοφόρησε αυτές τις μέρες από τους **Αντίποδες** του Κώστα Σπαθαράκη σε μετάφραση της **Μαρίας Φακίνου**. Διαβάζω πίσω: «Οι «*Αργοναύτες*» ταξιδεύουν πάνω σε σώματα που διαρκώς αλλάζουν, μεταβάλλονται, μετασκευάζονται. Έτσι έρχονται αναπόφευκτα αντιμέτωποι με το παράδοξο της ταυτότητας: τι απομένει όταν όλα τα αρχικά υλικά έχουν αντικατασταθεί από καινούργια; Στους «*Αργοναύτες*» η Μάγκι Νέλσον καταγράφει ένα τέτοιο ταξίδι, περιγράφοντας τον έρωτά της με τον τρανς καλλιτέχνη Χάρυ Ντοτζ, τη σχέση της με τον θετό της γιο, την εγκυμοσύνη και τη γέννησή της, μετατρέποντας κάθε της προσωπική εμπειρία σε δημόσιο στοχασμό πάνω στα ζητήματα της σεξουαλικότητας και του φύλου, της φροντίδας και της οικογένειας, παίρνοντας απόσταση από τον ταυτοτικό λόγο». Θα το ξεκινήσω μόλις

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς LXX

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

τελειώσω τον «*Μάριο και τον Μάγο*» του **Τόμας Μαν**, που ξαναδιαβάζω –ακατανόητο για ποιον λόγο– αυτές τις μέρες. Και –παράξενο– νιώθω να υπάρχουν κοινά στοιχεία ανάμεσα στα δύο αυτά βιβλία: ας πούμε σε πρώτο επίπεδο την ακατανόητη έλξη προς το Άλλο, που συχνά μετατρέπεται σε έλξη προς το ίδιο... Περισσότερα, μετά την ανάγνωση των «*Αργοναυτών*»...

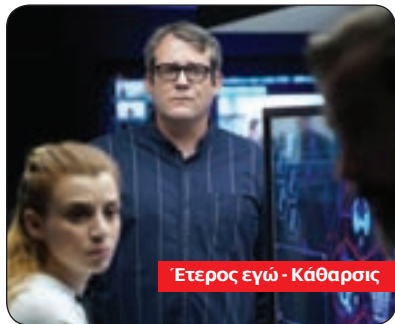
» Ξανακούω έναν παλαιότερο δίσκο της **Νεφέλης Λιούτα** ως **Nefeli Walking Undercover**, που είχε κυκλοφορήσει στο bandcamp και κυκλοφορεί τώρα για πρώτη φορά σε βινύλιο από τη Same Difference Music. Πρόκειται για το ίδιο label που κυκλοφόρησε τον δίσκο της Μαρίας-Χριστίνας Harper με τον Πάγκο Χαιρέτη κι έχει στο roster της επίσης τον Coti, τη Δεσποινίδα Τρίχρωμη, τον ION, τον Μανώλη Αγγελάκη, τον Γιάννη Μουρτζόπουλο και πολλούς ακόμη, ονόματα που μόνο πολύ ενδιαφέροντα πράγματα έχουν να προσφέρουν. Η ίδια η Νεφέλη τα λέει πολύ όμορφα για το «*Twelve*»: «*Είναι ένας δίσκος επηρεασμένος από τους δύο-δεκα μήνες ενός σκοτεινού και φωτεινού εκπληκτικού έτους. Είναι εμπνευσμένος από τα αυγουστιάτικα χωράφια, τα μαλακά λευκά βουνά, το νοτισμένο γρασίδι, μερικά τρεμουλιαστά φωτάκια πίσω από τα θολωμένα τζάμια και όλα τα χρώματα στον ουρανό στο πρώτο ημίμερο της νέας χρονιάς. Είναι μια δουλειά μοναχικά φτιαγμένη στο δωμάτιο της Νεφέλης τον Ιούλιο του 2015 από οικεία βιολιά, πιάνο, κιθαρίστικα αρπίσματα, καλίμπες, μεταλλόφωνα και άστικα φωνητικά. Είναι όμως και εμποτισμένος με τριζύματα, παραμορφώσεις και αντιστροφές των ήχων μέχρι να σταλάξει στην παραγωγή κάτι το ηλεκτρονικό. Διάχυτα απλωμένοι στα 12 τραγούδια αυτού του digi σπιτικού δίσκου είναι λαθραίοι ήχοι του δωματίου και του δρόμου, καθώς και μερικοί φιλικόι, καλοπροαίρετοι τζιτζίκες και γρύλοι». Περιορίζομαι απλώς στο να ακούσω και πάλι το «*Twelve*». Κι επειδή το 2015 είχε πολύ περισσότερα φώτα σε σχέση με τη συσκότιση του 2020, αυτό εδώ το album ακούγεται σήμερα παρηγορητικό.*

» Οι **Psymon Spine** έρχονται από το Brooklyn και στο δεύτερο album τους, «*Charismatic Megafuna*», πετυχαίνουν το ακατόρθωτο: να συνδέσουν μια ψυχεδελική pop αισθητική με grooves που αγγίζουν κάθε όψη της χορευτικής μουσικής, από την disco μέχρι το house. Ο δίσκος κυκλοφορεί τον Φεβρουάριο κι έτσι δεν έχουμε ακόμη όλα τα κομμάτια στα χέρια μας. Μυρίζεται όμως μεγάλη ιστορία εδώ...

» **P.S.** Το «*Nerve Net*» είναι το δωδέκατο solo album του **Brian Eno**, εκείνο το album που τον έφερε το 1992 πιο κοντά στο rock και την αυτοσχεδιαστική μουσική, χωρίς να χάσει τον χαρακτήρα της ambient. Τώρα επανακυκλοφορεί και μάλιστα η έκδοση του cd περιλαμβάνει και το «*My Squelchy Life*», το album που ήταν να κυκλοφορήσει το 1991 και αποσύρθηκε την τελευταία στιγμή για να γίνει μύθος ανάμεσα στους οπαδούς του Άγγλου συνθέτη.

Τι παίζει;

10-16
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
2020

Ετερος εγώ - Κάθαροι

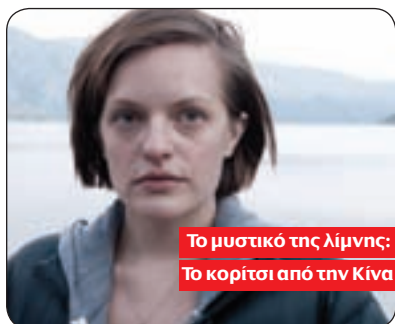
► Αύριο Παρασκευή έχουμε πρεμιέρα. Η σειρά της Cosmote TV «**Ετερος εγώ - Κάθαροι**» φτάνει επιτέλους σε τηλεοπτικές συσκευές, ταμπλέτες, υπολογιστές και κινητά τηλέφωνα. Και τα 8 επεισόδια της σειράς θα κάνουν πρεμιέρα back-2-back στο Cosmote Series Marathon HD από τις 18.00 το απόγευμα. Εδώ το τρέιλερ www.youtube.com/watch?v=SFNk-32gWxs

Στο νέο κύκλο επεισοδίων της σειράς, έρχεται να τaráξει τους πανεπιστημιακούς κύκλους. Ο καθηγητής εγκληματολογίας Δημήτρης Λαΐνης (Πυγμαλίων Δαδακαρίδης) έρχεται αντιμέτωπος με τις αστυνομικές αρχές, καθώς βασικός ύποπτος σε μία σειρά δολοφονιών με θύματα φοιτήτριες θεωρείται ο υποψήφιος πρύτανης, συνεργάτης και φίλος του Ηλίας Βελισσαράτος (Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης) Παίζου: Πέτρος Λαγούτης, Βίκυ Παπαδοπούλου, Μάνος Βακούσης, Τάσος Νούσιος, Σπύρος Παπαδόπουλος, Κατερίνα Διδασκάλου, Μελισσάνθη Μαχούτ, Δημήτρης Καπετανάκος, Ορφέας Αυγουστήδης, Γεράσιμος Γεννατάς και Άννα Μενενάκου. Το σενάριο είναι μια ιδέα του Σωτήρη Τσαφούλια, το οποίο υπογράφει μαζί με την Κατερίνα Φιλιώτου. Στη νέα streaming υπηρεσία της Cosmote TV υπάρχουν όλα τα επεισόδια του πρώτου κύκλου και η ταινία «Χαμένες ψυχές» από την οποία ξεκίνησαν όλα.

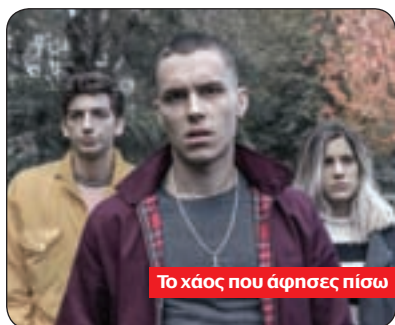
Roadkill

► Θες κλασικό βρετανικό πολιτικό θρίλερ με τον μοναδικό Χιου Λόρι; Από αύριο Παρασκευή, στο Nova On Demand και στο Nova Go θα βρίσκονται και τα 4 επεισόδια του «**Roadkill**» του Ντέιβιντ Χέιρ σε σκηνοθεσία Μάικλ Κίλορ. Ο Peter Laurence είναι αουτσάιντερ στην πολιτική με μεγάλη απήχηση στον λαό. Κρύβει όμως πολλά μυστικά και τώρα ανακαλύπτει και το μεγαλύτερο όλων. Μαζί με τον πρωταγωνιστή βρίσκεται ένα εξαιρετικό καστ ηθοποιών το οποίο αποτελείται από τους Χέλεν Μακ Γκρόρι και Σάσκια Ριβς. Δες το τρέιλερ: www.youtube.com/watch?v=gI4Civ5vdtM. Από 21 Δεκεμβρίου η σειρά θα μεταδίδεται κάθε Δευτέρα, στις 22.00, στη ζώνη «House of Europe», από το Novacinema4HD.

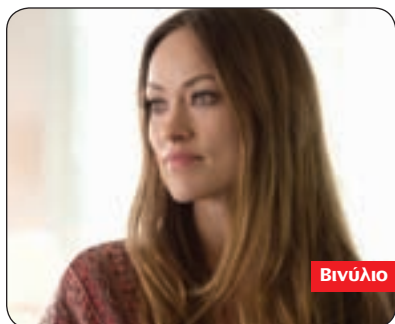
Το μουσικό της λίμνης:
Το κορίτσι από την Κίνα

► Ο δεύτερος κύκλος της πολυβραβευμένης δραματικής σειράς μυστηρίου «**Το μουσικό της λίμνης: Το κορίτσι από την Κίνα**», συμπαραγωγής Αυστραλίας-Αγγλίας (BBC) 2017, μια συγκλονιστική ιστορία από τη βραβευμένη με Όσκαρ σκηνοθέτιδα Τζέιν Κάμπιον, είναι στην EPT2, και μεταδίδεται κάθε Δευτέρα, Τρίτη και Τετάρτη στις 21.00. Πρωταγωνιστούν: Ελίτζαμπεθ Μος, Νικόλ Κίντμαν, Γκουέντολιν Κρίστι, Ντέιβιντ Ντένσις, Άλις Ένγκλερτ, Πούεν Λέολι. Ο πρώτος κύκλος υπάρχει στο ERTFLIX.

Το χάος που άφησες πίσω

► «**Το χάος που άφησες πίσω**» έρχεται στο Netflix από αύριο, Παρασκευή. Μια καθηγήτρια πιάνει δουλειά σε ένα λύκειο αλλά στοιχειώνεται από έναν θάνατο που συνέβη πριν από τρεις εβδομάδες... ο οποίος αρχίζει να απειλεί την ίδια τη ζωή της.

Βινύλιο

► Η θρυλική μουσική σκηνή της δεκαετίας του '70 ζωντανεύει μέσα από τη σειρά εποχής «**Βινύλιο**» (Vinyl), που βασίζεται σε ιστορία των Μικ Τζάγκερ, Μάρτιν Σκορσέζε, Ριτς Κοέν, Τέρεντ Γουίντερ. Μεταδίδεται κάθε Τρίτη τα μεσάνυχτα από την EPT2 και πρωταγωνιστούν οι: Μπόμπι Καναβάλε, Ολίβια Ουάιλντ, Ρέι Ρομάνο, Τζ. Σ. ΜακΚένζι,

► Στο FoxLife ήλθαν ήδη τα Χριστούγεννα με 3 εκπομπές μαγειρικής. Ο Τζέιμι Όλιβερ μαζί με τον καλύτερο φίλο του Τζίμι Ντόκερτι επιστρέφουν στην προβλήτα του Southend με τις οικογένειές τους με την εκπομπή «**Jamie and Jimmy's Festive Feast**». Όλοι μαζί υποδέχονται το διάσημο ηθοποιό και τραγουδιστή Τέιρον Έγκερτον. Ιδού και τρέιλερ: youtu.be/kvSeyyqMU64.

Με το «**Jamie's Easy Christmas Countdown**» τη Δευτέρα 21 Δεκεμβρίου στις 18.30, ο γνωστός σεφ προσφέρει απλόχερα συνταγές, αλλά και τα μυστικά του «όπλα» για τη σωστή προετοιμασία της ημέρας των Χριστουγέννων. Το τρέιλερ είναι εδώ youtu.be/3Lv2uMB9-NY. Η Νιγκέλα Λόουσον, στο «**Nigella's Cook, Eat, Repeat Christmas Special**» την Τρίτη 22 Δεκεμβρίου στις 18.25 ετοιμάζει γεύματα εμπνευσμένα από κοντινούς αλλά και μακρινούς προορισμούς. Δείτε το τρέιλερ: youtu.be/3Lv2uMB9-NY

Jamie and Jimmy's Festive Feast

Αγαπημένη Τζένν, είμαι 22 χρόνων και από πολύ μικρή με «παραπανία» κιλά.

Ένωθα, όμως, πολύ καλά με τον εαυτό μου έως που γνώρισα κάποιον πριν 5 χρόνια ο οποίος έχει «θέμα» με τα κιλά μου. Πάντα μου έλεγε να χάσω κιλά για να είμαστε μαζί. Μην τα πολυλογώ βρίσκομαι σε αυτή την κατάσταση 5 χρόνια τώρα, έχοντας μαζί του ελεύθερη σχέση. Συμβιβάζομαι, γιατί πραγματικά τον θέλω. Χάνω κιλά και τα ξαναπαίρνω 5 χρόνια τώρα. Δεν μπορώ να τον αφήσω, ούτε να σταματήσω να έχω έστω αυτό το «λίγο του».

Είναι η πρώτη φορά από τότε που ανέλαβα αυτή τη στήλη, που θυμώνω με αυτό που διαβάζω. Θυμός κανονικός, λέμε. Γιατί δεν μπορώ να δεχτώ πως μία κοπέλα υποβάλλει τον ίδιο της τον εαυτό σε τέτοια βάσανα. Ο άνθρωπος στο φωνάζει από χιλιόμετρα πως δεν σε θέλει γι' αυτό το υπέροχο πλάσμα που είσαι. Έχει κάτι άλλο στο μυαλό του. Κι εσύ δεν θίγεις; Δεν θες να προσπαθήσεις να τον ξεπεράσεις, έστω κι αν πονέσεις; Δεν θες να βρεις έναν ωραίο τύπο, που να σε θέλει έτσι ακριβώς, όπως θέλεις εσύ να είσαι; Ονειρεύεσαι να γίνεις ό,τι έχει φανταστεί κάποιος άλλος για σένα; Αν αύριο σου ζητήσει να αλλάξεις χρώμα στα μαλλιά σου, γιατί δεν του αρέσει; Να κάνεις πλαστική στη μύτη σου, γιατί δεν του αρέσει; Να ψηλώσεις, γιατί δεν του αρέσει; Πού ακριβώς σταματάει αυτό; Και τότε θα μας νοιάζει τι πραγματικά θέλεις να κάνεις εσύ η ίδια με το σώμα σου και με την πάρτη σου;

Αγαπητή Τζένν, χώρισα πρόσφατα από μια σχέση λόγω απόστασης ειδικά τώρα στις συνθήκες της πανδημίας που το να βρεθούμε φαίνεται πως θα αργήσει πολύ, καθώς η απόσταση είναι μεγάλη μεταξύ μας και συνάμα υπάρχουν και άλλες υποχρεώσεις. Το πρόβλημα, βέβαια, είναι ότι ενώ εκείνος

© JOHN HOLMES

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρώμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιαρικό τραγούδι στο Athens Voice Radio 102.5

αποφάσισε ότι δεν αντέχει την κατάσταση και τα παράτησε, τώρα με προσεγγίζει δειλά-δειλά και λέει πως θέλει να κρατάμε μια επαφή, ώστε αν μας βγει να ξαναπροσπαθήσουμε, όταν ευνοήσουν οι συνθήκες. Κι εγώ απορώ. Αξίζει την ευκαιρία ή με αυτό το σκεπτικό που έχει μελλοντικά θα εγκαταλείψει πάλι τις προσπάθειες; Σε ευχαριστώ εκ των προτέρων!

Κάνουμε το ίδιο λάθος, αγαπημένη μου! Σκεφτόμαστε πάρα πολύ το μέλλον. Και δεν φτάνει, που το σκεφτόμαστε, αγχωνόμαστε για το τι θα γίνει «αν» και «όταν», αντί να χαϊρόμαστε στιγμές στο εδώ και τώρα. Δυστυχώς, να μαντέψουμε από τώρα αν θα εγκαταλείψει και πάλι τις προσπάθειες στο μέλλον, δεν μπορούμε ούτε εσύ, ούτε εγώ, ούτε η Ευαγγελία Τσάβδαρη. Το μέλλον είναι άγνωστο και μόνο υποθέσεις μπορούμε να κάνουμε. Σου δίνει χαρά στο εδώ και τώρα το να κρατάς επαφή μαζί του; Σε εξυπηρετεί αυτή η κατάσταση; Ή προτιμάς να το αφήσεις πίσω σου και να προχωρήσεις; Αυτά δεν μπορώ να τα απαντήσω εγώ, ούτε η Ευαγγελία Τσάβδαρη, αλλά μπορείς σίγουρα εσύ.

Καλησπέρα, καλησπέρα! Είμαι σε σχέση εδώ και 5

χρόνια και τον τελευταίο χρόνο το σεξ είναι πολύ αραιό. Πριν από λίγες μέρες, είπα να κάνω μια συζήτηση με το φίλο μου για το τι γίνεται και τι φταίει και μου είπε ότι επειδή είμαστε τόσο χρόνια μαζί δεν νιώθει το ίδιο, ότι δεν του βγαίνει τόσο συχνά και ότι δεν ξέρει τι ακριβώς του φταίει. Όταν τον ρωτήσω τι μπορούμε να κάνουμε για να αλλάξει αυτό μου είπε ότι δεν ξέρει. Εσύ τι έχεις να μου προτείνεις; Τι θα μπορούσα να κάνω εγώ για να γίνεται πιο συχνά; Σε ευχαριστώ πολύ-πολύ!

Τώρα το ξέρεις ότι θα μας διαβάσουν πολλά ζευγάρια, που είναι σε μακροχρόνιες σχέσεις, και θα συμπάσχουν μέσα τους. Συμβαίνει και στις καλύτερες οικογένειες. Φταίει ο καναπές, φταίει η ρημάδα η πιτζάμα, φταίει ο 4ος κύκλος του Crown, φταίει η μάνα του, που παίρνει τηλέφωνο τις πιο ακατάλληλες ώρες και φταίει κι εκείνη πίτσα που είχε 20 κιλά αλάτι και δεν κωνεύεται με τίποτα. Από δικαιολογίες, θα πω εγώ, άλλο τίποτα. Όπως λέει και μια σπουδαία φίλη μου, αν δεν φτιάξεις το μικροκλίμα στο σπίτι σου, δεν πρόκειται να ζωντανέψει με τίποτα η σεξουαλική σου ζωή. Θέλει να φύγει η πιτζάμα και να έρθει το εσώρουχο (το ξέρω, κάνει κρύο, αλλά θα τα καταφέρεις). Θέλει να σβήσουντα φώτα και να ανάψουν τα κεριά. Να κλείσεις το Netflix και να σκεφτείς παιχνίδια, πειράγματα και πειραματισμούς. Θέλει προσπάθεια. Όπως όλα.

Μικρές αγγελίες

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το 210 3617.369 (11.00-18.00) Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.

Σε γνωρίζω...

Αβαντάς, 28χρονη εντυπωσιακά όμορφη Αρχιτέκτων-μηχανικός, από άριστη οικογένεια επιστημόνων, γλωσσομαθής, με καλλίγραμμα σώμα, οικονομικά ανεξάρτητη με μεγάλη ακίνητη περιουσία, επιθυμεί να γνωρίσει νέο έως 35 ετών. «Πάπας», Ομήρου 38, Κολωνάκι, 210 3620.147, www.pappas.gr

BAKE ROLLS

Γεύσεις που γράφουν ιστορία.

Μάθε περισσότερα στο
www.lidl-hellas.gr/Storyland

**Μικροί και μεγάλοι,
αφεθείτε στη μαγεία
των παραμυθιών Storyland
από την Κάρμεν Ρουγγέρη!**

- 1. Με κάθε 25€ αγορών**
παίρνεις ένα αυτοκόλλητο
- 2. Συμπληρώνεις 8 αυτοκόλλητα**
στην ειδική καρτέλα που θα πάρεις στο ταμείο
- 3. Μία από τις 6 φιγούρες Storyland**
γίνεται δική σου, εντελώς δωρεάν!

Από 02.11 έως εξαντλήσεως των αποθεμάτων

Ηχείο
9,99€

Θήκη συλλογής
1,99€

Κάθε μέρα αξίζει!